XIV. évfolyam. Budapest. 236. szám. Csütörtök, 1880 augusztus 26.

Hirdetések és nyiltterek
felvétetnek árszabály szerint
a kiadó hivatalban:
Budapest IV. himző-utcza és kalap-utcza sarkán 1. sz.

Hirdetések felvétetnek a külföldön:
Bécsben: Oppelik A.-nál, Stubenbastei Nr. 2.
Mosse Rudolfnál, Seilerstätte Nr. 2.
Haasenstein és Voglernél, Wallfischgasse 10.
Daube G. L. és társánál, Wollzeile Nr. 12.
Párisban: Havas, Lafitte & Comp.-nál, Place de la Bourse.
Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és társánál.

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztő- s kiadó-hivatal:
Budapest IV. himző-utcza és kalap-utcza sarkán 1. szám.
Csak bérmentes levelek fogadtatnak el.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

Előfizetési dij:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:

Egy évre	20.—
Félévre	10.—
Negyedévre	5.—
Egy hóra	1.80

Egy szám 6 krajczár.

A mozlim világ forrongása.

A mohamedán világ forrongásban van. A merre igazhitűek laknak, a kik a prófétára esküdnek, izgalmas hirek terjednek Törökország s a padisah szorongattatásáról. Ulemák és dervisek közel háboruról, a keresztény Európa ellenséges szándékairól beszélnek a népnek. A keleti phantázia természetesen magát a mohamedán vallást látja fenyegetve. Berlini kongresszusról és berlini konferenciáról Syriában és Arabiában, a vörös tenger partvidékén s az Eufrat partjain aligha tudnak sokat a korán követői. A szájtól szájra terjedő hir csak arról szól, hogy a keresztény hatalmak tartományokat akarnak elvenni a portától, hogy azokat Görögországnak juttassák, s hogy ezuttal az angol az, mely a „moszkov" szerepét játsza.

Keleten könnyü fölélesztení a vallási fanatizmust. A mohamedán rajong hitéért s mindig kész föláldozni életét, ha az előbbit veszélyeztetve véli. Csoda-e hát, ha az Európából érkező és kétségkivül nagyitva tovább adott hirek befolyása alatt forrongani kezd a mozlim elem? Csoda-e, hogy Arábiában és másutt már a proféta zászlaja kibontásának szükségességét kezdik emlegitni? Meglepő-e, hogy a zaffari emir a „szent háboru" meginditását javasolta a szultánnak?

A csapások, melyek a portát az utóbbi években érték, a kegyetlenségek, melyeknek a mohamedánok Bulgáriában és egyebütt oroszok és bolgárok által alávetve voltak: fölháborították szerte a mozlimeket. Bizonyos, hogy az utóbbi négy év eseményei nem voltak alkalmasak arra, hogy rokonszenvet keltsenek a mohamedán népek körében Európa, illetőleg a keresztények iránt. Vagy nem tény-e, hogy ugyanazon Európa — a hivatalost értjük — mely följajdult a törökök által Bulgáriában állitólag elkövetett kegyetlenségek miatt: egyetlen kárhoztató szót nem talált az oroszok és bolgárok szörnytetteinek megbélyegzésére? Hol volt akkor ezen Európa, midőn a bolgárok fenevadak gyanánt rohantak a védtelen török lakosságra, lekonczolva az aggokat, meggyalázva a nőket, szétlocsolva a csecsemők agyvelejét? Vagy akkor, midőn az oroszok sorra kartácsolták török férfiak, nők és gyermekek sürü tömegeit? Akkor nem lépett közbe a diplomaczia humanizmust sürgető jegyzékekkel. Akkor senki sem iparkodott föltartóztatni a karokat, melyek orgyilkos munkát végeztek. Kitünt, hogy a humanizmus csupán üres frázis a diplomaták szájában.

A mohamedánok ellen elkövetett jogtalanságok és kegyetlenségek hire azonban elszivárgott a Bosporuson tul lakó mozlimek körébe, gyülöletet szitva a porta ellenségei iránt. És csodálatos — bár a körülmények által eléggé indokolt, — hogy nem Oroszország, hanem Anglia az, mely ellen leghevesebben nyilatkozik a mohamedánok gyülölete. A félpolgárisult mozlim világ hozzá szokott ahhoz, hogy Oroszországban a porta hagyományos ellenségét, Angliában ellenben Törökország egyedüli barátját lássa. Mig Palmerston politikája volt irányadó, a porta valóban a hatalmas brit állam védszárnyai alatt találta magát. Az 1877-iki háboru azonban kiábránditotta a mohamedánokat azon hitükből, hogy Anglia kész mindenkor saját érdekei védelmére Törökország mellett sikra szállni Oroszország ellen. — Mentől lázasabb izgatottsággal várták a mozlim népek a pillanatot, melyben Anglia akczióba fog lépni Oroszország ellen: annál kellemetlenebbül hatott rájuk Beaconsfield ingadozó politikája, mely háborút helyezett kilátásba, de csupán fenyegető jegyzékekben adta ki mérgét. E semlegesség sokat rontott Anglia prestigéből a keleten s egyáltalán Azsia népei között. A brit hatalom iránti rokonszenv csakhamar eltünt.

De e rokonszenv hiányát határozott ellenszenv, sőt gyülölet váltotta föl a szerailban ugy, mint szerte az ottomán birodalomban, mióta Gladstone kormányra léptével a londoni külügyi hivatalban a törökellenes politika lett inaugurálva. Török lapok naponta élénk kifejezést adnak azon elkeseredett hangulatnak, mely Sztambul irányadó köreiben Anglia ellen uralkodik. És jellemző, hogy ugyanazon arab emir, ki a szultánt a szent háboru kihirdetésének szükségességéről iparkodott meggyőzni, e háboru első czéljául az angoloknak Arábiából való eltávolitását jelölte meg.

A mohamedán világ e forrongásával számolnia kellene a hatalmaknak, számolnia első sorban Angliának, melyet Kelet-India birtoka a mozlim elemmel nagyon közeli érintkezésbe hoz. Ha a kétségbeesés karjaiba hajtott portának eszébe jutna hivatkozni a mohamedán fanatizmusra és kibontani a próféta zöld zászlóját: könnyen támadhatna egy három világrészre terjedő háboru, mely végzetes következményekkel birhatna a mohamedán népek közé ékelt keresztény elemekre. Legkevésbbé lehet kivánatos azonban ily eshetőség Angliára nézve, melynek kelet-indiai birtokait jelentős számban mohamedánok lakják.

Anglia tekintélye sulyos csorbát szenvedett már Kelet-Indiában az afganisztáni kudarczok által. A merész hegyi lakók győzelmei lerontották a hitet a brit fegyverek győzhetlenségéről. Több mint valószinü, hogy a kandahári katasztrófa hirét káröröммel fogadták a Ganges partjain, hol ismételve kellett véres fölkeléseket elnyomni az angoloknak. Nincs hát okunk kételkedni azon hirek alapossága fölött, hogy Kelet-India mohamedán lakossága körében nagy ingerültség uralkodik az angolok ellen, Glagstone törökellenes politikája miatt. Valóban, semmi sem hiányzik ahhoz, hogy e dőre politikát drágán keserülje meg Anglia, mint egy fölkelés Kelet-Indiában.

Konstantinápolyban mindenki meg van különben győződve arról, hogy Gladstone törökellenes politikájából nem Anglia, hanem Oroszország fog hasznot vonni. A készülőben levő bolgár háboru, mely orosz tisztek vezérlete alatt orosz ágyukkal és fegyverekkel fog vivatni, elég nyomós bizonyiték arra, hogy Oroszország saját czéljaira készül kiaknázni a brit kabinet törökellenes politikáját. Csak Gladstone és hivei nem látják a veszélyt, mely Anglia érdekeit, Európa békéjét és talán három világrész nyugalmát fenyegi.

Budapest, augusztus 25.

A somogymegyei 48-as balpárt központi végrehajtó bizottságától megkaptuk azon felhivás szövegét, melyben a somogymegyei függetlenségi párt f. hó 20-án Lellén tartott értekezletéből a függetlenségi-párt hiveit országos szervezkedésre szólitja fel. A lelkes hangon irt terjedelmes felhivás a többi közt igy szól:

„Javitani helyzetünkön, megdönteni a rendszert s az alapján álló kormányt, a földat, a mely kötelességünkké teszi a szervezkedést.

Sorakozzatok tehát polgártársak, idején, hogy számot vethessünk azon harczosokkal, kik a nemzeti lelkiismeret zászlaja alatt küzdenek! Sorakozzatok és szervezkedjetek, mint mi Somogymegyében, hogy a lélekvásárral, konkolyhintéssel és erőszakkal szemben győzhetlen tábort képezzetek! A halogatás ideje lejárt, az alkotmányos gyakorlat joggá, a polgári öntudat kötelességgé teszi, hogy minden községben egyenkint, minden kerületben különkülön az ország függetlenségéért küzdők sorakozzanak és szervezkedjenek. Sorakozás és szervezkedés nélkül nagy eredmény soha sem volt. Olaszország a szervezkedésnek köszönheti egységét, Franaziaország viruló köztársaságát. — Csak ily szervezkedés gyürüzete, a mely az utolsó községig, a hol öt-hat ember vallja elveinket, elterjed, lehet alapkörvonala azon országos szervezetnek, a mely a megyénkénti szervezetek és végrehajtó bizottságok utján az országos központi végrehajtó bizottságban találja majd meg a mozgató rugót."

A felhivás végül felkéri a pártembereket s pártköröket, hogy az országgyülési függetlenségi körhöz egy országos pártértekezlet összehivása iránt intézett megkeresést támogatni szi-veskedjenek.

A közigazgatási tisztviselők qualiffkáczió-jára ügyében a belügyminiszteriumban ülésező bizottság egyelőre felfüggeszté a tárgyalásokat, hogy az egyes miniszteriumok küldötteinek alkalmat nyujtson arra, hogy megtehessék a javaslatokat, melyek az illető szaktisztviselők qualifikáczió-jához kivánatosak. Az ide vonatkozó javaslatok kidolgozása után a bizottság ismét összeül.

Zágrábból jelentik, hogy az uj ellenzék közlönye szerint a horvát tartománygyülés legközelebbi ülésszaka igen viharos lesz. Az ellenzék ugyanis igyekezni fog, hogy egy csomó „gravament, a magyar-horvát kiegyezés ujabb állitólagos megsértésért vita tárgyává tegye.

A Neue Freie Pressé-ben olvassuk a következő sorokat: Tisza miniszterelnököt f. hó 24-dikén külön audiencián fogadja az uralkodó, kinek referálni fog a folyó ügyekről, valamint jelentést tesz a budget összeállitásáról s a parlament elé terjesztendő nehány kérdésről. Ez a czélja Tisza bécsi utjának, nem pedig nagy politikai ügyek. Lehetséges ugyan s valószinü, hogy Tisza meg fogja látogatni a közös miniszteriumokat is, melyekben jelenleg Szlávy és Kállay vezetik az ügyeket, — hogy informáltassa magát a külügyek állásáról s különösen a szerb kereskedelmi szerződés ügye felől; de ezeken kivül az utnak nincs politikai czélja. Különben Tisza folyton szilárdan ragaszkodik a be nem avatkozás elvéhez az összes nagy kérdéseket illetőleg, melyek közvetlenül nem tartoznak a magyar kormányzáshoz s megelégszik azzal, hogy a másoktól kapott jelszavakat pártjával megkedveltesse. Andrássy gróf külüg. minisztersége idejében Tisza ez eljárását sok földije helyeselte, mert feltették azt, hogy Terebes ura a külügyek vezetésében a magyar befolyást eléggé képviseli. Andrássy visszalépése óta azonban ugy találják, hogy Tisza a dolgoknak igen is nagyon szabad folyást enged. Tisza barátai azt vélik, hogy a magyar miniszterelnöknek a szerb kérdésben törvényes befolyását jobban kellett volna felhasználnia. A beavatottak előtt a Tisza-gárda e viselete legkevésbé sem feltünő, mert mindjárt felismerhető, hogy mi ennek a czélja. Az egyedüli magyar, ki jelenleg a közös kormány tagja, Szlávy József. A közös pénzügyminiszter s a külügyi hivatal ideiglenes vezetője nem barátja Tiszának. E két férfi ugyan külsőleg békét kötött egymással, de egyénisegük s belpolitikai nézeteik olyannyira különböző, hogy barátságuk lényegében véve csak társadalmi formalitásokra szoritkozik. Szlávy azonban nem csupán közösminiszter, hanem egyuttal a koronatanácsadója is s az egész monarchiát érintő kérdéseknél a magyar befolyásnak sokkal inkább képviselője, mint Tisza, vagy Orczy. Szlávy e befolyása nem hivatalán alapszik, hanem multjának s a koronához állásának eredménye. Magyarországon pedig a viszonyok Szlávy nézeteinek s traditióinak meg nem felelő módon fejlődnek. Noha nem időzik Magyarországon, mégis a magyar ügyekre minden esetre meg van óva befolyása s igen kérdéses, hogy e befolyást a mostani kormányzat javára fogja-e érvényesiteni.

Budapest, augusztus 25.

Előttünk van egy bécsi lap közlése szerint ama viszontválasz szövege, melyet az angol kabinet a görög ügyben a hatalmaknak javasolt. Az irat, mely eddigi közleményeinket teljesen igazolja, igy hangzik:

„Alólirottaknak van szerencséjök illető kormányaik utasitása folytán ő excellenciájának, a fényes porta külügyminiszterének a következő jegyzéket átadni:

„Németország, Ausztria-Magyarország, Nagybrittania, Olaszország és Oroszország kormányai fontolóra vették ama választ, melyet a fényes porta a mult hó 27-dikén a mult hó 15-iki együttes jegyzékre adott, melyben a berlini konferenciának a görög határ kiigazitására vonatkozó határozatai közöltettek.

„A fényes porta, miután felhozza ellenvetéseit a konferenczia határozatai ellen, kéri válaszában a közvetitő hatalmakat, hatalmazzák fel képviselőiket, hogy a fényes portával tárgyalásokba bocsáskozzanak, oly czélból, hogy megegyezés éressék el a határvonal és az összes másodrendü pontok és részletek végleges elrendelésére nézve.

„Tekintettel arra, hogy a határozatok, melyekben a berlini konferenczia megegyezett, a görög és a török kormányoknak elfogadás végett ajánlott, határvonalnak beható tárgyalása és megállapitása után hozattak:

„a közvetitő hatalmak nem egyezhetnek bele abba, hogy a tárgyalást ujból megkezdjék; sőt inkább, miután a konferenczia határozatait helyben hagyták, e határozatokhoz ragaszkodniok kell s azokat a fényes portának, mint a berlini szerződéssel és a kongresszus jegyzőkönyvével megegyezőket kénytelenek ajánlani.

„A nagyhatalmak kormányai nem egyezhetnek bele képviselőiknek arra való fölhatalmazásába, hogy a határvonalnak bárminő tárgyalásába bocsátkozzanak; készek azonban meghallgatni a porta javaslatait az illető területnek a török hatóságok részéről való kiüritése s e területeknek Görögország részére való átadása iránt." (Következnek az aláirások.)

Állitják, hogy a konstantinápolyi nagykövetek ez iratot már megkapták kormányaik utján s hozzáfognak annak tárgyalásához — ellenkezőleg az eddigi hirekkel, melyek szerint e tárgyalásoknak Berlinben kellene folyniok s csak azután küldetnék meg az elfogadott jegyzék a nagykövetknek, hogy irják alá s adják át a török külügyminiszternek. Bármint legyen is, a jegyzék átnyujtása a montenegrói ügy elintézéséig aligha fog megtörténni.

A mi ezt illeti, kétségtelennek látszik, hogy a porta, ha formaszerüen nem is, de tényleg meg fogja kapni a kivánt haladékot, mely a szerint lesz kisebb vagy nagyobb határidőre terjedő, a mint kevesebb vagy több buzgósággal lát hozzá a porta elvállalt kötelezettségének teljesitéséhez, s valószinüleg ettől fog függni az is, hogy a kabinetek a görög kérdésben enyhébb álláspontot foglalnak-e el, mint minőt az angol jegyzék-javaslat kijelöl.

Az albánok azonban kevés kilátást engednek arra nézve, hogy az ügy békés uton vagy nagy nehézségek nélkül lenne elintézhető. Egy tegnapi budai távirat ezt jelenti: Husszein pasa helyett Izzet pasa érkezett ide. Hadteste 6000 főnyi gyalogságból áll. Ugy hallatszik, hogy a liga e csapatok bevonulását Skutariba nem fogja megengedni. A liga tudtára adatta Ali pasának, hogy ha élete kedves, hagyja el Skutarit. A liga bizottsága fegyverre szólitja az egész albán népességet. — Dulcignoba másik 500 embert is küldenek a határőrség megerősitésére. Midőn Riza pasa a liga tiz főnökét magához hivta, lakása előtt 400, Martini-puskával fölfegyverzett albán gyült össze, azon panaszkodva, hogy panaszaikat még nem vették figyelembe.

E közben az európai reformbizottság élénken foglalkozik Albánia autonomiájával. Mint egy konstantinápolyi táviratunk jelenti, a bizottság tegnapi ülésén Németország, Ausztria-Magyarország, Francziaország, Angolország és Olaszország biztosai kijelentették, hogy a franczia és osztrák-magyar biztosok által a skutarii szandzsák számára kidolgozott s a bizottság elé terjesztett emlékiratot elfogadják. — Ez emlékirat az illető intézkedéseket ajánlja a portának s azt óhajtja, hogy a török kormány, a midőn Albánia többi részeiben foganatba veszi az uj szabályzatot, ama szabadságot is adja meg, melylyel ab antiquo a skutarii szandzsákon kivül fekvő hegyi kerületek fel voltak ruházva. Ha a porta czélszerünek látja Albánia egyes részeit vilajetté egyesiteni, az emlitett öt biztos e rendszabály ellen kifogást nem fog tenni. — Oroszország és Törökország biztosai a tárgyhoz semmiféle megjegyzést nem tettek.

Konstantinápolyban, mint emlitettük volt, ismét miniszterválságról beszélnek. A „Pol. Corr." egy levele szerint Kadri pasa állása meg van ingatva és Mahmud Nedim pasát emlitik ismét mint leendő nagyvezirt. A szultán több izben értekezett Mahmud Nedimmel, ki azonban olyan föltételeket kötött ki, melyeket a szultán eddig még nem fogadott el. Mahmud Nedim egy emlékiratban kifejtette annak szükségességét, hogy a porta Francziaországhoz és Angliához közeledjék, de azért Oroszországhoz való viszonyait se hanyagolja el.

Bukarest és Szófia közt ismét jóbarátság kezd uralkodni. Mint Bukarestből jelentik, az

AZ „EGYETÉRTÉS" TÁRCZÁJA.

Az indiai gyémánt

REGÉNY KÉT KÖTETBEN 71

IRTA: WILKIE COLLINS.

FORDITOTTA: *FÁYJ. BÉLA.*

MÁSODIK KÖTET.

MASODIK IDŐSZAK.

Az igazság kiderül. (1848—1849.)

Az eseményeket elbeszélik többen.

HARMADIK ELBESZÉLÉS.

Irta Blake Franklin.

III. FEJEZET.

(Folytatás.)

E helyzetben arczom csak néhány lábnyira volt a futóhomoktól. Ily közelről látva azt, a mint rémes borzongása egyre fölkavarta, engem is reszketés fogott el. Egy rémes gondolat, mintha a meghalt leány minden pillanatban megjelenhetnék ongyilkossága szinhelyén, hogy segitsen a keresésben — kimondhatatlan félelem, mintha egyszerre csak kiemelkednék a futóhomokból s reá mutatna a kellő helyre — vett rajtam erőt s szinte megdermesztett a meleg napfényben. Megvallom, behunytam szememet abban a pillanatban, a mint botom hegye a homokba lemélyedt.

A másik pillanatban, midőn botom még alig volt benn néhány hüvelyknyire, ez a babonás félelem eloszlott s izgatottság reszkettetett meg tetőtől talpig. Találomra szurva le a botot — valóban eltaláltam! A bot a láczba ütközött.

Erősen belefogózva balkezemmel a káka tövébe, kihajoltam a szikla szélén, s jobb kezemmel tapogatóztam alatta. Megtaláltam a láczot.

Elég könnyüséggel huzhattam föl. A végén ott volt a festett bádogszelencze.

A láncz annyira megrozsdásodott a viztől, hogy nem oldhattam le róla a szelenczét. Térdeim közé fogtam tehát s a legnagyobb erőfeszitéssel feltörtem. Valami fehér anyag foglalta el egész belsejét. Kezemet bele dugva, érezhettem, hogy vászon.

A vásznat kihuzva, egy belecsavart levelet is huztam ki. Megnézvén a czimzést s látván, hogy nekem szól, zsebembe tettem, s egészen kivettem a vásznat. Vastag tekercs alakjában jött az ki s teljesen érintetlenül a viz behatásától.

Kimentem a parti lejtő száraz fövenyére s ott szétbontottam s elsimitottam a vásznat. Semmi kétségem sem lehetett mivolta felől. Hálóköntös volt.

Felső részén, a mint kiteritettem, számtalan gyürés és ráncz látszott és semmi egyéb. Másik oldalára forditva — nyomban megláttam rajta a festék-foltot Rachel szobájának ajtajáról!

Szemem reátapadt a foltra, s gondolataim egy szökéssel visszavittek a jelenből a multba. Eszembe jutottak Cuff őrmester szavai, mintha most is előttem állana s rámutatna az elkent festésből kivont kétségtelen bizonyitékra.

„Meg kell tudni, van-e a bázban ruhadarab, a melyen festék-pecsét van. Meg kell tudni, hogy kié az a ruhadarab, s mikép tud számot adni az illető arról, hogy e szobában járt és a festéket elkente, éjjeli tizenkét és három óra között. Ha az illető nem tud kellő magyarázatot adni, akkor nem messze kell keresni azt a kezet, mely a Gyémántot elvette.

E szavak fordultak meg egymásután emlékezetemben, ujra meg ujra ismétlődve gépies, faraszló makacssággal. Hosszasnak tetsző — noha kétségkivül csak pillanatig tartott — kábultságomból egy hang ébresztett föl. Fölpillanték s láthatám, hogy Betteredgenek végre kifogyott a türelme. Éppen ekkor tünt föl a homok-dombok közt s közeledett a part felé.

Az öreg ember megjelenése nyomban visszatérité gondolatsimat a jelenre, s eszembe juttatá, hogy a dolognak még mindig nem jártam végére. A festék-foltot a hálóköntösön megtaláltam. Kié a hálóköntös?

Élő gondolatom az volt, hogy megnézem a zsebemben levő levelet, melyet a szelenczébeu találtam.

Amint ki akartam venni, eszembe jutott, hogy a kérdést könnyebben is megoldhatom. A köntös maga is meg fog reá felelni, mert valószinüleg bele van varrva tulajdonosa neve. Fölvettem a homokról, s kerestem rajta a jegyet.

Megtaláltam — —

Tulajdon nevemet . . .

Ott voltak az ismerős betük, melyek azt mutatták, hogy a hálóköntös az enyim. . . Föltekintek. Ott volt a sugárzó nap; ott volt az öböl csillámló vize; ott volt az öreg Betteredge, közelebb-közelebb érkezve hozzám. . . Ismét visszatekintek a betükre. . . Az én tulajdon nevem! Világosan ott volt előttem — az én tulajdon nevem!

„Ha időtől, fáradságtól és pénztől kitelik, rá fogom tenni kezemet arra a tolvajra, a ki a Holdkőt ellopta" — e szavakkal ajkamon hagytam el Londont. Most behatoltam a titokba, melyet a futóhomok elzárva tartott minden élő lénytől. S a festék-pecsét tagadhatatlanul azt bizonyitá, hogy magam vagyok a tolvaj . . .

IV. FEJEZET.

Egyetlen szót sem mondhatok arról, hogy mit éreztem.

Azt kell hinnem, hogy e csapás teljesen eltompitotta gondolkozó és érző képességemet. Lehetetlen, hogy tudtam volna, mit cselekszem, mikor Betteredge hozzám érkezett — mert tőle tudom, hogy kaczagtam, mikor azt kérdezte, hogy mi az ujság, s kezébe adtam a köntöst, hogy olvassa el a rejtvény megfejtését maga.

Hogy mit beszéltünk ott a tengerparton, arra legkevésbé sem emlékszem. Az első hely, a melyre tisztán emlékszem magam körül, a fenyőültetvény. Visszafelé haladunk ketten a házhoz, s Betteredge biztatgat, hogy majd világosabban fogom meggondolhatni a dolgot, ha felhörpentettünk egy pohár grogot.

A szin a fenyő-ültetvényből Betteredge szobácskájába változik át. Eltökélésem, hogy Rachel házába be nem lépek, feledve van. Jól esik a szoba hüvössége, árnyékossága és csöndje. Iszom a grogot (mely a napnak ilyen szakában teljesen uj fényüzés előttem) melyet jó öreg barátom a kutról hozott jéghideg vizzel kever. Minden más körülmények közt, az ital mulhatlanul elbódítana. Most, ellenkezőleg, megfesziti idegeimet. Kezdem „világosabban meggondolni a dolgot," miként Betteredge megjósolta. S Betteredge szintén ugy cselekszik.

A rajz, melyet magamról ezekben adok, nyilván legalább is igen furcsának fog tetszeni. Olyan helyzetbe jutva, melyet, ugy hiszem, bátran nevezhetek páratlannak, mit cselekszem először is? Elzárkózom minden emberi társaságtól? Bonczolgatom elmémben a szörnyü lehetetlenséget, mely azonban mégis tagadhatatlan tény gyanánt áll előttem? Sietek vissza Londonba a legelső vonattal, hogy kikérjem a legfőbb tekintélyek tanácsát s hogy nyomban megindittassam a vizsgálatot? Nem. Belépek egy ház ődele alá, miután elhatároztam, hogy sohasem fogom magamat annyira lealázni, hogy igénybe vegyem annak vendégszeretetét; s ott ülök, szeszes vizet iddogálva egy vén cseléd társaságában, délelőtt tiz óra körül! Olyan magaviselet-e ez, melyet egy az én borzasztó helyzetembe jutott embertől várni lehetett volna?

Csak annyit mondhatok, hogy az öreg Betteredge barátságos képének látása kimondhatatlanul jól esett, s hogy az öreg Betteredge grogjának a szürcsölése ugy kisegitett, mint nem segitett volna ki semmi egyéb, a tökéletes testi és lelki levertségből. Csupán ezt az egy mentséget hozhatom föl magam mellett, s csak bámulatul lehetek eltelve a méltóság ama változatlanul való fenntartása s a magaviseletnek ama szigoru logikai következetessége iránt, mely e soroknak minden férfi- és nőolvasóját életének minden körülményében, a pölcsőtől a sirig, megkülönbözteti!

— No már, Franklin urfi, *egy* dolog mindenesetre bizonyos, mondá Betteredge, a hálóköntöst ledobva az asztalra s ugy mutatva reá, mintha élő lény volna, a mely meg tudja hallani, a mit mond. — Az tudniillik, hogy *ő ke'me* hazudik.

Csakhogy én nem ilyen vigasztaló szempontból tekintettem a dolgot.

— Ép oly ártatlan vagyok annak tudásában, hogy a Gyemántot elvettem volna, mint ön, mondám. — De itt van ellenem a tanubizonyság! A festék-pecsét a hálóköntösön s a név a hálóköntösön — tény!

Betteredge fölemelte poharamat s kezembe unszolta.

— Tény-e? ismétlé. — Igyék csak még egy csöpp grogot, urfi, s fölibe fog emelkedni annak a gyöngeségnek, hogy tényekben higyjen! Álnokság van ebben a dologban, urfi! folytatá, bizalmasan lebocsátva hangját. — Én ezt eszelem ki belőle. Álnokság — s ennek végére kell járnunk. Semmi más nem volt a szelenczében, mikor belenyult?

Ez a kérdés azonnal eszembe juttatta a zsebemben lévő levelet. Kivettem és fölbontottam. Sürün volt irva és számos lapra terjedt. Türelmetlenül kerestem a végén az aláirást. „Spearman Rosanna."

A mint e nevet elolvastam, hirtelen visszaemlékezés gyult föl elmémben és hirtelen gyanu fogamzott meg bennem.

— Megálljunk! kiálték föl. — Spearman Rosanna javitó-intézetből került nagynénám házához-ugy-e? Tolvaj volt azelőtt!

— Biz azt nem lehet tagadni, Franklin urfi. Hát aztán?

— Hát aztán?! Honnan tudjuk, hogy végre is nem ő lopta-e el a Gyémántot? Honnan tudjuk, hogy nem szándékosan kente-e be ezt a hálóköntöst? . . .

Betteredge karomra tevé kezét és megállitott, mielőtt többet is mondhattam volna.

— E felől kétségbevonhatatlan felvilágositást fog kapni, Franklin urfi. De reménylem nem *ilyet.* Nézze meg, mi van a levélben. A szegény leány emlékére kérem, — nézze meg, mi van a levelben.

Átéreztem a komolyságot, melylyel ezt mondá — csaknem szemrehányás képen.

— Itéljen maga, mondám. — Fölolvasom.

Elkezdtem olvasni — eme sorokat:

„Uram! Vallomást kell önnek tennem. Olyan vallomás, mely véghetetlen nyomoruságot zár magába, néha pár szóba is összefoglalható. Az én vallomásom két szóból áll. Szeretem önt . . ."

(Folyt. köv.)

Lapunk mai számához fél iv melléklet van csatolva.

ottani kormány tegnapelőtt jegyzéket kapott a bolgár kormanytól, melyben ez a román kormánynak elégtételt ad. Ezzel egyidejűleg Sándor fejedelem a román képviselőség ügyvezetője kifejezte abbeli óhajtását, hogy a bukaresti kabinet elégednék meg ez elégtétellel. Boerescu erre értesitette Sturdza romániai képviselőt, hogy készüljön Szófiába, előbbi állomására, hogy a Bulgáriával fenforgó egyéb viszályok kiegyenlitése végett tárgyalásokba bocsátkozzék a bolgár kabinettel.

A francia-olasz viszály szintén közel áll a kiegyenlitéshez. A franczia kormány ugyanis hir szerint azt ajánlotta az olasz kabinetnek hogy mind a két állam hivja vissza Tuniszból mestani konzulját s nevezzen ki mást. Olaszország az ajánlatot elfogadta s valószinüleg Maccio olasz konzul fog áthelyeztetni. — Egy római táviratunk viszont ma a következőt jelenti: Magántáviratok szerint a „Valery" francia gőzhajózási társaság, mely a Marseille és Porteterros közötti közlekedést tartja fönn, forgalmát Szardiniara, Corsicára, Genuára és Livornóra és szándékozik kiterjeszteni. A Rubattino olasz társulat, hogy e verseny ellen sikerrel felléphessen, összeköttetésbe helyezte magát a cagliarii kereskedő-világgal és leszállitotta a tarifákat.

Az ir kérdest tegnap ismét Parnell a home-rulerek vezére penditette meg az angol alsóházban, fölhivá a ház figyelmét az Anglia és Irország közt uralkodó viszonyokra. A bérlők kártalanitásáról szóló törvénynek a felsőház által való elvetése szembeszökő bizonyitéka egy irországi parliament szükségességének. — Forster irországi államtitkár elismeri, hogy ama törvény elvetése mindenesetre baj. A bill nem a törvények tiszteletben tartása, vagy a rend fentartása végett volt szükséges, de igenis azért, hogy a kormányt ne kényszeritse igazságtalan törvények alkalmazására. Forster nem tart felkeléstől, azonban az életet és a tulajdont fenyegeti nagy veszély. Ha a földbirtokosok jogtalanságot követnének el, szükséges lesz, majd ha netalán a kormány kérni fogná a kivételes törvényeket, egy törvényt a ház elé terjeszteni, mely képes lesz meggátolni az ilyen jogtalanságok elkövetését. Az ireknek bizalommal kellene viseltetniök a kormány irányában, melynek egyedüli óhaja, hogy az ország helyzetét megjavitsa.

A Kandahárból kirohant angol csapatok veszteségéhez, melyet egy londoni táviratunk jelentett, ma hozzátehetjük, hogy e kirohanás e hó 16-án történt egy a várostól keletre eső falu ellen. Az elesett 8 tiszten és 180 katonán és sebesült 5 tiszten kivül egy tüzérhadnagy az afgánok fogságába esett, de mint hirlik, Ejub khán jó bánásmódban részesiti. Az afgánok bombákkal lődöznek s folytonos puskatüzelést tartanak fenn a sánczok ellen; kárt azonban keveset okoznak.

A pápa allokucziója.

A „Magyar Állam" egész terjedelmében közli ma a pápa augusztus 20-iki allokuczióját, mely igy hangzik:

Tisztelendő testvérek!

A pápaság legszentebb tekintélye, melyet amint életünknél is többre tartunk, ugy akarjuk és kötelességünk azt teljes erőnkből megvédeni, arra késztet, hogy előttetek, tisztelendő testvérek, jelentést tegyünk azon fölötte sulyos igazságtalanságról, melyet közelebb a belga közügyek intézői tekintélyünkön és az apostoli széken elkövettek az által, hogy minden igaz ok nélkül elbocsátották ottani követünket.

Mi inkább a szentszék iránti tisztelet, mint magánfájdalmunk által indittatva, jonak láttuk, hogy az egész ügy lefolyásának hü elbeszélése okmányokkal igazoltan a nyilvánosság elé hozassék, hogy igy az egész teljesen megvilágittassék az igazság fénye által, s hogy az igazságosan itélők meggyőződhessenek, mennyire gyarlók és alaptalanok a vádak, melyeket a szentszékre ellenségei szórnak. — Most azonban magasabb szempontból itélve meg ama tény indokait, benne és a hozzá hasonlókban, melyek széltében történnek, biztos jeleit veszszük észre az egyház ellen már régebben kezdett igazságtalan harcz nagyobb mérvü elmérgesedésének. Különösen világosan nyilatkozik előttünk a szekták régi összeesküvése, melynek czélja a lelkeket elidegeniteni az apostoli széktől, s ezt elérvén további czélja a keresztény népeket teljesen ama szekták hatalmába keriteni. — Ugyanez volt nyilvánvaló czéljok az ellenségeknek akkor is, midőn a római pápaságot erőszakkal és cselszövénynyel meg akarták fosztani a világi fejedelemségtől, melyet az isteni gondviselés világos akarata és sok nemzedék jóváhagyása alapitott, hogy mindenkorra biztositva legyen a pápaság számára a függetlenség és a szabadság melynél misem szükségesebb az egyház ügyeinek kormányzatában. — Hasonlóképen nem egyébre törekszenek ama nagy ügyességgel kigondolt és hasonló ravaszsággal alkalmazott fondorlatok, melyekkel sokan már régebben iparkodnak a népekkel az egyházat meggyülöltetni, ezt előttük gyanussá tenni, irigységet szitani a katholikus intézmények, kivált pedig az emberiség üdvére istenileg alapitott római pápaság ellen.

Belgiumban is a katholikus névnek ellenségei ugyanezen czélra törekedtek, t. i. hogy megszakittassék, vagy lazábbá váljék a kötelék, mely a belga népet és az apostoli széket összefüzi. Ezért is, valahányszor alkalom kinálkozott, a törvényhozók nyilvános üléseiben többször szóba hozatott, hogy a római pápa melletti belga követség megszüntetendő. Kijelentették, hogy ez elhatározott szándékuk. Tényleg két év előtt, alig jutván kormányra ama párt emberei, késedelem nélkül kimondták, hogy a belga követség megszüntetése el van határozva, s hogy e határozat végrehajtása csak idő kérdése.

Ez levén megállapodásuk, az elemi oktatásról hozott törvény meghozta a jó ürügyet is a terv végrehajtására. — Ismeritek tisztelendő testvérek, a törvény szellemét és tartalmát. Kétségtelenül az volt főczélja, hogy az ifjuság elvonassék a kath. egyház befolyása alól, s hogy annak nevelése egyedül az államtól tétessék függővé. Ugyanezen törvény szerint a gyermekek neveléséből teljesen ki van zárva a lelkipásztor ugy, mint az egyház felügyelete; s a vallást az ismeretektől teljesen elkülönitvén, azt akarja az elérni, hogy a nyilvános iskolákban a gyermekek oktatásából a vallás teljesen ki legyen küszöbölve. Könnyü belátni, milyen nagy veszély ez ugy a vallásra, mint az ifju nemzedék erkölcseire nézve. És a veszely még sulyosabbnak tünik fel azáltal, hogy azon törvény erejénél fogva a vallásbeli oktatás kiultatik az ugynevezett képezdekből is, hol gyakorlatilag és elméletileg azok képeztetnek, kik később hivatva lesznek az ifjuságot oktatni.

Az ilyen törvény, mely oly kiálló ellentétben van az egyház tanaival és jogaival, mely ily nagy mérvben veszélyezteti az ifjuság örök üdvét, nem találkozhatott a püspökök jóváhagyásával, kiknek isten hivatásukká tette, hogy állandóan őrködjenek a lelkek és a vallás fölött. A püspökök tényleg szemök előtt tartván, hogy mit követelnek tőlök a mostani idők és pásztori kötelmeik, buzgalommal törekednek távol tartani az ifjuságot az efféle nyilvános iskolaktól s siettek is más, tőlük függő iskolákat nyitni, melyekben az ifjak sarjadó elméje egyidejüleg elsajátithatják az ismereteket és a vallás ellemeit. — E tekintetben a belgáknak nagy dicséretökre válik, hogy gyors és nagylelkü segitséget nyujtottak a hasznos és üdvös vállalatnak. Ugyanis megértvén, hogy ama törvényben a vallásra nézve milyen nagy veszély rejlik, teljes erejökből iparkodtak ősi vallásukat védelmezni; s ezt oly hévvel, oly buzgalommal tették, hogy a mü nagyszerüsége és annak költsége mindenkit bámulatra ragadott, a ki csak róla értesült.

Mi pedig, miután legfőbb pásztori és tanitói tisztünk mindenütt épen föntartani a hitet, az egyház szent jogait megvédeni; továbbá kötelességünk a keresztény népektől távol tartani mindent, mi üdvöket veszélyeztetheti, ugyanesak hivatásszerü kötelménünknél fogva eliteltük és eltiltottuk ama törvényt, melyet tisztelendő testvéreink, a belga pöspökök, méltán eliteltek. S ezért szeretett fiunkhoz II. Lipót belga királyhoz intézett levelünkben nyiltan kijelentettük, hogy a julius 1-sején hozott törvény fölötte ellenkezik a katholikus tanitással, hogy az veszélyes az ifjuság üdvére, s hogy sok bajt fog hozni magára az országra. Tehát e törvényt ismételve helytelenittettük és eliteltük, amint most is mindnyájatok előtt ugyanazon okokból még egyszer helytelenitjük és eliteljük. Igy cselekedvén, nem teszünk egyebet, csak követjük az apostoli szék szokását és hagyományait, melyeknél fogva az mindig elitélte a vallástalan iskolákat, melyeket közösöknek neveznek, s melyek természetöknél fogva a végeredményben mindig az istentagadásra vezetnek. A szentszék sohasem türte, hogy a katholikus ifjuság ilyen iskolákba járjon, hacsak nem kivételes esetekben, miután a szükség és körülmények igy hozzák magukkal, de akkor is csak ugy, ha eleve gondoskodva van, hogy a megmételyeztetés veszélye lehetőleg távol tartassék.

Mindazonáltal a keresztényi engedékenység szelleme által vezettetve, és mert nem akartuk, hogy bármilyen ürügy akadjon a harcz elmérgesitésére, ily nehéz viszonyok közt levő tisztelendő testvéreinknek mindig melegen ajánlottuk, hogy már kiadott rendeleteik alkalmazásában maradjanak a jóindulatu mérséklet határai közt, hogy szeliden büntessenek, ugy, hogy ily fontos és igaz okból fölingerelt keresztenyi buzgalomnak szolgáljon mérséklőül azon atyai jóindulat, mely könyörteljesen öleli át a tévedőket is.

Noha igen jó hatással voltak tanácsaink, s remélni lehetett, hogy e hatásuk a jövőben még fokozódni fog, a belga kormányférfiak még sem voltak megelégedve; azt akarták, hogy mi velők egyesülten megrendszabályozzuk a püspököket, kik teljes állhatatossággal kötelességeiket teljesitették; hogy roszaljuk azt, a mért dicséretet érdemelnek. Midőn nyiltan és határozottan kijelentettük, hogy ezt tenni sohasem fogjuk, megszünsették velünk a barátságos viszont. és példátlan udvariatlansággal nuntiusunkat elbocsátották Belgiumból. — Ezután a körmönfont és rágalmazó ürügyek egész tömegével hurczolkodtak elő, hogy ezen méltatlan eljárásnak az igazság látszatát kölcsönözzék, és hogy érte a felelősséget a szentszékre háritsák. Vakmerőségük azonban még jobban fokozódott és annyira mentek a rágalmazásban, hogy még itt Róma városában insolens módon tüntettek ellenséges indulatokkal.

Ezért szem előtt tartva apostoli tisztünk, mig előttetek, tisztelendő testvérek, egyrészt sajnálkozunk e sulyos és vár tlan tény fölött, másrészt pedig tiltakozunk és ovást teszünk a szentszékkel és velünk szemben tanusitott ezen méltatlan eljárás ellen. S minthogy a pápát megilleti a jog, hogy nunciusokat és követeket küldjön a nemzetekhez, kivált a katholikus nemzetekhez és azoknak fejedelmeihez, hangosan tölhivjuk a figyelmet eme jogunk megsértésére azok által, kik amaz eljárás szerzői voltak; teszszük ezt annál is inkább, mert a római pápa ama joga sokkal nemesebb és fönségesebb elvből származik, az az legfőbb pásztori tekintélyéből, melylyel isteni rendeletből bir az egyház fölött, a mint azt kijelenté dicső emlékü VI. Pius pápa is, a következő szavakkal: „Ius est Romano Pontifici habendi aliquos, in dissitis praesertim locis, pui sui absentis personam repraesentent qui iurisdictionem suam atque auctoritatem stabili delegatione collatam exerceant, qui denique suas vices obeant; idque ex intima vi ac natura primatus, ex iuribus dotibusque cum primatu coniunctis ex constanti Ecclesiae disciplina a primis usque saeculis deducta . . ." (Resp. super Nuntiaturis Apost. cap. 8. sect. 2. n. 24)

Tiltakozunk továbbá azon nagy gonddal keresett igazságtalan ürügy ellen, mellyel szépitgetni akarták a mi nuntiusunk elbocsátását Belgiumból, mert minden kétségen felül van, hogy a nuntius elbocsáttatott, mivel mi kötelességünkhöz hüen kijelentettük, hogy belgiumi tisztelendő testvéreinkkel a püspökökkel egyetértünk, és hogy épen nem szándékozunk elfoglalt álláspontunkat feladni. — Végül nem hallgatjuk el panaszainkat az ellenünk és az apostoli szék ellen ezer alakban szórt bántalmak és rágalmak fölött. És mig a mi személyünket illeti, készek vagyunk lemondással eltürni a sérelmeket és megbocsátani a sértőknek, az apostolok példája szerint „gandentes quod digni habiti sumus pro nomine Jesu contumeliam pati." (Act. V. 41.); de ami másrészt az apostoli szék méltóságát és tekintélyét illeti, isten és az emberek tanuságára hivatkozva kijelentjük, hogy soha sem fogjuk megengedni, hogy az büntetlenül lealaztassék, vagy elnyomassék: el vagyunk határozva férfiasan harczolni, készek vagyunk feláldozni mindent, ha kell életünket is, hogy fentartsuk és utódainknak átadjuk e méltóságot sértetlenül, nagyságának és fényének egész teljében.

Akarjuk, hogy az egész világ meghallja az ünnepélyes tiltakozás e szavait, melyeket a ti gyülekezetetek közepett, óh tisztelendő testvérek, ajkunkra kényszerit az indokolt fájdalom és kötelmeink élénk érzete. Vajha a fejedelmek és a népek fölismernék óhajunk igazságos voltát, s vajha megértenék a valódi tényállást, amint ez kezdettől végig lefolyt, és ne hagynák magokat részedetni azon fogások által, melyekkel a tömeget ama rosz indulatu emberek befonják, hanem ellenkezőleg mindent elkövetnének, hogy a pápa iránti hűségben állhatatosan megmaradjanak.

Belgium katholikusai legnagyobb dicséretet érdemelnek, hogy mélyen fájlalván nuntiusunk elutazását, a ki iránt ott tartózkodása évei alatt mindig nagy tisztelettel viseltettek, most is sietnek bizonyságot tenni hűségökről és gyöngéd ragaszkodásukról a Szentszék iránt. Ez által akarják, a mennyire tehetik, enyhiteni Jézus Krisztus helytartója, a mi alázatos személyünkön elkövetett igazságtalanság fölötti élénk fajdalmat. — És itt jól esik visszaemlékeznünk azon dicséretekre, melyekkel jelenlétünkben XVI. Gergely pápa, a belgákat elhalmozta.

Ugyanis, midőn minket a belgiumi pápai követségre kiszemelt, ama népről általán sokat mondott, erőteljes, nagyon ájtatos népnek nevezte, melynek hüsége, szeretete a szentszék és fejedelmei iránt sokszorosan és már régen ki van próbálva. És csakugyan ezen erényekről tanuságot tesznek a mult századok emlékei, valamint saját tapasztalataink is, melyeket alkalmunk volt szerezni, midőn az ottani követség tisztjét viseltük. A visszaemlékezés azon emberekre, időkre és viszonyokra még most is igaz kedves nekünk, és az iránt az iránt való jóindulatunkat mindig táplálta és erősitette. Azért bizunk is benne, hogy a belgák soha sem mondanak le az egyház iránti szeretetről és engedelmességről, hanem inkább még állhatatosabbak lesznek a hitben és gondoskodva az ifjuság keresztényi neveléséről, méltóknak fognak mutatkozni atyáikhoz és őseikhez.

Ez az, tisztelendő testvérek, mit én a belga ügyről veletek közölni akartam, hogy visszautasitsam az apostoli széken elkövetett bántalmat és megvédjem megsértett tekintélyét. De ti tudjátok azt is, hogy az egyház mostani zaklatása nem csupán Belgiumra szoritkozik. A harcz mindinkább terjed, s a katholikus ügy ellen elkövetett ártalmak mindig nagyobb mérveket öltenek. Ma azonban mindenről nem akarunk beszélni. — Addig is jobb remény fejében lelküknek erőt kell szerezni és a környörület atyját és minden vigasz Istenét együttesen kell kérnünk, hogy hitvesét, a kath. egyházat, mely oly sok gond által zaklattatik, kegyesen vigasztalja meg, hogy csillapitsa le a habokat és hullámokat és állitsa vissza a régen ohajtott békességet

UJDONSÁGOK.

— augusztus 25.

— Lapunk mai száma melléketének tartalma: A magyar orvosok és természetvizsgálók XXI. nagygyülése. Közgazdaság.

* Időjárás Budapesten. Többnyire derült. Hőmérő állása reggel 17, delben 21 R°

— Személyi hirek. Jekelfalussy belügyminiszteri osztálytanácsos ma vidékre utazott. — Dr. Lenhossék József egyetemi tanár egy nagy munkán dolgozik, mely az őskori pogány magyar leletekről szól. — Milán szerb fejedelem ma Ausseba érkezett. — B. Sennyey nejével együtt tegnap Bécsbe érkezett. — A galiczai hadgyakorlatokra az orosz kormány Melniczky, Cserbov és Korv ezredeseket s Pfeiffer őrnagyot küldött.

— Márkus István országgyülési képviselő, a parlament fiatal tagjainak egyik legtehetségesbike, tegnap este Kismartonban meghalt. A boldogult már hónapok óta haldoklott, betegsége, melynek lefolyását oly élénk részvéttel kisérte a közönség, régi eredetü s már akkor megvolt, midőn mint tartalékos a bosnyak harcztérre lerendeltetett s az ott kiállott fáradalmak sietették a baj kifejlődését, mely most nehány havi betegség után életének véget vetett. Márkus István 1847-ben született Vasmegyében; nyilvános pályáját, mint publicista kezdte, s a Reform később a Pesti Napló szerkesztőségének tagja volt, időközben azonban mint hivatalnok is működött s az igazságügyi miniszteriumban fogalmazó, majd titkár volt. A Nemzeti Hirlap megindultával ennek lett munkatársa, s midőn Toldy István, e lap szerkesztője, megbetegedett, Márkus vette át a lap szerkesztését. 1875-ben képviselővé választatott a csikszeredai kerületben, a jelen országgyülésen a rumi kerületet képviselte. A képviselőházban mindenkor a kormány politikájának védője volt, s széles ismeretei s alapos müveltsége következtében gyakran bizták meg az előadói tisztet. Előadója volt a véderő-bizottságnak, a delegáczió hadügyi bizottságának, s legutóbb a horvát regnikoláris bizottságnak, ez utóbbi megbizatásról azonban betegsége miatt kénytelen volt lemondani. A török-szerb háboruban, mint a Nemz. Hirl. levelezője, voltaképen azonban Andrássy gróf megbizottjaként a harcztéren járt. Jelentései, melyeket onnét küldött ugy Andrássynak, mint a királynak tetszését vivták ki. A harcztéren szerzett élményeit különben könyvben is megirta. Márkus István hatalmas athleta alak volt, mindenfele sportnak nagy barátja és avatott üzője. Megedzett teste épen ezért sokáig vivódott a halállal. Betegségét, mely szivbaj volt, az orvosok már tavaly halálosnak jelenték ki. Midőn állapota végkép roszra fordult, nagybátyjához, Horváth Boldizsárhoz szállitották Kismartonba. — Elhunytáról Horváth Boldizsár táviratilag értesité a miniszterelnököt s a képviselőház elnökét, továbbá Vasmegye törvényhatóságát s választókerületének előljáróit. Holttestét holnap Budapestre szállitják s a kerepesi uti temetőben teszik örök nyugalomra.

— Az árviz. A Duna magas vizállása mellett Pestmegye dunamenti községének mindig nagyobb a veszedelme, mint más dunamenti községeknek. Mert mig egyrészt a főváros monti Duna különleges vizviszonyai és ebből könnyen származható kiöntések folytonosan rettegésben tartják ama községek lakóit, másrészt a belvizek ilyenkor mindig veszedelmesebbekké válnak. E vizek csatornákon vezettetnek a Dunába; de, ha a Duna vize oly magas, mint a monstani, oda az alacsonyabban álló csatornákat levezetni lehetetlen. Megtorlódnak tehát a belvizek oly annyira, hogy a csatorna gátjait alig lehet fentartani, sőt mint most is láttuk, több helyen gátszakadás áll be. Ujabban Szeremle község, Baján alul is nagy veszélytől tart s bár bibető, hogy a Duna ott is apadni fog, de mert a belvizek csatornája alacsonyabb a Dunánál, nagyobb mérvü apadás lenne szükséges, hogy Szeremle és a többi már emlitett dunamenti községek a belvizek veszedelmétől megszabadulhassanak, annál inkább, mert a belvizek csatornái majd mindenütt igen kezdetlegesen épitvék s a nagyobb vizek ellen alig nevezhetők védelmi eszközöknek. Szeremle helyzetéről a következő sergöny szól: Baja, aug. 25. Töltéseinket alig tarthatjuk, ha az árviz kitör, összes termésünk tönkre megy. A veszély leginkább a baja-bezdáni csatornáról fenyeget, hol a töltés alacsony. Szeremlei biró.

— A kik nem barátjai az istennek Temesvártt, mint az ottani lapok irják egylet van alakulóban, melynek főczélja lesz, a köszöntésnek eddig szokásban volt módját reformálni. A reform abból állna, hogy az isten nevét a köszöntési formulákból („adjon isten" stb.) kiküszöböljék, s csak jó reggelt, estét stb. kivánjanak egymásnak. Ennél igazán okosabb dologban is törhetnék fejöket a temesvári k, annyival inkább, mert az isten nevével való köszöntés régi magyaros szokás s az ellen berzenkedni hiába való dolog.

— A germanizáczió. E czim alatt ide s tova külön rovatot kell nyitnunk, mivel alig mulik el nap, hogy alkalmunk ne lenne regisztrálni a magyarság elleni megbotránkoztató vétségeket. Ilyenek ma a következők: A pesti kegyes tanitórend vasárnap, e hó 29-én alapitójának cal. sz. Józsefnek emlékét házi kápolnájában egyházi szertartással ünnepli meg. Ez alkalommal a csöndes mise után német egyházi beszéd fog tartatni. — Az egri tüzoltók a pozsonyi tüzoltó ünnepélyen „Eger" és „Erlau" feliratu táblával jelölték kilétöket, s a dualisztikus izét még haza is magukkal vitték Egerbe. — Kolozsvárról a „P. N."-nak egy levélboritékot küldtek be, melyen kinyomatva ez olvasható: Chemisches Institut der. k. ung. Universität in Klausenburg. Ily boritók alatt szokott levelezni a kolozsvári magyar kir. egyetem vegytani intézete.

— Végszó a pozsonyi tüzoltó ünepről, Pozsonyi lapok a következő nyilatkozványt teszik közzé: Szeretve tisztelt polgártársak! A magyar tüzoltók V, országos közgyülésének ünnepnapjai elmultak s utczáinkon elhangzott az örömzaj, hatalmasan viszhangzik azonban szeretett hazánkban, hogy Pozsony városa régi hirét, — Magyarország hagyományos vendégszeretetét ujból bebizonyitotta, becsületeért férfiasan beállott és hazafias törekvéseinek elismerésére bizton számithat! Az alólirott bizottság, habár hivatva volt az ünnepélyességeket rendezni — és mindazon hőlelkü iparkodásokat szabályozni, melyek sziveitekben az önkéntes tüzoltói ügy iránt felébredtek, elutasitathatlan e szerencsétlető kötelességének ismeri, Pozsony város összes lakóinak, ugy férfiaknak, mind nőknek, leányainak mind fiainak a minden várakozáson felül álló, hü közreműködésükért forró köszönetet mondani. Gyenge ugyan e köszönet, de az öntudat, hogy Pozsony emléke volt vendégeink sziveiben hervadhatlanul élni fog — a gondolat, hogy ti kedves polgártársak, az ünnepély sikeres keresztülvitelében oly hathatósan közreműködtetek az osztatlan elismerés — hogy Pozsony a haza iránti szeretetét és lelkesedését ujból bebizonyitotta, — kárpótolni fogja mindazon áldozatokat, melyeket ti pénzben, időben es személyes fáradozásban az ünnepély sikeres keresztülvitele érdekében örömest hoztatok! Mindazon elismerés, mindazon dicséret, mely nekünk mint közös ügyünk ez esetbeni képviselőinek kifejeztetett, első sorban titeket szeretett polgártársaink illet meg, kik Pozsony dicsőségének emelése érdekében oly dicsőségesen versenyeztetek. Rendelkezetek igénytelen erőnkkel ezután is bármikor és bármely alkalommal — s mi büszkék leszünk, polgárainknak nemes czélu törekvéseinek elérésére

Az alsó-fehérmegyei harczok 1849-ben.

— Egy osztrák hivatalos jelentés. —

(Két közlemény.)

Ivánovich császári százados a szabadságharczban az első határszéli ezred parancsnokává nevezteteett ki. Mielőtt bármiféle jelentését elküldötte volna a főparancsnoksághoz, ő a maga számára naplójába leirta. Egy ilyen naplórész jutott kezeim közé, melyben az itt közlendő jelentésen kivül még számos kisebb-nagyobb jelentés, parancs, nyugta s különösen egy Jánku Ábrahámmal folytatott polemia van. Erre alkalmat Jánkunak 1850. január 18-án a „Bukovina" közlönyben tett nyilatkozata szolgáltatott. Legérdekesebb e naplóban Ivánovich százados ama terjedelmes jelentése, melyet az orláti parancsnoksághoz tett arról, hogy mik történtek 1849. máj. 3-tól jul. 10-ig az oláhok fölkelő táborában fent a zarándi, abrudbányai, zalathnai havasokon. Részletesen leirja az általa vezényelt oláhok hadi taktikáját, különösen önmagát helyezve előtérbe. Ugy mutatja be magát, mintha ő a magyarok minden tervét átlátta volna és nagy hadvezéri éleslátással intézte a magyarok sorsát.

De jelentése elég világos képét nyujtja az akkori mozgalmakban kifejtett ellentállásnak; felsorolja, hogy hová küldötte Fodor tribunt, hová Ándreka, Grossan stbieket, a miáltal a havasokon vivott harczok megirásához nyujt egy kis anyagot.

A mi a halotti jelentéseket illeti, azokban Ivánovich megelőzte a muszkákat a krimi harczokban „elesett egy kozák" beszámolásával. Igy midőn Verespataknál a május 8-iki küzdelemnél elesettek számát sorolja fel, igy szól:

„Az Insurgensek (magyarok) és a Verespatakról hozzájuk csatlakozott magyarok ezen összecsapásban 340–350 halott és 60—70 sebesült veszteséget szenvedtek, mig a felkelők (oláhok) részéről egy halott és 7 sebesül volt," vagy midőn Hatvani már 18-án Zalathnára indul, a 16, 17, 18-iki veszteségeket felszámitva, azt mondja: „Az Insurgensek ezen három nap alatt a hozzájuk csatlakozott magyar családokkal együtt körülbelül 2600 halottat vesztettek, a felkelők részéről pedig 6 halott és 4 sebesült volt. „Mintha a magyarok közül minden lövésre 10—20 esett volna el s nem is védekezték volna magokat. Szóval minél kevesebb veszteséget jelent a maga részéről s minél nagyobbat az ellenfeléről, s igy annál nagyobb a a dicsőség.

Sajnos, hogy a márcziusi napok ifju Demosthenese a Rakóczi-csapat őrnagya, a 26 éves szabadsághős Vasvári Pál elestéről nem ir részletesen, s a helyet sem jelzi meg pontosan. Ennek oka abban keresendő, hogy a bánfi-hunyadi hegyekben lefolyt küzdelemről csak hozzá beadott jelentés utár ir s gondolhatni, hogy egy olyan fegyelmezetlen, rendezetlen tömegnél, mily módon folyhatott a jelentés-tétel.

Ivanovich a magyarokat „Insurgensek"-nek nevezi, az oláhokat „Landsturm"-nak. Forditásomban az „Insurgens" nevet megtartottam, mig a „Landsturmnak" „felkelő" érteményt adtam. Tehát ahol „felkelő" jelző van használva, az oláhokra vonatkozik.

Ivanovich jelentése 1849 augusztus 7-dikéről, Abrudbányáról van keltezve, s a czime ez: „Az első oláh határszéli ezred századosa, Ivanovich, beosztva az alsó-fehérmegyei fölkelőkhöz, a császár. kir. oláh elsőhatárszéli sorezred parancsnokának, Orláton." Szól pedig eképen:

Alólirott nem késik a f. évi márczius 5-én az erdélyi vezérigazgatóság elnökségéhez benyujtott jelentése óta történt eseményekről és az insurgensekkel történt összeütközésekről a tisztelt ezredparancsnokságot értesiteni.

Folyó (1849.) év apr. 23-án Debreczenből a lázadó Kossuthtól elküldött biztos, Dragus Zarándmegye Mihellény községébe megérkezett és az akkori elöljáróknak egy meghivó iratot [1]) terjesztett elő oly felhivással, hogy ők a nevezett helységbe jönnének össze, béke. fegyverletétel és egyszersmind a népnek a lázadó Kossuth részére való megnyerése végett egyezkedni. Ennek következtében az összejövetel Fanku, Butiam és Dobra prefektek és tribunjaik jelenlétében april 25-én a nevezett községben meg is történt, a hol egyezkedni kezdének. De mivel a Dragus biz os által előterjesztett követelmények kétértelmüek és a jelen viszonyokkal megegyeztethetők nem valának, ennélfogva a prefektek elbatározták, hogy Dragus térjen vissza Debreczenbe és a Kossuthtól kikérendő uj pontozatokkal nyolcz nap alatt térjen vissza, mely idő alatt az insurgensek és fölkelők közt fegyverszünet lesz.

Még ezen idő alatt a lázadó Hatvani parancsnoksága alatt egy — 2 század német-legióból [2]) 610 honvéd, 90 lovas és 200 „Hatvani rabló-csapat" nevet viselő és 3, három, és 2, két fontosból álló ágyuval ellátott csapat Zarándmegyében összpontosittatott és Brád községében állittatott fel.

A Dragus biztos által kiszabott határidő eltelvén, ő maga május 3-án minden akádály nélkül Abrudbányába tért, a hol a prefektek által mindenféle ünnepélyességekkel fogadtatott es ezek után 4-én a felkelők lefegyverkezése megtörtént. A hol Drágus rábeszélések folytán kiküldetése czélját elérte, ott Kossuth nevében mindenkinek kegyelem adatott és minden, mit az oláhok rosszat tettek, meg lőn boesátva és feledve. De mivel az oláhok nagyobb része nem volt jelen ezen alkudozásoknál, azt határozták, hogy a jelen nem lévőket is megkérdik véleményök felől,

Alólirott ezen előbb emlitett dolgok hogyléről csak kéz alatt értesült, mivel a többször emlitett prefektektől a tanácskozásba meg nem hivatott, mert ők csak is saját érdekökben működtek. Alólirott azonban abban szorgalmatoskodott, hogy a részedés ezen cselvetése felől a topánfalvi lakosokat Gorges Juon oláh által felvilágositassa, s igy sikerült alólirottnak a népet Drágus minden részedése ellen felkelteni, hogy t. i. ő felsége a császár meghalt volna, hogy ők csak rá lennének szedve és ezért ne adjanak fel semmit, mivel lándzsákkal csakis saját létüket biztositják és igy a legmagasabb császári-házhoz és tett esküjökhöz hivek maradjanak.

Május 5-én a prefektek tribunjaiktól kisérve és Dragussal együtt Topánfalvára jöttek, a hová a nép az egész környékből összegyült és Dragus elkezdett beszélni. De daczára minden szónoki ügyességének, még ugyanazon nap este visszatért Abrudbányára, a nélkül, hogy a néptől legkisebb biztositékot nyerhetett volna.

6-án Dragus rendeletére, mivel épen vasárnap volt, a sárga-fekete zászlók minden házról levétettek és ezek helyébe, a már azelőtt a reform. templomban nagy ünnepélyességgel felszentelt magyar haromszinü zászlókat aggatták ki, nemcsak a templomokra, hanem minden házra.

Este 10 órakor az Insurgensek — ugy 1200 ember és 3 ágyu erősségben — Abrubányába jöttek és ezen város magyarjaiból „Vivat" és „Éljen Kossuth!" kiáltásokkal és kivilágitással fogadtattak és megvendégeltettek.

E bányaváros minden fegyverfogható magyar fia azonnal Hatvanihoz csatlakozott, ugy hogy hadi ereje 600 emberrel szaporodott és ezek segélyével még azon éjjel a város és Abrudfalva lakóit lefegyverezték, hasonlólág Topánfalvára is küldott Hatvani irásbeli felszólitást a fegyverletétel végett. De ezen felszólitást nem vették tudomásulul és Jánku sem nagyon törte magát, hogy Abrudbányán megjelenjen.

Hatvani, május 7-én, Batianu és Dobra prefekteket, azután a város főbiráját Bojér Jánost és az ellenőr Sulutzot fiával, Amos papot, Absolon főpapot, s a bennlévő oláhok közül számosokkal együtt elfogatta, ő maga egy oláhot nyilvános helyen agyon vágott, mire téglaszinü csapatja [3]) vadászni kezdett az oláhokra, a kik — minden különbség nélkül férfi vagy nőre — agyonlövettek vagy felakasztattak.

Mindkét papot — jól összeszidván őket — azon felszólitással bocsátotta el, hogy mindenik saját temploma népeit még az nap délután elébe vigye.

Alólirott még ugyanazon nap gyorsan összegyüjtött felkelőkkel Topánfalvától Abrudbánya felé sietett, a magaslatokat megszállani, mivel az insurgensek részéről még ez ideig semmiféle katonai megszállás nem történt, sem a városban sem a környéken. De este felé az insurgensek a felkelők jobb szárnyát Cernitza község környéke táján megtámadták. Azonban 1 halott és 4 sebesült veszteséggel visszaszorittattak a városba.

Az éj mindkét részről őrködéssel és zavartalan folyt le.

8-kán délután az insurgensek a balszárnyat, illetőleg Verespattak bánya városát támadták meg 150 emberrel és a régi magyar lakók által 600 emberrel megerősitve ellen akartak szegü""ni. De az alólirott által ott felállitott felkelők és egy Topánfalváról 50 puskás és 300 lándzsásból álló csapat által Andreka tribun vezérlete alatt onnan kiüzettek. A küzdelem késő éjig tartott és ugy éjfél tájon ezen község a fegyvertüztől lángba borult és az insurgensek elhagyták.

Körülbelől 36 insurgens esett el ez alkalommal, a többiek visszavonultak Abrudbányára. A város bennlakóinak nagyzbb része a hegyek közé menekült és ott felkonczoltatott.

Az insurgensek és a Verespatakról hozzájok csatlakozott magyarok ezen küzdelemben 340—50 halottat és 60—70 sebesültet vesztettek. A felkelők részéről a verespataki összecsapásban 11 halott és 7 sebesült volt.

Május 9-én, miután a felkelők mindenünnen összegyültek és alólirottól támadó oszlopokban elrendeztettek, az insurgenseket délután fél 6 órakor öt oldalról támadták meg; és pedig a balszárny Verespatakról kezdte meg először a támadást, mire az insurgensek minden oldalról megtámadtatva és állásaikból a városba vissza szoritva, 12 órai csatározás és ágyu-harcz után 10-én reggel 6 órakor zápor és sürü ködtől támogatva, megkezdték a visszavonulást Zarándmegye Cernitza községe felé.

Hatvani, hogy visszavonulását fedezhesse, minden magyar családot fölszólitott őt követni és a kik önkényesen menni nem akartak, azok kényszerittettek. Ezek közül a legtöbben a czernitzai szorosban leitek halálukat a golyózáporban.

A számos szekér az insurgenzek visszavonulását megakadályozta ugyannyira, hogy egy nagy rész a hadoszloptól elszakadva, kénytelen volt Abrudbányára visszavonulni, ott a tornyokban, házpadlásokban és pinczékben keresni menekülést, és onnan tüzelni, mig az ágyuharcz által elhalgtásra és az erdőkbe menekülésre kényszeritve, ott az oláhok dühe miatt — amit már lecsillapitani nem lehetett — az insurgensekkel együtt a városi lakók nagy része is halálát lelte.

A Kossuthtól kiküldött biztost, Dragust egy nehány lándzás egy pinczében meglelte és szétdarabolta.

Abrubányából való elmenetel előtt Hatvani Dobraprefektet agyonlövette. Butinaut magával vitte, a kit azonban a magyar határon Jószás községben felakasztatott.

Az Insurgensek ezen csatározásban az oláhok dühének áldozatul esett magyar családokkal együtt 2500 hallottat és 50—60 sebesültet vesztettek. Sokan a német-legióból, számosan a honvédek közül valók, továbbá az egész „Hatvani rabló-csapat." A felkelők csak is 2 halottat és 8 sebesültet vesztettek.

Máj. 10—16-ig alólirott a Zaránd-felőli határt tartotta meg szállva.

Bányay Arpád.

---

[1]) Ez a Czecz által tuldemekratának festett 18. pont volt. — A közlő.

*) Klein által vezényelt „Halálfős német legió" volt. K

[2]) A veresnadrágosokra czéloz. K.

[3]) A veresnadrágosokra czéloz.

segédkezet nyujthatni. Eljen Pozsony! Eljen a haza! A magyar tüzoltók V. országos közgyülésének rendező bizottsága.

— Csendélet egy osztrák konzulátusban. Osztrák főuri köröket nagy izgalomban tartja most a következő eset: Gr. Crenneville smyrnai osztrák alkonzul nemrég érzékenyen megsértett egy ottani görög bankárt, ki e miatt panaszt emelt a bécsi kerületi biróságnál, mely a sérelem megtorlása helyett egyszerüen kinyilatkoztatá, hogy az ügy elintézésére nem bir illetékességgel. Az eset Smyrnában kinos feltünést keltvén, Herczfeld főkonzul jónak látta, hogy a bankárt átirat utján értesitse, hogy az alkonzul magaviselete a közös külügyminiszternek, Haymerle bárónak rosszalásával találkozott s ellene a fenyitő eljárás megindittatott. Egyuttal kilátásba helyezé, hogy a könnyelmü fiatal embert negyven nap leforgása alatt elmozditandják állásától. — A bankár ezt a levelet tulajdon személyének igazolása végett nyilvánosságra hozta s ez által erősen kompromittálta Crenneville grófot, az alkonzult. Ez az ur nagy befolyásu osztrák család sarjadéka, mely mindent elkövetett, hogy megszégyenitett rokonát a hinárból kisegitse. Tudvalevő, hogy a kinek Krisztus a barátja, könnyen üdvözül. Crenneville gróf is megkapta az elégtételt, a mennyiben a félhivatalos „Pol. Corr." felsőbb megbizás révén kijelenti, hogy Herczfeld főkonzult a külügyminiszter nem hatalmazta fel arra, hogy a görög bankárral szemben sajnalatának adjon kifejezést s az alkonzul elmozditását kilátásba helyezze. Ez a kommüniké semmiben sem különbözik a bizalmatlansági nyilatkozattól, melynek az szokott a következménye lenni, hogy az illető tisztviselőt kegyelmesen — nyugdijazzák.

— Sándor czárról. Egy pétervári levélből, mely beavatott körökből ered, közlik a következő dolgokat: Sándor czár Dolgorucky herczegnővel még nem esküdött meg, de szándéka az eskövőrel egyidejüleg lekeszönni és Veveybe, Svájczba visszavonulni. A czárnak és a herczegnőnek három gyermekét herczegi rangra emelik és a herczegnőnek 10 milliónyi özvegyi járadék fog letétbe helyeztetni. A herczegnő azonban azt kivánja, hogy egyelőre legalább formailag ismerjék el czárnőnek. — E kivánatának teljesitéséről azonban le kell mondania: A czarevits állitólag alkotmányt akar életbe léptetni, mely némi dualizmust fog létrehozni, s melynek kidolgozásával Loriszs-Melikow, Waluj w, Hamburger és Wiolopolszki bizattak meg, s melyben a lengyel királylyá leendő koronaztatás is kilátásba van helyezve. A pórok emancipácziójának további foganatositása — rétek és legelők átruházása által — szintén szóban forog. A nemességet ez esetre földtehermentesitési kötvények által akarják kárt lanitani. Mind e hiresztelések azonban kevés hitellel birnak, vagy legalább nagy tartózkodással fogadandók.

— Halálozások. Jörg Józsefet a magy. kir. államvasutak fuleki állomás főnökét sulyos csapás érte. Mint lapunkban röviden már meg is volt emlitve, neje szül. felső pelsóczi Toth Irma asszony ugyanaz, ki 1873-ban téli köntös-ét Erzsébet királyasszonynak kolcsönözte, hogy őt az idő zordonságától megóvja f. hó 21-én Füleken elhunyt. Temetése a legnagyobb részvét mellett f. hó 23-án folyt le. A dús-an a anyozott erzsébetpárti sötét teremben volt felállitva, körülte delczáki növényekkel s számos viaszgyertyával megvilágitva. A közel és távolban közszeretetében álló boldogult honlelány ravatalát a koszorúk ellepték, küldtek gr. Berchtold Arthurné, özv. gr. Cebrián Ferenczné, a losonczi közlekedési főnökség tisztikara, Tóth Dezső és neje, az elhunyt fivére Laber Mihályné, Prileszky Palné szül. Beniczky Mariska, dr. Károlyi Gyuláné, az állomási tisztikar és személyzet stb. mindannyi szebbnelszebb himzett feliratokkal ellátott szalaggal. A gyászszertartást az elhunyt tisztelője Tindira József katonok s a fenczicik-rend tagjai végezték. Az inda-ház előtt felállitott ravatal előtt beszélt Szepessy Károly és a sirnál, hulló záporban Kósa Károly, oly meghatóan, hogy az egész környékből összesereglett nép sirva fakadt a szivet megrendittő beszéd hallattára A boldogult az állomás melletti régi sirkertben nyugszik egy domb legszélső magaslatán. — Zugevics Lajos az aradi ipar és népbank pénztárnoka tegnap meghalt. A boldogult 28 évet élt Béke poszkra!

— Két háremből. Tudvalevő, hogy az egyptomi ex-khedive nejei ezidő szerint ismét Nápolyban vannak, hol addig fognak tartózkodni, mig a számukra Szmyrnában megvett palotát jövendőbeli lakóihoz méltóan berendezik. Az utolsó napokban tudtokra adták a háremhölgyeknek, hogy októberben uj rendeltetési helyükre, Szmyrnába fognak utazni. E tudósitással egyidejüleg 50,000 frankot adtak át a hölgyeknek, mit a nejei fölött atyailag őrködő Izm il basa Vichyből — hol jelenleg egészségének helyreállitása végett tartózkodik — a szükséges őszi toilettek beszerzése czéljából küldött. A szultán Kisz'ár-adájának (fő-eunuch) fizetését, kinek szabad utazás mellett 60,000 o. é. forint évi fizetése volt, Törökországnak rendezetlen pénzügyi viszonyai folytán, egy harmaddal leszállitották. Ennek a tiszteletreméltó udvari hivatalnoknak egyébiránt nagy melléjövedelme is van, mert valahányszor a szultán uj odaliszkokat vesz, vagy az egyiket valóságos nejévé teszi, mindannyiszor szép baksist (borravalót) kap.

— Pártjelvények. A lellei conferencia alkalmával, mint a nagyváradi Szabadságban látjuk szóba jött az is, hogy más nemzetek mintájára a jövő valasztásokra pártunk országszerte egyforma jelvénynyel jelenjék meg. Magán körben e tárgy élénk megbeszélés tárgyát képezte s bizonyosnak annak praktikusságát, s ezen kérdés az emlitett lap szerint szóba fog hozatni a várható országos pártkonferenczián is.

— Hirek a városból. „Merre van a Duna?" Mult szombaton éjjel Meszner N. betüszedő a Lukácsfürdő ételenében levő kávéházban kávézott, midőn egy ismeretlen egyen szegődött asztalához s vele beszélgetésbe elegyedett, végül azon óhaját fejezte ki, hogy szeretné meglátni a Dunát, de nem tudja, hogy merre van, s felkérte Mesznert, hogy mutassa ezt meg neki, Meszner mit sem gyanitva, megindult az ismeretlennel a Dunapart felé. Ut közben ez elbeszélte szomoru élettörténetét. Tirol egyik kis városkájában éldegelt fivérével együtt a legszebb egyezségben, hanem egyszer felébredt fiatal szivökben „a hatalmas nagy király, a szerelem" és szerencsétlenségükre szerelmük egy szép leány iránt egyszerre gyult lángra, ez féltékenykedést, czivakodást idézett elő köztük, minek vége az lett, hogy fivére — ki iránt a leány látszólag több előzékenységet mutatott — egy éjjel agyonlőtte. Épen a mint szomoru mondókáját befejezte, csillant fel a Duna habja, az ismeretlen erre ezen szavakkal „most mar se szeretőm, se testvérem, gyilkos is vagyok. Isten veled világ!" — a nélkül, hogy Meszner feltartóztathatta volna, a Duna felé rohant, a partról a hullámokba vetette magát s nyomtalanul eltünt. Kiléte nem volt könyomozható.

— Rendőrök és apáczák. A Sztrana nevü pétervári lapnak irják: A pultavai kormányzó arról értesült, hogy a Velikobudiecsese klastrom apáczái a parasztokat izgatják a pultavai kormányzóságban jelenleg uralló egészségügyi bizottság és az irgalmas nővérek ellen, a kiket ördögöknek mondanak, s azt állitják, hogy az ezek által alkalmazott fertőtlenitőszer egyenest a pokolból származik s az ördögtől való. A kormányzó ezért a nevezett klastromba egy izpravnikot küldött több rendőrrel együtt, hogy az apáczákat észre téritse. Midőn az iz-pravnik a klastromba ment, ott éppen misét szolgáltak. Az iz-pravnik a rendőröket a klastrom körül állitá föl, maga a templomba ment és a misén jelen volt. Midőn ez bevégződött s nép távozott, a tisztviselő megállitta s felakarta világositani őket, hogy rosszul tesznek, midőn az egészségügyi bizottság működését akadályozzák, Hogy a kérdéses szerek nem az ördögtől valók, majd ő megmutatja az által, hogy most mindjárt az apáczák klastromát fogja fertőtleniteni. Alig végzé szavait, midőn az apáczák borzasztó zajt csaptak s egyuttal féltre verték a barangokat. — Egyszersmind az apáczák a rendőrökre rohantak, meg akarván őket akadályozni a czellákba való lépésben. A paraszt asszonyok erélyesen támogatták őket, s az iz-pravnika nem tudott egyebet tenni, minthogy a rendőröknek megengedte a fegyverek használát. Ez még inkább felbőszité az apáczákat s dühödten harczoltak tovább a rendőrökkel. E közben több parasztasszony érkezett vasvillával, lapáttal, pemetével ütni kezdték a rendőröket, kik közül sokan megsebesülvén, a többi kénytelen volt elmenekülni.

Rövid hirek. Kossuth Lajos nevenapját Bukarestben is megünnepelték. Az ottani magyar-ifjuság, Papp Albert kezdeményezésére tegnap este diszlakomát rendezett. — **Bem tábornok** nyomorban sinlő hugai számára Szamos-Ujvárt e hó 28-án táncczczal egybekötött hangversenyt rendeznek. — **Uj-Tátrafüreden** a fürdővendégek szama e hó 17-ig 327 volt. A vendégek közt van gr. Andrássy Aladár, gr. Andrássy Gyuláné, Gulner Gyula orsz. képviselő, Mezei Ernő hirlapiró, Fenyvessy Adolf országgyülési gyorsiró főnök, stb. — **130 öl hosszu asztag** gyuladt meg e hó 18-án gr. Zichy Nándor Alsó-Czikola nevü pusztáján Sz.-Fehérvár mellett. A tüz villámütésből származott, a fehérvári tüzoltóknak azonban sikerült az asztagot 14 öle elvágni 116 öl hosszaságu belőle megmentettek. — **Véres verekedés** volt e hó 24-én Kun-Szt-Miklóson a vásár alkalmával. Néhány részeg suhancz a tánczoló bódékban összetüzvén, bottal, bicskával ugy ellátták egymást, hogy egy közülök a halálrévén van. A tettesek elfogadtak. — **Pályázat.** Tollnoki s irnoki állomásra hirdetnek pályázatot a szegedi tankerületi főigazgatósághoz. A föltételek a hivatalos lap mai (aug. 25.) számában olvashatók. — **Róma** erődités'nek befeje-éseül legközelebb három erődöt épitenek, A munkálatokat még az összszel megkezdik.

—

A hivatalos lapból. Kinevezések a vallás- és közoktatásügyi miniszter, Keleti Gusztáv kir. tanácsost és mintaraztanodai igazgatót, az orsz. mintarajztanodával és iparmüvészeti muzeummal kapcsolatban egyelőre fafaragászati tanműhelylyel életbeléptetendő iparmüvészeti szakiskola igazgatásával megbizván, ugyanazon szakiskolához az épitészeti és iparmüvészeti styltanra Rauscher Lajos mintarajztanodai tanárt müszaki vezetővé és tanárrá: a mintázás és fafaragászat gyakorlati oktatására Muderlak Lajos szobrászt és müfaragót, tanműhelyvezetővé s szakmesterré; az ornamentalis és müszaki rajz tanitására Schikedanz Albert iparmüvészeti muzeumi titkárt, tanárrá; s végre a mértani szakokra Werdenstetter Szilárd mintarajztanodai segédtanárt, tanárrá; — valamennyit ideiglenes minőségben nevezte ki. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a Somogymegyébe kebelezett Tétény és Tarcsa községek számára ideigl. iskolalátogatóvá Simon Gyula kir. tanácsost és orsz. képviselőt nevezte ki; Csoma György szolnoczkai áll. elemi népiskolai ideigl. tanitót, állomásán végleg megerősitette. A kassai pénzügyigazgatóság Fülop Ödög díjtalan fogalmazó gyakornokot a nagyváradi kir. illetékkiszabási hivatalnál a kassai kir. pénzügyigazgatóság kebelébe díjas fogalmazó gyakornokká, a beszterczebányai pénzügyigazgatóság Majerik Károly kezelési gyakornokot VI. osztályu adótisztté nevezé ki.

Névváltoztatások. Erpár Béla budapesti lakos vezeknevének „Keleti"-re, Goldmann Lipót keszthelyi lakos saját, valamint Adolf, Mórincz és Dávid nevü gyermekei vezetéknevének „Gáldonyi"-ra, Koch Gusztáv váczi lakos saját valamint Emilia és Kálmán nevü kiskoru gyermekei vezetéknevének „Kemény"-re, özv. Rosenthal Sámuelne született Scheibner Franciska budapesti lakos folyamodvanya folytán, Lipós nevü kiskoru fia vezetéknevének „Rózsavölgyi"-re két átváltoztatása megengedtetett.

Egyletek. A csongrádmegyei tanitótestülete'ek segélyző-intézetének s a mohácsi járás kör és közjegyzői egyletének alapszabályai megerősittettek.

Távirda Abaujmegyében Gaszón uj távirdaállomás nyilt meg korlátolt napi szolgálattal.

A brüsszeli ünnepélyekről.

— Az „Egyetértés" külön tudósitójától. —

Brüsszel, aug 19.

A történelmi diszmenet folyó hó 18-án d. u. 1 órakor ineult meg a Place Lehonról s Brüsszel főutczáin és térein lassan vonult végig s a kiindulási helyre 6 óra 15 perczkor ért vissza. A menet 11 főcsoportból állott s gyönyörü rendezése nagyszerü fényes kiállitása bámulatra ragadt mindenkit. A rendet lovas és gyalog gendarmeok és rendőrök csak nagy nehezen tudták föntartani, mert ember-ember hátán állott. Az ablakok, külön emelvények tömve voltak nézőkkel. Az élelmes brüsszeli nép az épülő félben lévő házakat és a czukrászatok tetejét s egyéb emelvényeket is bérbe adta s igy néhány frankért jó helyhez lehetett jutni.

A diszmenetben összesen 1500 egyén vett részt, kik közül 900 lóháton különböző historiai jelmezben haladt. A számos, rendkivüli fénynyel s gyönyörü izléssel kiállitott diszkocsit, melyek következő sorrendben következtek: a szabadság és testvériség kocsija, I. Leopold kocsija, (előtte Mária Terézia gyönyörü csoportban), a földmivelés, szőlőmivelés, az ipar, kereskedelem, a hajózás, vasut, nyomdászat, müvészet és a belga nemzet kocsija, — 150 ló és 24 ökör huzta. Minden diszkocsi közt számos gyalog és lovas csoport, kürtös, zenész haladott.

18-án d. e. 11 órakar a Bois de la Cambreben tartatott a verseny tornázás, melynél az első dijat a londoni német tornaegylet, a másodikat a sedani (franczia) a harmadikat Vaal St. Lambert-i belga, a negyediket Louvain belga egylet nyerte el. Délután lóverseny volt, melyben csak belga lovak futottak.

19-én d. u. 3 órakor a Hotel de ville (Brüsszel városháza) előtt a genti óriási ének és zenekar, mely 600 énekesből állt, kik között gyermek és nőikar is volt, és 150 zenészből nagy zeneelőadást rendezet. Este Brüsszel városa lakomát adott az európai municipális tisztviselők tiszteletére a városháza nagytermében, melyen Paris, London, Berlin, Köln Drezda, München, Róma, Budapest stb. városok képviselői voltak jelen. Budapestet Kőrösy József a fővárosi statisztikai hivatal igazgatója képviselte. Toasztot az angol lordmayor és Páris követe tartottak.

20-án este a király estélyt adott, melyben az európai tisztviselők, köztük a magyar kormány küldötte, Bokelberg Ernő, s több főur vettek részt. A cercle alatt ő fölsége a királyné huzamosb ideig társalgott a magyar küldöttekkel, Kőrösy József és Bokelberg Ernővel.

Kőrösy a királynénak felhozta, hogy mily nagy öröme van a magyar nemzetnek, a miért ő fölsége a magyar nyelvet oly szépen beszéli s kultiválja, fenséges fivérével folyton magyarul levelezvén, mire a királyné azt jegyezte meg, „hogy az „anya"-nyelvet tudni nem érdem, de kötelesség!" Ajánljuk e szép szavakat sok magyar főur figyelmébe!

A kiállitásról már annyit irtak, hogy én ujat nem irhatok, csak azt jegyzem meg, hogy a belga országos kiállitás oly nagy, oly szép, hogy bátran beilienék kisebb világkiállitásnak is; a kiállitott gazdag tárgyak tisztán Brüsszelből és Belgiumból valók. Első tekintetre meglátszik, hogy Belgium az ipar, müvészet és kereskedelem hazája.

Estenként mindig kivilágitás, tüzijáték, a szinházakban, czirkuszokban diszelőadások tartatnak, szóval Brüsszel ez idő szerint szokatlan lánczolata az ünnepélyeknek, s programmon kivül is majd egy, majd más ünnepélyességnek lehetünk szemtanuja. Az ünnepélyességek szeptember 1-ig tartatnak.

Megemlitem még, hogy itt Berkes Lajos zenetársulata játszik naponkint több vendéglőben.

A jövő héten pedig Aggházy és Huber Jenő magyar zenemüvészek fognak több hangversenyben föllépni. N. S.

Szinház, müvészet.

— A debreczeni dalárda, mely a kolozsvári dalünnepen az első dijat nyerte meg, tegnap érkezett haza Debreczenbe, hol nagy ünnepélyességgel fogadták. A fogadtatásról ezeket irja a „Debreczen": 3 óra felé roppant közönség kezdett gyülekezni a vasuti indóház körül. A vonat 3 és félórai megérkezését 3 ágyulövés hirdette, s a pályaudvaron levő száznak ajkairól éljenriadal hangzott fel, s gr. Vay Dániel az egybegyült dalárokhoz csinos üdvözlő beszédet intézett; mire Lengyel Imre, a dalegylet elnöke válaszolt. Ezután megindult a menet; elől ment győztes dalárdák kibontott lobogóval, melyen gyönyörü babérkoszoru állt, és két remek szalag, az egyik e felirattal: „A debreczeni dalárdának K. Papp Miklósné, Szabó Pepi." A másikon pedig „A debreczeni dalárdának. Kolozsvár, 1880. aug. 23." A dalárdát a közönség gyakran éljenezte; utközben két zenekar felváltva huzta az indulókat. Dalárdánk — melynek utja valóban diadalmas volt, — kevéssel 4 óra után vonult be saját helyiségébe a közönség lelkes éljenzése közt.

— A német szinház. Budapestről irják a N. fr. Pressének, hogy az itteni német szinház engedélyezése többé semmi kétséget sem szenved, mert, ugymond a bécsi lap, a sajtó és a klubok terrorismusa daczára a tanács és a közgyülés az engedélyt megadja. (Majd meglátszik!)

— Az országos magyar képzőmüvészeti társulat jövő évi egyik mülapjának eredetije, t. i. Benczur Gyula „Szent István keresztelteté'se" czimü rajza a társulathoz már megérkezett. Ezen, a szakértők véleménye szerint ritka nagybecsü rajz után készitendő karczban kapják a társulat tagjai a mülapot. Magassága 70, szélessege pedig 40 centiméter. — A rajz külföldi müvészkörökben is nagy feltünést keltett és Benczurnak sok elismerést szerzett; azon ujabb részei pedig, melyek által a muzeumban levő olajfestménytől eltér, határozottan előnyére vannak. A képzőmüvészeti társulat müveszeti bizottsága és igazgatósága tegnap esti tanácskozásaikban elhatározta, hogy a mülapot az eredeti rajz nagyságában készitteti el. E határozat által nagy áldozatot hoz a társulat a közönségnek; de kötelezve is érezte magát a nagyobb költségektől eltekinteni gyelemmel azon buzgó pártfogásra, melyet a nemzet intelligenciája és különösen az ország torvényhatóságai legutóbb a társulat iránt tanusitanak. A társulat javuló anyagi viszonyainak tanujeleit először is abban törekszik adni, hogy egyrészt kiállitásainak szinvonalát jeles és hirneves müvészek festményei beszerzése által emeli, másrészt pedig jövő évre oly mülapot ad, milyen ezideig Magyarországon, de a sok müegylettel biró Németországban sem nyujtatott a közonségnek. Mindezen tekintetek inditották az orsz. magy. képzőmüvészeti társulatot arra, hogy a sokszorositást még jelentékeny áldozat árán is a rajz eredeti nagyságában eszközöltesse; egyszersmind pedig elhatározta, hogy Benczur Gyulához jeles müveért köszönő s elismerő levelet intéz.

— A népszinházban holnap, csütörtökön lesz „Dráma a tenger fenekén" nagy látványosság utolsó előadása. E darab 51 előadást ért meg; kivüle 50-nél többször csak „Kornevilli harangok" (106-szor), „Sárga csikó" (64-szer), „Falu rossza" (62-szer) és „Sztrogoff" (53-szor) adatott a népszinházban. A látványosság nem kerül többé Budapesten szinre, mivel diszletei őszsel külföldi utra indulnak, hogy elődje „Sztrogoff" példájára Németország nevezetesebb szinpadain vendégszereplenek.

— „A pipacs" uj operett főpróbája holnap, csütörtökön, első előadása pedig péntéken (27-én) lesz, melyre a jegyek szintén holnap, csütörtökön d. e. 10—12 óráig adatnak ki a népszinház rendes pénztáránál.

Fővárosi ügyek.

— A hatmilliós kölcsön első részlete 3 millió forint névértékben e hó végével befolyik a bázi pénztárba. Emlitettük, hogy a tanács e három milliót különböző pénzintézeteknél óhajtja egy időre elhelyezni. Az 1874. évi 800. számu közgyülési határozat hat intézetet enged meg erre a czélra t. i. a pesti hazai, az orsz. központi, a fővárosi és a pesti külvárosi takarékpénztárakat, továbbá az első magyar iparbankot, és a pesti kereskedelmi bankot. — A tanács a pénzkészlet elhelyezéséről eddig csak a főszámvivő havi kimutatásaiból értesült. Igy történt, hogy most is 1.520,000 frt van bankoknál s takarékpénztárakban, de a kereskedelmi banknál egy krajczár sincs letéve, pedig igényt tarthatna a fentjelzett összegből 841.161 forintra. Feledékenység az egész, majd jóvá teszszük a hibát, mondá a tanács, s tegnap elrendelte, hogy abból a 3 millióból, amit a kereskedelmi bank e hó végén a 6 milliós kolcsön első részleteül befizet, s melyért a közönség 5%-ot ád, azonnal elhelyeztessék ugyanezen intézetnél 750 ezer forint, a miért ő a közönségnek 4%-ot, (vagy még kevesebbet) fizet. Egyszersmind utasitatott a főszámvevő, hogy a többi pénz felosztásáról s elhelyezéséről is tegyen inditványt. Hogy pedig jövendőre többé ilyesmi elő ne forduljon, hogy a pénzintézetek közül egyik-másik az osztásnál kimaradjon, a tanács ezen pénzelhelyezésnél követett eljárás reformját e következő határozatba foglalta: A pénzkészletek elhelyezése jövőre is a gyámpénztár által az árvaszékhez, a házipénztár és letétpénztár által pedig a tanácshoz intezendő s a főszámvevő által ellenjegyzett irásbeli jelentés alapján; a pénzkészlet visszavétele pedig egyedül a gyámpénztár által az árvaszéki elnökhöz, a házi- és letétpénztár által pedig a polgármesterhez intézendő s ugyancsak a főszámvevő által ellenjegyzett irásbeli jelentés folytán nyerendő engedély alapján történik. Azonban a főszámvevőnek kötelessége erről naponta a legnagyobb nyilvántartást vezetni, hogy bármikor kitünjék, mennyi pénz van egyik-másik intézetnél, a hová mennyit lehet elhelyezni. Tudvalevő, hogy a főv. pénzintézeteknél letehető összegek maximuma 367700 frt. NB. A kereskedelmi bank e szerencsés határozatnál fogva tényleg csak 2 millót szolgáltat be a fővárosnak 3 millió helyett.

TÁVIRATOK.

Szeged, aug. 25. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) Tegnap este Kossuth Lajos nagy hazánkfiának mai névenapját a helybeli összes népköröben társas összejövetelekkel ünnepelték meg; mindegyik körben szép számu közönség gyült össze társas vacsorára, mely fölött hazafias felköszöntésekben nem volt hiány.

Tisza Lajos királyi biztosról nevenapja alkalmából szintén megemlékeztek a hivatalnokai és egy szépen kiállitott, a királyi biztosság egész személyzete által aláirt emléklapot küldöttek Tőke-Terebesre, a hol jelenleg időzik.

A szegedi dalárda ma éjjel érkezett meg Kolozsvárról az ott nyert második dijjal. A vasuti állomáson kicsiny, de lelkes közönség fogadta a győztes dalárokat.

Az ujszegedi kisajátitások ügyében az e kjsajátitások végrehajtásával megbizott királyi biztossági bizottság helyszini szemléket tartott Ujszegeden, hogy igy legalább annyiban rektifikálja a fölöttébb hiányos első becslést, amennyiben a teljesen kihagyva volt épületeket is fölveszi. Az első becsles alapján egyetlen egy érdekelt fél sem bocsátkozhatott egyezkedésbe. A megejtett helyszini szemle után, ha a kisajátitó bizottság kellő méltányosságot tanusit, talán mégis sikerülend az érdekelt tulajdonosok egy kis részével barátságos egyezséget létrehozni.

Pozsony, aug. 25. A „Grenzbote" legilletékesebb helyen tett tudakozódások alapján megczáfolja a „Függetlenség" által hozott azon hirt, mely szerint az egri tüzoltók két feketesárga zászlót a póstaépuletről leszakitottak volna. A „Grenzbote" kijelenti, hogy e hir teljesen a légből kapott és hazugságon alapszik, amennyiben a postaépületen semmiféle feketesárga zászló nem volt kitéve, és igy azt letépni sem lehetett.

—

Az orvosok és természetvizsgálók vándorgyülése.

Szombathely, aug. 25. (Az „Egyetértés" tudósitójának tudositójának távirata.) Az orvosi szakosztály ülése Rózsay József tudor elnöklete alatt ma délelőtt 9 órakor nyittatott meg és csekély megszakitással egész nap tartott, nagy részvét mellett. Rózsay az egész lefolyt évi tudományos haladást felölelő megnyitó jelentést tartott.

Utána Ossikovszky József Kolozsvári tanár érkezett a heveny sárga máj sorvadásról, mely szerinte nem egyéb fel nem ismert foszfor mérgezésnél.

Ezután előadásokat tartottak még Bakody Tivadar budapesti tanár a lehámló hörgöcsloboról; Lichtenberg Kornél a fülészet tanára, Geber Ede kolozsvári tanár a bőrkórtanból, Goldzieher Vilmos szemészeti tárgy felett, Dulay Miklós a gümőkórról és dr. Faludy Géza budapesti gyermekgyógyász a hártyás gégelob ujabb gyógykezeléséről tanulságos keresetek. Felemlitésèvel Ossikovszky, Geber és Faludi előadásán élénk tetszéssel fogadtattak.

Délután 2 órakor Hochbolt Károly budapesti gyermekgyógyász a központi választmány megbizásából a roncsoló toroklob mai álláspontját hosszabb és nagy tetszéssel fogadott előadásban körvonalazta. Az ebből kiindult érdekes eszmecserében részt vettek Dubay, Balogh, Geber, Kiss és Faludy. A kiküldött szakválasztmány elhatározta, hogy Rózsay, Osslkovszky, Geber, Goldzieher, Faludi és Hochbolt előadásai egész terjedelmükben, Bokody, Bubay és Lichtenberg előadásai pedig kivonatilag felvétessenek az évkönyvbe.

—

A m. mérnök és építész-egylet kirándulása Temesvár, aug. 25. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) A magyar mérnökök és épitészek egyesületének tagjai tegnap este az ország különböző vidékeiről ide érkeztek és a legszivélyesebb fogadtatásban részesültek. Az ismerkedő estélyen városunk közönségének szine-java jelent meg.

Ma délelőtt ünnepélyes szakülés volt a megyehizán, hol Ormos Zsigmond főispán és helyi kitünőségek is megjelentek. Hieronymi elnök sikerült megnyitója után Temesvár hatóságának küldöttsége valamint a temesi mérnökegyleté üdvözli az egyesültet.

Tolnay Lajos nagy tetszéssel fogadott értekezést tart, mely a vasutak abszolut államositása mellett, a helyi vasutak ügyéről és a tariffa kérdésről szól.

Schwarzel Sándor előterjeszti Mokry Endre nagyérdekü értekezését a bánáti vizek rendezéséről.

Zsák Hugo a lánczhajózást ismerteti. Az ülés után diszes közebéd volt, a társaság holnap folytatja utját.

Temesvár, aug. 25. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) A mérnök és épitész-egylet lakomája fényesen sikerült. Az első pohárköszöntőt Hieronymi a királyra mondotta, majd Ormos főispánt éltette, Telnay Lajos Temesmegye alispánját Rácz Athanáz, Ormos, Hieronymi és Boros Béniv'l Tolnay Lajost, kinek mai beszéde itt mély benyomást tett; — és az egész országban visszhangra fog találni. A sok toaszt közül meg a Temesvár hazafias hatóságára és helybeli fiók-egyletre mondottakat emlitem fel.

Délután vendégeink tiszteletére katona-zene volt a sétányokon, holnap a társaság a vaskapura rándul.

—

Bécs, aug. 25. (Az „Egyetértés" távirata.) Tisza miniszterelnök ma hosszabb ideig tanácskozott Szlávy közös pénzügyminiszterrel s fogadta Taaffe osztrák miniszterelnök s Kállay Béni külügyi osztályfőnök látogatását. Ő felsége Tiszát délben egy óráig tartó látogatáson fogadta. A miniszterelnök ma Turkovics miniszertanácsos kiséretében Ostendeba utazik.

Páris, aug. 25. (Az „Egyetértés" távirata.) Az ülésszak kezdetén Freycinet sárgakönyvet fog előterjeszteni a tuniszi kérdésről.

Konstantinápoly, aug 25. (Polit. Corr.) Achmed Ejub pasa, Mukhtar pasa helyébe Monastir kormányzójává és a harmadik hadtest parancsnokává neveztetett ki.

Biztosnak mondják, hogy a nagykövetek legtöbbje már utasitást kapott arra nézve, hogy szó nem lehet a montenegrói kérdés megoldására kért határidő meghosszabbitás megadásáról.

Konstantinápoly, aug. 25. A nagykövetek kijelentették a porta előtt, hogy abban az esetben, ha Dulcigno átadását nem fogja haladék nélkül végrehajtani, a flotta demonstráczió mulhatlanul megtörténik.

Páris, aug. 25. (Az „Egyetértés" távirata.) Az argentini köztársaságban a polgárháboru véget ért s a béke helyreállittatott. A két párt által felállitott hadtestek lefegyverzése s feloszlatása elhalasztatott. Buenos Ayres ostromzára megszüntetett.

Grácz, aug. 25. Albrecht főherczeg ide érkezett s innen Predingbe utazott, hol a 6 gyalog hadosztály tábori gyakorlatok czéljából összpontosittatott.

Skutari, aug. 24. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) Riz apasa 6 zászlóaljjal ideérkezett s teljesen uralja a helyzetet. A liga hajlandónak mutatkozik — a kormány jóakaratát feltéve — a területet akadály nélkül átengedni.

Utonállók kirabolták f. hó 18-dikán a konzulátusi postát.

Pétervár, aug. 25. (Az „Egyetértés" távirata.) Lorisz-Melikoff gróf belügyminiszter Livádiába készül utazni, hol 14 napig fog időzni s csak onnan visszatérve fogja a miniszterium vezetését átvenni.

Berlin, aug. 25. (Az „Egyetértés" távirata.) Hir szerint tárgyalások folynak Hennigsennel, hogy vegye át a helyettes birodalmi kanczellárságot a szövetségtanácsban való állandó elnökléssel kapcsolatban. Alaptalanok azon hirek, melyek szerint Bennigsen Hofmannak, belügyi államtitkárnak lenne utóda, Bennigsen kineveztetése esetén alkanczellárrá Stollberg grófnak vissza kellene lépni.

Nem áll az, hogy Bennigsen Rickard beszédjére, mely a nemzeti szabadelvüpárttól elszakadtak programmját tartalmazó ellennyilatkozattal készül válaszolni.

Arnim gróf mindent elkövet, hogy a lipcsei birodalmi törvényszék előtt hazaárulási perének ujra folvételét kieszközölje.

Róma, sug. 25. Azon esetre, ha a Dulcigno átadása végett tervezett flotta demonstráczió megtartatik, a hatalmak hadihajói Palermo előtt gyülekeznek. A „Friedland," „Suffren" és „Hirondelle" nevü franczia pánczélos hajók Brestből már utnak indultak, hogy a Seymour által vezényelendő esetleges demonstráczión részt vehessenek.

KÖZGAZDASÁGI TÁVIRATOK.

Bécs, aug. 25. A szerb kiküldöttek közul kettő ma Belgrádba hazautazott; a harmadik még néhány napig magánügyek rendezése végett itt marad. A tárgyalások Szerbiával teljesen megszakadtak és most már csak szerb részről kezdeményeztethetnek ujra. Esetleges intézkedések Szerbia ellen most már kizárólag a magyar vámkezelőség autonom ügye.

Róma, aug. 25 (Az „Egyetértés" távirata.) Az olasz kormány és az osztrák déli vasuttársulat között uj pénzügyi viszály támadt. Utobbi tudniillik az „Alta Italia" eladatott anyagáért utólag még 16 millió lirát kér, mig a kormány csak 4 millió lirát akar fizetni. Depretis tehát Scotti commendatoret rögtön Párisba küldötte, hogy ott Rothschild báróval ez ügyben konferáljon

Bécs, aug. 25. (Az „Egyetértés" távirata.) A Duna-gőzhajózási társulat hajóival tegnap érkezett buza Bécsbe 305, Kaiser-Ebersdorfba 712, érkezett és továbbszállitatott 200 rozs érkezett Bécsbe 1362, érkezett és továbbszállittatott 101, árpa érkezett továbbszállittatott 1400, zab érkezett Bécsbe 924 repcze érkezett Bécsbe 621, liszt érkezett Bécsbe 597, Kaiser-Ebersdorfba 202, érkezett és továbbszallittatott 405, különféle érkezett Bécsbe 100 kettős mázsa.

—

Bécsi értéktőzsde.

Bécs, aug. 25. (Az „Egyetértés" távirata.) Kivéve a járadékokat, melyek lanyha irányt követtek, a mai előtőzsdén az üzlet minden értékben hausseban mozgott és hitelrészvények mellett, melyek a vezérszerepet viselték, a többi bankpapirok jelentésenyen emelkedtek. A forgalom mellett élénkebben alakult, különösen, miután az üzérkedés részéről további fedezési és vélemény vásárlások fordultak elő A sorompói értékek közul különösen vasuti papirok és Lloyd-részvények kerestetnek élénken és jelentékenyen emelkedtek. Jaradékok nagyban kinaltattak és lanyhábbak Valuták drágultak.

A délutőzsde kedvező hangulattal indult és az üzlet helyi értékekben továbbra is élénk.

A piacz rendkivül élénk és az árfolyamok emelkedő iránya tart; minden kulisszaértékben résztvesz e javulásban és különösen élénk e mozgalom hitel- és Károly-Lajos-részvényekben Vasufi értékek ismét szilárdabb irányt követnek, elleuten állami fondok elhanyagoltak és lanyhák. Váltók és valuták drágultak.

Bécs, aug. 25. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) Hivatalos déli zárlati árfolyamok: osztrák hitelrészvény 290.50, osztrák papirjáradék 72.80, magyar aranyjáradék 109.45,

Bécs, aug. 25. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) A délutáni forgalom alacsony külföldi jegyzésekre gyengébb. Öt órai árfolyamok: osztrák hitelrészvény 289.40, osztrák papirjáradék 72.72, magyar aranyjáradék 109.32.

Hét órai árfolyamok: osztrák hitelrészvény 289, osztrák papirjáradék 72.75, magyar aranyjáradék 109.15.

Zárlatkor a következő jegyzések történtek:

Bécs, aug 25. Hitelrészvény 290.60, lombard 80.75 arany jár. 88.20—, London 117.85, galiciai 277.75 1864-e, 175.25, 1860-as 131.75, Frankfurt 57.15, nemzeti bank 836 —, angol-osztrák 137.50, államvasut 282.50, Napoleond'or 9.36—, rente 72.82—, hitelsajegy 178.50, orosz pénzutalv. 57.87, Arany 5.58—, török sorsjegy 14.25, ezüst járadék 73.80. Kedvező.

Bécs, aug. 25. M. földtehermkötv. 95.— erdélyi föld. kötv. 94.—, magy. záloglevél 101.—, erdélyi vasut 140.25, magy. kel. vasut 87.—, Magy. sorsjegy 111.50 szőlődézsma 93.80, arany járadék 109.50, magy. vas. kölcsön 125.75, magy. hitel 262.25, alföld 158.25, magy. éjszak-kel. vas. 147.—, kel. vasuti elsőbbs. 83.10, tiszai vasut 245.50, kincst. utalv. 1873. —.—

Bécs, aug. 25. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) Az esti forgalom polit

Legolcsóbb és legjobb amerikai varrógépek minden rendszer szerint, legnagyobb választékban, gazdag és szép kiállításuk

May Edénél Budapesten,

harminczad-utcza 4-ik szám az Erzsébet-sétány közelében

ki a t. cz. közönséget vásárlásra tisztelettel meghivja.

Wheeler és Wilson valamint eredeti Frister Rossmann, Singer gépek legujabb javitott szerkezettel, ezüstölve, kézi varró, Howe stb. Anger henger, Elastique ürgépek. Alkatrészek olcsón, javitások gyári áron számitattnak. 586

Ugyanott kapható az egész Európában elterjedt híres magyar, német és francia nyelvben megjelent könyv.

Az elgyengült férfiero Ára 2 frt 50 kr

Titkos betegségeket

és a tehetetlenséget

(elgyengült férfierőt)

továbbá ***bőrbajokat, vizelési nehézségeket, hugycső*** szűkületeket, friss és idült ***nyákfolyást,*** nőknél az ugynevezett ***fehérfolyást,*** a bujakórok fekélyeit és másodrendü bujskórt minden alakjaiban és elesnfitásaiban, ***katonai és polgári*** fókórházakban, mint a magángyakorlatban a legujabb tapasztalatok s buvárlatok nyomán kiválóan tartos siker biztositása mellett bámulatos gyorsan s alaposan gyógyit (ujon keletkezetteket 48 óra alatt)

specziálista **WEISS J.**

gyak. ***orvos, sebész és szülész,*** az itteni cs. k. katonai ***fő kórházban*** volt osztályorvos, bel- és külföldi tudományos és humanitási társaságok rendes s tiszteletbeli tagja, és több kitüntetés tulajdonosa. 21

Rendelő intézet: Budapest, belváros, koronaherczey-(uri)-utcza 8. szám, bemenet a lépcsőn.

Naponkint délelőtt 7—10-ig, d. u. 1—4-ig. este 7—8-ig.

Előre haladt idény és raktár tulhalmozás végett

kész uriruhák

jelentékenyen leszállitott áron adatnak el.

Különösen divatos őszi gyapúszövet, öltönyek 16 ftól felfelé
Elegáns őszi felöltök 12 „ felfelé

Továbbá a legnagyobb választék mindennemü kész uriruhákban. **Grossmann S.**

Budapest Deákferencz- és bécsi-uteza sarkán.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Bruder János

üveg áru raktár

Budapest, IV. Károly-körut 24.

likör, rum, olaj, bor, eczet, kékitő. Mercur Alizarin palaczkok, uborka, befőtt és mészüvegek, üveg-czylinder, valamint táblaüveg és mindenféle üvegáruk nagy raktára 560

mindennemü **üvegesmunkák** elvállaltatnak.

Iskolai tudósitvány.

A felsőbb helyen engedélyezett nyilvános jellegü **kereskedelmi** középiskolában Liptay Albert vezetése alatt az 1880—81. évi tanfolyamra a beirások f. hó 25-ikétől annak végeig tartatnak.

Az uj tanév szeptember 1-én veszi kezdetét. Ezen kereskedelmi tanintézet II osztályból áll, u. m.: a) kereskedelmi középiskolából; b) a különleges tanfolyamokból. A kereskedelmi középiskola tanfolyama III. évi tartamu, saját általános tantárgyaival.

A különleges tanfolyamok (Specialkurse) idő tartama 4—6 hónapig terjed. Az egyes tantárgyakból, milyenek: **„az egyszerü s kettős könyvvitel, a kereskedelmi számtan, a kereskedelmi isme a levelezési gyakorlat váltó s váltórend, nemzetgazdászattan, franczia s angol nyelv** stb. mint nappali mint esti órákban tartatnak előadások.

Az intézet tanügyi programmja s a tandijak iránti szabmányok az intézet helyiségén, Kassán, malom-utcza 5. sz. alatti házban I-ső emeleten, megtekinthetők. 631

Nyolcz kiállitáson elsőrendü kitüntetést nyert.

KUBIK NEP. JÁNOS

keztyü- és sérvkötő gyáros

Székesfehérvárott

ajánlja legujabb (saját) találmányu

gummi- és rugó-sérvkötőit.

28 évi gyakorlat által sikerült czélszerü és gyenge nyomást kifejtő sérvkötőimet oly annyira tökéletesbiteni, hogy azok bámulatosan eszközlik a rendes nyomást. 534

1 egyes finom ára	**4 frt.**
1 egyes legfinomabb ára	**6 frt.**
1 kettős finom ára	**8 frt**
1 kettős legfinomabb ára	**10 frt.**

Nevelő intézet.

László Mihály

„az országos köznevelési egyesület nyilv. középtanodája" czim alatt 8 év óta fennálló

Nevelő-intézetében.

a magas kormány által nyilvánossági joggal feiruházott nyolcz osztályu főgymnasiumal, főreálisskolával és négy elemi osztályból álló előkészitő tanfolyammal.

Budapesten, VI. ker. váczi-körut 31. szám.

A jövő tanév szeptember hó 12-én veszi kezdeiét, melyre a beiratások szeptember hó végeig d. e. 9—12 és d. u. 3—5 óráig történnek. Az intézet növendékei lehetnek: 1) **bennlakok,** 2) **félkosztosok,** 3) **bejárók. Az intézet előadásai nyilvánosak és álamérvényes érettségi és osztálybizonyitványokat állit ki.**

Az intézet tanári karának nagy része ismert jeles tanférfiakból, a fővárosi nyilv középtanodák tanáraiból áll s ezeken kivül bennlakó ügyes nevelők vannak alkalmazva. Az intézet helyiségei, berendezése valamint gazdag taneszközei a testi és szellemi nevelés minden igényeinek megfelel. A növendékek a német, franczia, angol és olasz nyelvekben és alapos oktatást nyerhetnek. A tornászat, táncz, zene, vivás, uszás és lovaglás külön mesterek által tanittatik.

Bővebb felvilágositás **az intézet programmjából** nyerhető, melylyel **egyszerü levélbeni megkeresésre** az intézet igazgatója esetleg a helyettese szolgál, kivel az intézet helyiségében **értekezhetni és kinél az egész szünidő tartama alatt már előre is lehet beiratkozni.** 450

László Mihály,

az intézet tulajdonosa és igazgatója.

Krondorfi savanyuviz,

a legkellemesebb **üditő-ital** jának bizonyult **gyógyvis** a gyomor-, tüdő- és gégefő-bajoknál, — **hivatalosan vegyelemezve Dr. Lerch József cs. k. professor által Prágában.**

A „Krondorfi savanyuvizforrás" röpiratai KISCH egészségügyi tanácsosától ingyen a

fürdővállalat által KAHL és Társ. Krondorfban, Karlsbad mellett.

Képviseltetés Magyarország részére Budapesten: Radoszay és Bányay, IV. ker. koronaherczeg-utcza 11. — Készletben tartatik az ásványvizkereskedésekben, vendéglőkben, kávéházakban stb.

Dollfus Mieg & Cie

urak Mühlhausenban Elszász

ajánlják ezennel kitünő

D. M. C. szines és mosható himzőpamukot

(Coton á broder)

mely minden jó üzletben kapható. Kérelemre mustralapok a szin szám megjelölésével ingyen és közvetlen a gyárból szétküldetnek. A czérna azonban csak is elárusitók utján szerezhető meg. Utánzásoktól intetik.

Felvilágositást nyujtanak **Dollfus-Mieg & Cie** (Retordage) urak Mühlhausen Elszászban. 643

Elő budapesti butor-bazár.

I. CSOPORT.

Háló-szoba.

1 pár 1 ajt. siffon	53 frt
1 pár nyoszolya	22 frt
1 ajtó mosdószekrény	12 frt
2 éjjeli szekrény	12 frt

Ebédlő-szoba.

1 12 szem. ebédlő-asztal	16 frt
1 kredencz, pohárszék	25 frt
6 nádszék	15 frt
1 diván	30 frt
1 fakeretü tükör	15 frt

Fogadó-szoba.

1 ripsz garnitura	110 frt
1 díszasztal	20 frt
1 aranykeretü tükör	20 frt

II. CSOPORT.

1 pár 2 ajtaju siffon	45 frt
1 pár nyoszolya	30 frt
1 drb 2 ajtaju mosdó	16 frt
2 drb éjjeli szekrény	14 frt

Ebédlő-szoba.

1 18 szem. ebédlő-asztal	20 frt
1 kredencz álványnyal	35 frt
6 finom nádszék	18 frt
1 diván gobelinből	40 frt
1 fakeretü tükör	20 frt

Fogadó-szoba.

1 gobelin garnitura	150 frt
1 díszasztal	25 frt
1 aranykeretü tükör	25 frt
1 ezüstállvány	12 frt

III. CSOPORT.

1 pár faragott 2 ajtaju siffon	50 frt
1 pár faragott nyoszolya	40 frt
1 pár márványalapu éjjeli	18 frt
1 drb 1 ajtaju mosdószekrény	20 frt

Ebédlő-szoba.

1 24 szem. ebédlő-asztal	35 frt
6 gót nádszék	36 frt
1 finom kredencz márványból	60 frt
1 fakeretü tükör	30 frt
1 tükör, alá asztal márványnyal	18 frt
1 gobelin ottomán	60 frt

Fogadó-szoba.

1 finom selyemgarnitura	140 frt
1 faragott disz-asztal	30 frt
1 aranykeretü tükör	30 frt
1 conzol-asztal márványnyal	18 frt
1 ezüst-szekrény	50 frt

IV. CSOPORT.

1 pár finom siffon	60 frt
1 pár finom nyoszolya	60 frt
1 pár márványalapu éjjeli	25 frt
1 pár márványalapu mosdó	35 frt

Fogadó-szoba.

1 finom franczia garnitura	200 frt
1 finom disz-asztal	40 frt
1 aranykeretü tükör	40 frt
1 arany-conzol márványnyal	30 frt
1 ezüst szekrény	60 frt
1 öltöző tükör faragott	40 frt
1 női iró-asztal	35 frt

Ebédlő-szoba.

1 finom kredencz	75 frt
1 ebédlő-asztal	50 frt
6 faragott gótszék	42 frt
1 faragott keretü tükör	40 frt
1 faragott conzol márvány	25 frt
1 finom ottomán	70 frt

V. CSOPORT.

1 pár igen finom siffon	50 frt
1 pár igen finom nyoszolya	75 frt
1 pár igen finom éjjeli	30 frt
1 drb mosdó márványnyal	40 frt
1 jutte diván	40 frt
4 taborette	40 frt
1 pipere-asztal tükörrel	30 frt

Ebédlő-szoba.

1 finom márványalap kred.	100 frt
1 finom ebédlő-asztal	80 frt
6 finom faragott gótszék	50 frt
1 fin. faragott fakeretü tükör	50 frt
1 fin. márványalapu conzol	35 frt
1 ottomán francz. Bourette	80 frt
2 karszék hozzá	45 frt
4 taborette	50 frt
1 szervétlaprá	18 frt

Fogadó-szoba.

1 finom egész behuzott garnitura	250 frt
1 disz-asztal	50 frt
1 arany keretü tükör	100 frt
1 arany conzol márványlap	40 frt
2 drapperia felszerelve	50 frt
1 finom ezüst-szervante	75 frt

Vidéki megrendelések 20%-nyi előleg beküldése mellett utánvétellel is szállittatnak. Meg nem felelő áru 14 nap alatt az átvételtől, visszavétetik és az összeg visszaadatik.

Csomagolás 4%. Képes árjegyzékek ingyen.

Első budapesti butor-bazár

OPPODI és ELLENBERGER

Deák-utcza 7-ik szám I. emelet.

Fiókraktár: N.-Kanizsán Ellenberger és Társa czég alatt.

Butorkelme, ágy- és asztalteritők,

szőnyegek és jute-függönyök

gazdag választékban mérsékelt árban és szilárd kiszolgáltatás mellett ajánl

LÖW IGNÁCZ és TÁRSA

gyári raktára

Budapest. IV. ker. Gizella-tér 2-ik szám,

623 (Deák-utcza és váczi-utcza sarkán.)

Mustrák készségesen postával.

Bruder J. és Müller

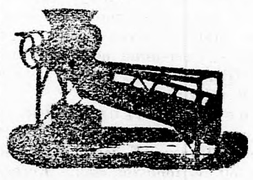

gép és **rostalemez gyára**

BUDAPESTEN,

a Margit-hid közelében,

készit

Trieuröket (konkolyválasztó)

6 különféle nagyságban

Trieur hengereket malmok számára.

Koptatokat. 78

Szelelő-rostákat.

Szitákat és rostákat cséplőgépek számára.

Előnyös üzleteladás.

Somogymegyében a déli vasuthoz egy órányira egy nevezetes mezőváros főpiaczán huszonöt év óta fennálló

vasáru és füszerkereskedés

családi viszonyok miatt szabad kézből legelőnyösebb feltételek közt részletfizetés mellett át és eladó.

Bővebb értesitést e lap kiadóhivatala ad. 625

Gummi és halhólyag

legfinomabb **párisi** tuezatja **1 frttól 5 frtig**, valódian csak is 584

HATSCHEK EMIL-nél

BUDAPEST, Deák-Ferencz-utcza 15-ik szám.

Vidéki megrendelések pontosan és titoktartás mellett teljesitettnek. Nagybani vásárlásnál jelentékeny árleenge dés.

WEISZ PÁL UTÓDA

czukrászda-, mandoletti-, kalács- és finom-sütődéje

Budapest, kecskeméti- és bástya-utcza sarkán a „Jurátushoz,"

mely már 1844 óta fennáll, s mely magának jó hirnevet a **kitünő** és **izletes** sütemények készitése által a t. cz. közönségnél már régen szerzett, ajánlja

kitünő és izletes diós és mákos kalácsait

továbbá mindennemü **tea-sütemény**, legfinomabb **pozsonyi** és **gráczi kétszersültet vaniliával, gyermek-kétszersültet, fagylaltot, befőzött gyümölcsöket, gyümölcs-izeket, levek, csemegék** és **likőröket**. — Mindennemü megrendelések elvállaltatnak és legrövidebb idő alatt pontosan teljesitetnek, vagy a czim és utolsó postaállomás megjegyzésénél utánvét mellett is eszközöltetnek. 603

Hirdetések

e lap részére

felvétetnek

a kiadó-hivatalban

(himző-utcza I. sz.)

Birtok eladás.

Abaujmegye egyik termékeny völgyében $1^1/_2$ állomásnyira a Forró-Encsi vasuttól, egy négyszög darabot képező 300 magyar holdat tevő tanyai birtok, gazdasági épületekkel és száz egynehány forint regáléval szabad kézből eladó. Fekszik a birtokon 11.000 azaz tizenegyezer forint törlesztő bankteher, fizetnek haszonbért holdankint 5 frt, ezelőtt fizettek 6 frtot. Át van adva a bérlőnek inventariumként 45 hold őszi vetés 50 szekér takarmány, egy évi szalmatermés. — Ára mindenestül 21.000 frt vagy is a bankteher átvállalása, és 10,000 frtnak rövid időn lefizetése, tulajdonos Szentimrey Elek Krasznik-Vajda u. p. P.-Vendégi. 636

Hirdetés.

A felső szabolcsi Tiszaszabályozó társulat a **f. ev szeptember hó 7-én reggel 9 órakor** Kis-Várdában a nagy vendéglőben közgyülést tart.

A tanácskozmány főbb tárgyai:

A társulati ügyek és nyirvizi gyüjtő csatornafügy állásárói jelentés, és ugy ezen ügyben, valamint a további munkálatok feletti intézkedés.

A költségvetés, a végleges kölcsön összvegének megállapitása és a kölcsön kivetése felett s egyéb fontos tárgyakban határozni.

Mely közgyülésre az érdekelteket tisztelettel meghivja. 644

Kelt Budapesten, 1880. augusztus 21-én.

A társulat elnöke

Gr. Lónyay Menyhért.

SZIGETI LAJOS

szijgyártó üzlete.

VIII. Muzeum-körut 10. sz.

Ajánlja jól berendezett szijgyártóüzletét, melyben minden a szijgyártói szakmába vágó czikkek a legjutányosabb árakon jól elkészitve kaphatók. Kaphatók jó minőségü nyergek, utazó böröndök, vadász és uri táskák, hajtó és lovaglóostorok, de különösen kocsizó lószerszámok nagy választékban, 1 ló minden pillanatban felszerelhető. Minden e szakmába vágó javitások elfogadtatnak, s vidéki megrendelések a legpontosabban kiszolgáltatnak. Arjegyzékek kivánatra bérmentve küldetnek. 604

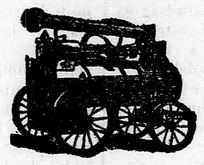

SIGL G.

gazdasági gépek főraktára

Budapesten, a Margit-hid mellett, pesti oldal,

ajánl a világkiállitásokon a legnagyobb kitüntetésben részesitett **gőzmozdonyokat, cséplőgépeket, malmokat** és **járgány-cséplőgépeket** nagy készlet miatt **leszállitott áron.** 290

Elixir Gastrotonicum

Dr. Kastleri

gyomorbajok, hasmenós, hányás, görcs- és **cholera** ellen 30 év óta kitünő sikerrel alkalmazott gyógyszer. Kapható **Pillich Ferencz** m. kir. udv. gyógyszertárában, Budapesten, V. ker. Marokkai-utcza 2. egy üveg ára utasitással 1 forint. Ovszerként, ideg- és gyomor erősitőül Chinin-bor 2 frt és 1 frt. 503

A hurut,

köhögés, rekedtség, mell-, gyomor- és gégefőbajok ellen.

Parád, Kis-Terennén át.

Megjegyzem, miszerint a küldött malátakivonat egészségi sör retegemnek igen jót tesz, szivesen iszsza a csillapitó hatását érzi; ennek következtében felkérem számomra postafordultával tekintetes Rattner Antal urnak a Mátra-bánya igazgatójának czimezve, 28 palaczkkal az ön malátakivonat-egészségi söréből s egy fent Hoff-féle malátacsekodét küldeni. **Stoll Károly,** orsz. képviselő.

HOFF JÁNOS

urnak, a legtöbb európai uralkodók udvari szállitójának Bécs, Stadt, Bräunerstrasse 8.

Fiókraktár: Budapest, zsibárus-utcza 7.

Raktárak: Török J. királyutcza, Weninger M. Buda, főutcza 146.

Értesités.

Elsőrendü magyar

szalámi helybeli elismert legjobb gyártmány. — Finom

kárpáti liptai turó

zsiros és enyhe kis hordokban $^1/_2$—1 kilóig, ugyanaz eredeti hordokban 5, 10, 15, 90 kiló olcsón ajánl

Löwenstein M. sajt és csemege kereskedés Budapest, városház-tér és torony-utcza sarkán 4. sz. és király-utcza 50. sz.

Vidéki megrendelések pontosan utánvét mellett. 645

---

200 forintért jótállás mellett egész uj rugonyos hajtó (kutscher) kocsik, valamint minden alaku **uj kocsik igen jutányos áron** állnak nagy mennyiségben eladásra, ezek közt még **halottas kocsik** is vannak.

BOGDÁN JÓZSEF

30 *raktárában,*

Museum-körut 10-ik szám

Kocsi-gyár helyiség: páva-utcza 10. szám. alatt saját házában

BUDAPESTEN.

Klinkerfues tanár által

(a göttingi csillagda igazgatója)

feltalált

szabad. Hygrometer

az időjárás előleges meghatározását lehetővé teszi.

Asztal Hygrometer	10 frt.
Ablak „	15 frt.
Fali „	18 frt.

technikai czélokra száraz helyiségek számára is alkalmas, valamint betegszobák, lakhelyiségekben az egészségre nézve ártalmas nagyon száraz vagy nagyon nedves levegő folytonos ellenőrizhetésére.

LAMBRECHT VILMOS GÖTTINGEN

metreol. szerek gyára.

Klinkerfues tanár tudományos vezetése alatt.

Képes árjegyzékkel kivánatra szolgáltatik.

---

6 szobabutor

egy hagyatékból teljes és kevés szer használt kiházasitási kelengyének igen alkalmas készpénz fizetés mellett egyenként is eladatnak, **a Stein-féle házban sugárut 1. sz. a váczi-körut sarkán I. emelet ajtó 2.** 646

RÖSER JÁNOS NYILVÁNOS INTÉZETE

tanuló ifjak számára.

Budapest, gyár-utcza 3-ik szám.

Ezen nyilvános tenintézet növendékei, kik a

kereskedelmi szaktudományokban,

kereskedelmi akadémia, főreál- vagy **főgymnasium** tantárgyaiban kiképezésüket óhajtják, teljes **ellátást,** lelkiismeretes **nevelést** és **tanulásukban** a szükséges támogatást nyernek.

A beirások augusztus 22-től kezdve az intézet igazgatói irodában: **Budapest, gyár-utcza 3. sz. a.** történnek. 592

Az engedélyezett

katonai tanfolyam

a birodalom első bécsi magán-előkészitő-intézete

(Bécsben, Kolowratring 9. szám.)

14-dik iskolai évében a következő tanfolyamokat nyitja meg:

I. Folyó szeptember 1-én az egy éves **önkentesi vizsgát** illetőleg.
II. f. e. október 1-én **a hadapródivizsgát** illetőleg.
III. 1881. februar 1-én a különféle **katonaképző-intézetekbe való belépéshez megkivántató előkészülést illetőleg.**
IV. 1881. april 1-én az ugynevezett **kiegészitő vizsgára** való előkészülést illetőleg.
V. 1881 junius 1 én a **tartaléktiszti vizsgát** illetőleg.

Intézetünknek már több mint **400 látgatója** lépett be a cs. és kir. hadseregbe, és ott legtöbbnyire mint tisztek kitüntetéssel szolgálnak; továbbá többen jutottak már be közülök a vezér-törzskarba mi részben az **alapos oktatásnak** tulajdonitható, melyre a **fegyelem mellett** a legnagyobb sulyt fektetjük.

Az igazgatóság:

Barrault,
cs. kir. sz. k. őrnagy.

599

Eucalyptus

SZÁJ-ESSENCZIA,

Kitüntetett Párts 1878.

tisztitó, rothadástgátló, fentartó és óvszer a száj gyógytani ápolására, és óvszer ragályos fertőzés ellen dr. Faber C. M-tól csász. mexikói udvari fogorvos stb.

Hatása. Az *eucalyptus szájessenczia* a lélegzet rosz büzét azonnal és tartósan eltávolitja, *legbiztosabb szer fogfájás ellen.*

Az egyedüli orvosok által elismert kizárólagos szer ***roncsoló toroklob, torokgyik, angina soor*** és hasonlók ellen. Betegszobákban ***szétporozra, üditi*** a levegőt ***ozontartalma*** által.

A csász. orosz kormány az Eucalyptus szájessenczlát nyilvános *gyógyintézetekben* mint a *betegszobákat tisztitó szert,* továbbá a *száj-* és *torok* betegségeinél mint *gyógyszert* bevezette. 17

Egy üveg ára 1 frt 20 kr. o. é.

Főraktár: Griensteidl Felix-nél

Bécs Stadt Sonnenfelsgasse 7. sz.

összes raktárainkban Dr. Faber C. M. régi hirneves cs. kir. szab. „Puritas" szájszappana, mely már 1862-ben Londonban a nagy éremmal lön kitüntetve, *kapható, mely a legjobb és legizlésesebb fogtisztitó és fentartó szer mindenkor friss töltésben* — Budapesten kapható: Brandner F.-nél, Thalmayer és Seitznál nádor-utcza 10. Török Józsefnél, Müller J. L.-nél, Vértesi Sándornál, Lueff M.-nél, Neruda N.-nél.

BAYER KAROLINA

VIII. osztályu

tan- és nevelő-intézete Budapest,

koronaherczeg-utcza 10. sz. I. emelet.

Ez intézet, mely nagy terjedelmessége és czélszerü szervezeténél fogva a mult iskolaévben is 103 kinnlakó és 16 bennlakó növendéket számlált, a legkitünőbb tanerők, tanárok és nevelőnők, valamint minden legujabb és legjobb taneszközökkel rendelkezik.

A jövő tanév szept. 1-én veszi kezdetét, melyre a beiratások auguszt. 28-tól szeptember 6-ig d. e. 10—12 és d. u. 3—5 óráig történnek. Később érkező növendékek csak előleges irásbeli bejelentés után vétethetnek föl, ha az illető osztályokban még maradt fenn számukra hely. Programmok az uj tanterrvel az intézetben készséggel kiszolgáltatnak. 628

Budapest, nyomatott Schlesinger és Wohlauer könyvnyomdájában, Károly-kaszárnya (rostály-utcza) 8. szám.

Az „Egyetértés" melléklete.

— 236 ik számához. —

A magyar orvosok és természetvizsgálók XXI. nagygyülése.

— Az „Egyetértés" tudósitójától —

Szombathely, aug. 24.

A négy világtáj felé futó vasutak központjában, Vasmegye szivében, Szombathelyen ritka lelkesedéssel üdvözölték az orvosok és természetvizsgálók vándorló táborát, impozans volt az indóházánál a fogadás és bevonulás, a magyar vendégszeretetnek kiolthatatlan lángja és melege gyult fel az érkező vendégek előtt a város polgárainak kebelében.

Az ismerkedési estély megmutatta tegnap a sok száz ismerkedőnek, hogy a magyar ember magyar embernél mindig otthon van mintha mindnyájan ismernők egymást, mint rég látott és összejött jóbarátok nyujtunk egymás felé kezet.

A Sabária díszes vendégfogadó minden terme, kertje zsufolásig volt tele, a diszteremben megindult a kedélyes toasztok árja, minek Sztupa György pénztárnok azon talpraesett inditványa vetett véget, hogy necsak önmagunkról emlékezzünk meg, hanem a hölgykoszorúról sem feledkezzünk meg; adjunk teret az ifjuságnak, hadd szóljon hát az a „csöndes."

Csakhamar felfordult erre a világ, azaz jobban mondva az asztalok hosszu sora, lett hurczolkodás kitelé; Darázs Miska keresztbe fekteté vonóját, felpezsdült a fiatal vér, s táncra kerekedett a nagy rész, s még az éjfel utáni órákban is ismerkedtek, ki az asztal mellett, ki a szende lányka szeme sugaránál.

Ma reggel 9 órakor a Batthyány-liget melletti tornacsarnokban gyült össze a nagygyülés.

A tágas terem falait a magyar korona és nemzeti zászló diszité, az elnöki emelvénynyel szemben álló erkélyt zöld galyak, arany szegélyü szövet, nemzeti lobogó és magyar korona ékesité, de még jobban a koral ajkak ég és égszinü szemek bájos látása, a hölgykoszoru.

Szabó Imre megyés püspök a XXI. nagygyülés elnöke főpapi díszben harsogó éljenriadal között az emelvényen megjelenvén jobbján Takács Lajos főispán, dr. Szabadfy János, a nagyülés alelnöke és dr. Zelizi Dániel titkár (diszmagyarban) balján Grimm Károly városi polgármester, dr. Kuncz Adolf főgymnáziumi igazgató és dr. Müller Kálmán titkárok foglaltak helyet.

A több százra menő hallgatóság előtt a legmélyebb csendben felhangzott a nagygyülés elnökének érezesen csengő szava; a megnyitó beszéd következő:

Mélyen tisztelt uraim!

A legószintébb hazafiui örömmel jelentem meg önök díszes körében mélyen tisztelt uraim, kik a „magy. orvosok és természetvizsgálók" XXI-ik nagygyülésének határozatához képest, mely szerint a XXI-ik nagygyüles helyéül szerény városunkat tüzte ki, körünkben megjelenni s megjelenésökkel Szombathely városát fölöttébb megtisztelni méltóztattak.

Azt, hogy Budapest és Szombathely között minden tekintetben mily nagy a különbség, önök mélyen tisztelt uraim! már akkor is igen jól tudták, mikor idejövetelöket elhatározták; tudták tehát azt is, hogy mi sem nagyvárosias kényelmet nyujtani, sem nagyszabásu ünnepélyeket rendezni, sem izgalmas szórakoztatást szerezni, meg nem változtatható helyi körülményeink miatt képesek nem vagyunk.

Hogy mégis hozzánk jöttek, az által elég érthetően tudtára adták a világnak, hogy vándorgyüléseik czéljánál nem az ünnepélyességek és szórakozások hajhászását, hanem a hazai tudományosság és közmüvelődés előmozditását tüzték ki; midőn tehát, mint magvetők az ország egyik-másik vidékén megjelennek, nem kivánnak egyebet, mint a helybeliek szives jó akaratát és támogatását a nemes czélok elérésében, melyeket a tudomány és közmüvelődés érdekében maguk elé tüztek. Ugy tudom, hogy tőlünk is ezt és csak is ezt kivánják. És én biztositani bátorkodom önöket, mélyen tisztelt uraim! hogy a szinlelést nem ismerő igaz magyar szivesség, jóakarat és készség lehetséges mértékét feltalálják nálunk. Azért, midőn önöket uraim viszont arra kérem, legyenek kegyes elnézéssel a hiányok és fogyatkozások iránt, melyeket elhárítani a legjobb akarat mellett sem áll hatalmunkban; aggály nélkül intézem hozzájuk városunk és megyénk nevében az egyszerü, de igaz magyar szivből fakadó üdvözlést: Isten hozta mindnyájukat! Isten hozta!

A mi engem illet, ha szabad ezen ünnepélyes alkalommal ily paránylságról is szólnom, meg kell vallanom, hogy elnökké történt megválasztásom rám nézve egészen váratlan, sőt bizonyos tekintetben megdöbbentő volt.

Elég hosszura nyult, nem is mindig derült ég alatt, néha bajok, küzdelmek, sőt viszontagságok közt lefolyt életemnek azon szakában állok, mely mint fáradt aratót a hives alkony, Horácz ezen szavai szerint:

„Iam pastor umbram,
Rivumque fessus quaerit."

engem is pihenésre hivogat, s már is arra birt, hogy kerülve a mennyire csak lehet, a nyilvánosság porondját, saját hivatásom szükebb körében megvonultan fordítsam csöndes munkálkodásra még meglevő erőmet és tehetségemet, nyugodtan nézve miként szövögeti az idő keze számomra a feledés fátyolát, mely nemsokára egészen elbontand.

És ime „a magyar orvosok és természetvizsgálók XXI-ik nagygyülésének tagjai között, várakozásom ellenére, még is találkoztak férfiak, kik rólam elvonultságomban sem feledkeztek meg, sőt irántam való kegyességökben annyira mentek, hogy engem a XXI. nagygyülés elnökévé ajánlottak, és meg is választottak. Valóban váratlan meglepetés! Egyuttal megdöbbentő is. Mert szerénykedés nélkül mondva, én érzem legjobban, hogy e kiváló tisztségre megkivántató képességgel nem birok.

Azért haboztam is, és pedig sokáig haboztam! Mig végre átlattam, hogy az elnökség bizonyos kötelességekkel jár, melyeknek teljesitése által a hazai tudományosság és közmüvelődés érdekében, legalább közvetve én is tehetek valamit, és ugy éreztem, hogy e kötelességek alól magamat elvonnom, hazám iránti vétkes mulasztás nélkül nem lehet, nem szabad. A tudomány csarnokának hazánkban felépitéséhez és gazdagitásához, habár csak egyszerü napszámos minőségében is hozzájárulni oly szép és nemes foglalkozás, mely a nemzet minden fiának becsületére válik. Meghajoltam tehát a választók nagyrabecsült akarata előtt. Fogadják mélyen érzett hálám kifejezését, és kegyeskedjenek felelni is érte, amiért igy akarták.

Mind a mellett is kérdheti valaki, a minthogy önmagam is kérdem, mit keres Saul a próféták között? Én sem orvos, sem természettudós nem vagyok. Az én szakmám, melyben némi jártassággal birok, más térre tartozik. És első tekintetre csakugyan ugy látszik, mintha teljesen idegennek kellene magamat éreznem önök körében. Én azonban önök kegyességéből itthon érzem magamat, mert ugy vagyok meggyőződve, hogy szakmáink még sem állnak egymástól oly ridegen elszigetelve, hogy közöttök épen semmi érintkezési pontok nem volnának. Legyen szabad azt egy kissé kimagyaráznom.

Mi mindnyájan az emberiség szolgálatában állunk, s azon összhang létrehozásán fáradozunk, mely a szellemi és phisikai embert egész egyeddé, re deltetésének elérésére képessé teszi. Szép és nemes feladat, méltó, hogy megoldására mindnyájan vállvetve törekedjünk. A munkatér elég tágas, hogy rajta elférjünk, a teendő annyi, hogy mindnyájunknak juthat belőle. Sürüen kinálkozik az alkalom, egymásnak kölcsönös támogatására. Tőlünk függ, hogy ismereteinket, bárhonnan szereztük azokat, a magasztos czél elérése véget közhasználatra bocsásuk. Tapasztalati igazság, — pl. — hogy a beteg testben a lélek is nyavalog, s munkakedvében és képességében begbénitva van, — ellenben az egészséges testben derült a lélek s vidám munkakedvvel, s hogy mondjam ruganyossággal bir. Mi lehetne tehát, kivánatosabb minthogy általános legyen a bizalom az orvos és tudománya iránt; ő levén az egészségnek, az élet e drága kincsének hivatott védője. És mégis mit tapasztalunk? Azt, hogy hazánkban a kuruzslók veszélyes, lelket butitó, babonát ápoló és épen nem olcsó üzelmei még ma sem szüntek meg; s nem egy életet oltanak ki, melyet a lelkiismeretes orvos tudománya segélyével megmenthetett volna.

Ime egy érintkezési pont szakmáink között. Mert tapasztalásból tudom, hogy a testi orvos elfogadására senki sem készitheti el jobban a népet, mint a lelki orvos, kivel életviszonyainál fogva gyakori érintkezésben van, szorosabb összeköttetésben áll s kinek tanácsait, ha csak erőszakkal el nem tántoritják, ösztönszerü bizalommal fogadja. Ne vegyék dicsekvésnek, ha elmondom, hogy most is örömmel emlékezem a szivreható jelenetekre, melyeket láttam, midőn a biztatásomra igénybe vett orvosi segély által meggyógyult ember visszafoglalta helyét a társadalomban. Csak sajnálni tudom azokat, bár kik legyenek ők, kik az ily örömet megszerezni elmulasztják.

Életem szebb részét a nép között töltöttem. Ismerem annak életmódját, gondolkozását, jó és rossz oldalait. Tudom, mily drága kincsnek tartja az egészséget; mily sulyos csapásnak tekinti annak elvesztését; tudom, hogy egészségének visszanyerését nemcsak óhajtja, hanem keresi is; csakhogy fájdalom, nem mindig ugy, a hogyan kellene.

A mit Szász Károly a m. k. t. egyetem ujjá alakitásának századik évfordulója alkamára irt Ódájában költői nyelven igy fejez ki:

Első, ki füben fában megleled, te
Mit oda rejte a világ Ura,
Mi balzsamot csepegtet égő sebbe,
Szendert hoz szenvedők pilláira."

azt a köznép egyszerüen igy fejezi ki; a jó Isten füben-fában rendelt az ember számára orvosságot. Miből helyesen az következnék, hogy a betegek azokhoz forduljanak segélyért, kik nemes életczélul épen azt tüzték ki, hogy a füben-fában rejlő gyógyszereket alapos tanulmányozás és tapasztalás által felismerjék és a szenvedő emberiség javára fordítsák. De hát a jó Istennek különféle kenyeresei között olyanok is találtatnak, kik a jóhiszemü nép közé furakodva, azt arra ingerlik, hogy elejtve józan gondolkozásának fonalát, ne a tudományosan képzett orvoshoz forduljon, a mit okosan kalauzolva meg is tenne, hanem a nyegle kuruzslókat keresse fel, kik ugyan semmit sem tanultak, semmit sem tudnak, hanem annál furfangosabb cselfogásokkal, annál égbekiáltóbb ostobasággal bolondítják, kinozzák, zsebelik és nem ritkán szánandó nyomorékká teszik az embert. Bizonyára nem kulturállamba való állapot; melynek kifolyása az is, hogy a kórorvosi intézménynek életbeléptetése, daczára hogy szentesitett törvény által lett megparancsolva, csak nehezen és több helyen kirivó szükmarkusággal lőn foganatositva. Pedig, nem tagadhatjuk, hogy az egészségügy, ha valahol, nálunk bizonyára nemzeti tekintetben is élethevágó fontossággal bir.

Én, megvallom, a nagy politikához nem értek, azzal nem is foglalkozom. Mint egyes szemlélő azonban figyelemmel kisérem az események hullámzásait, s hüledezve jártatom szemeimet a furfangós diplomacziát burkoló majd sürübb majd ritkább felhőkön ámbár hiába; mert titkait kifürkészni ily gyarló halandónak, mint én vagyok, soha sem sikerül. Elbájolva szemlélem a béke általuk nagy garral mutogatott szép olajágát; melyre nekünk hazánk érdekében oly nagy szükségünk van; de meg-megjelenik szemeim előtt a kard is, melynek végzetes villongásában semmi gyönyörüséget sem találok. — Óhajtom a békét; de egyuttal a háborutól is félek, mert melyiket hozza ránk a jövő? én laikus létemre nem tudom. Hanem azt tudom, hogy akár háborut, akár békét rejtsen méhében a jövő, háboruban az egyetlen édes haza megvédésére, békében az ő életérdekeinek előmozditására ép, egészséges, munkabiró, a viszontagságok elviselésére erős honfiak szükségesek. Pedig a megdöbbentő tapasztalás azt tanusitja, hogy a sorozásoknál évről-évre sátnyább nemzedék jelenik meg A sasokat nemző sasok ugy látszik, fogyófélben vannak.

A hazai orvosok vannak hivatva, hogy e szomoritó jelenség okait és gyógyszereit megtaláljak. Nekünk egyebeknek pedig szent kötelességünk az orvosokat eme nagy fontosságu törekvéseikben nem egyedül emberiségi, hanem hazafiasági tekintetből is lelkiismeretesen támogatni. Minden bizonynyal e kötelesség keblünkben élő érzete hozza magával, hogy hazai orvosainkat, midőn méltó társaikkal, a természetvizsgálókkal hazánk valamely vidékén tanulmányaik és tapasztalásaik közlése végett megjelennek, örömmel üdvözlik, és szives készséggel támogatják. Mi, hogy nekünk, szombathelyieknek is osztályrészül jutott, fölöttébb nagy örömünkre szolgál. E kötelesség érzetnek hódoltam én is, midőn nézeteimet, ugy, a mint Isten tudnom adta, előadtam. Én, mint mondám természettudés sem vagyok. Megvallom, hogy a természettudományokra forditott tanulásom nem ütötte meg a mértéket, melyet arra XIII. Leo pápa ezen nyilatkozatában felállit: „nihil esse utilius, quam naturae arcana diligenter investigare et in rerum physicarum studio, diu, multumque versari. (Enc. Aeter. Patr. 44. l.) Életen is tehát laikus maradtam. Hanem laikus létemre is élénk érdeklődéssel viseltetem a természettudományok és tisztelettel azok mivelői iránt. Figyelemmel kisérem a természetvizsgálók kutatásait, kik hogy ismét XIII. Leo szavaival éljek: „tot praeclare inventis singularem ubique cient admirationem sui. (U. o. 43 l.) Hogy az én szakmám és az ő szakmájuk között is van érintkezési pont, azt azon élénk viták is mutatják, melyek a kutatások eredményeire alakitott vélemények iránt fenforognak.

Az emberi gyarlóság okozza bizonynyal, hogy az ilyetén szellemi harczok néha elkeseredésre visznek, s nem egyszer az történik, hogy a vita hevében már nem a véleményeket vizsgálják, hanem egymást döngetik, amiből nem tudom, haszon háramlik-e több, avagy hátrány! Nem tolakodom a harczolók közé, hanem egyszerüen az álláspontot jelzem, melyet én az egymástól eltérő, néha ellentétes vélemenyekkel szemben elfoglalok, mely az egyéni vélemény és meggyőződés szabadságának álláspontja. Hanc veniam petimusque damusque vicissim. Részemről azon véleményt, mely egyéni meggyőződésem szerint a kétségbevonhatlan igazság fényében tünik fel előttem, elfogadom; nem propter verba magistri, hanem a megismert igazság iránti hódolatból, akárki fődözte fel azt.

Ha Petőfi szerint

„Dusgazdag bánya a tapasztalás,
Melyből sok ember kincset ás."

nem látom át, miért ne forditsam hasznomra a kincset, melyet esetleg talán olyan ember ásott, kivel nem mindenben vagyok egy véleményen, vagy a ki talán ellenséges indulattal viseltetik, ő tudja miért, akár szakmám, akár személyem iránt. Hiszen régen megmondották már: Etab hoste doceri fas est. Tiszteljük az egyéni vélemény szabadságot; türjük az ellenvéleményt; várjuk be az igazság elmaradhatlan diadalát. Mert opinionum commenta delet dies, naturae judicia confirmat.

A egyéni vélemény szabadság jogára hivatkozva, engedelmet kérek még néhány szó elmondására. Gondolom senki sem várja tőlem, hiába is várná, hogy bár gondolatban is hütelen legyek a természet alkotója és ura iránt, kinek különben is közel félszázad óta szolgálatában állok. Ez engem boldogit; hadd legyen nekem az én hitem szerint.

És hiába várná tőlem akárki is, hogy hivatásom ellenére, mely az ember szellemi méltóságának megvédésében leli legszebb feladatát, e méltóság lerontására segédkezet nyujtsak. Nekem gyönyörüségemre szolgál Oviddal elmondani:

Pronaque cum spectent animalia cetera terram
Os homini sublime dedit, coelumque Sueri
Jussit, et erectos ad sidera tollere vultus.

Rám lélekemelőleg hat a magyar költő egyszerü verse:

A hol az a csillag ragyog
Én is oda való vagyok.

És nagy értékkel birnak előttem Göthe szavai:

Und wer durch alle die Elemente
Feuer, Luft, Wasser, Erde rennte,
Der wird zuletzt sich überzeigen
Es sei kein Wesen ihres Gleichen.

Egyébiránt Uraim! vizsgálódjanak, kutassanak a tudományszeretet és az emberiség közjaváért lángoló lelkesedéstől áthatva fáradatlan kitartással. Keressék az igazságot és ha feltalálják, tegyék azt a haza és emberiség közkincsévé. Az igazság diadala legyen fáradozásaik jutalma.

Ezzel, midőn untató elősdásomért bocsánatot kérek, a magyar orvosok és természetvizsgálók XXI-ik nagygyülését megnyitottnak nyilvánitom.

A nagyhatásu beszédet közben-közben örökös éljenzés, helyeslés, majd csillapodni nem akaró s meg-megujuló taps követé.

A tárgysorozat második pontja volt dr. Szabadfy János alelnök megemlékezése Kovács S. Endréről és Kátai Gáborról, mint a társulat elhunyt tagjairól, mi éljenzéssel fogadtatott.

Ezután Grimm Károly, Szombathely város polgármestere tolmácsolta a város legbensőbb örömét, hogy vendégszerető falai között üdvözölheti az orvosok és természetvizsgálók nagyfontosságu társulatát, s a legbensőbb hazafias örömtől ösztönöztetve mond szivből jövő „Isten hozott"-at; és a városi képviselőtestület határozatára való hivatkozással átnyujtá a nagygyülés elnökének Szombathely város adományát, 100 darab aranyat pályadijakra; — mely tettet az elnök inditványára a közgyülés jegyzőkönyvileg örökiti meg köszönetének nyilvánitása mellett a tudomány előmozditásáért hozott áldozatért.

Az elnök bejelenti egyszersmind, hogy herczeg Batthyány Gusztáv hasonlóan pályadijul 100 darab aranyat tüzött ki, a pálya-kérdés kitüzése körül némi óhaj nyilvánitása mellett (éljenzés), az aranyak megvannak — ugymond — habár otthon maradtak is (általános derültség); s inditványozza, hogy a tudománypártoló főurnak szintén jegyzőkönyvileg köszönet szavaztassék.

Következett az üdvözlő iratok felolvasása; üdvözletet küldöttek 1. Vasmegye törvényhatósági bizottsága. 2. Zalamegye megbizásából Svastics Benő alispán, 3. Zemplénmegye, 4. Budapest főváros, 5. Debreczen, 6. Fiume. 7. Nagy-Várad, 8. Bereg-Szászváros 9. M. Tud. Akademia, 10. Nemzeti muzeum, 11. kir. József müegyetem, 12. a vasmegyei régészeti egyesület, 13. a debreczeni orvos-gyógyszerészegylet, 14. a debreczeni református kollegium, 15. a budapesti kir. orvosegylet, 16 a m. kir. természettudományi társulat, 17. a kolozsvári orvos-természettudományi társulat, 18. a budapesti orvosi kör, 19. általános magyarországi gyógyszerészegylet 20. a kassai állami főreáltanoda, 21. Hevesmegyo orvos gyógyszerészegylete. 22. a n.-szebeni állami főgymnázium, 23. az országos erdészeti egyesület, 24, a gömör-kishontmegyei gyógyszerészegylet, 25. a biharmegyei gyógyszerészegylet, 26. az erdélyi muzeumegylet, 27. a biologiai társulat, 28. Kruesz Krizósztom pannonhalmi főapát, 29 a szepesi orvosgyógyszerészegylet és 30. Haynald Lajos kalocsai érsek.

Dr. Zelizi Dániel olvasta Debreczen szabad kir. város levelét, melyben a 22. nagygyülésnek Debreczenben leendő megtartására kéri fel a közülést; ez érdemben a nagy választmány határozand.

A multban kitüzött pályázatra beérkezett müvek közül dr. Bares Józsefnek szolgáltatott ki a gyülés szine előtt a 300 frt pályadij, mit ő melegen köszönt meg azon igérettel, hogy ezen elismerés, ugy kitüntetés ösztönzi őt a jövőben is erényedetlen munkás ágra; a többi jeligés levélkét a titkár nyilvánosan elégeté.

Dr. Balogh Tihamér értekezését, „A járványok okairól és azok befolyása a nép életére", általános zajos éljénzés és taps fogadá, mit kimeritő, népszerüen tartott munkája valóban meg is érdemelt, a közülés jegyzőkönyvileg is köszönetet szavazott neki.

Miután a szakcsoportokat megnyitó elnökök neveit az elnöklő püspök felolvasta, és a legmelegebb köszönetét nyilvánitá a tagoknak és a díszes hölgykoszorunak, bezárta a megnyitó közülést és a gazdasági kiállitás megtekintésére távozott mindenki.

KÖZGAZDASÁG.

Vegyes közlemények.

⁂ **Risztics és a szerződési tárgyalások megszakitása.** Egy 22-én kelt belgrádi levél tekszik előttünk, mely foglalkozik a szerb szerződési tárgyalásokkal. A levelező még nem tudhatta, hogy a tárgyalások megszakittattak és szavai e szempontból értelmezendők. A levélből közöljük a következőket: „Itteni kormánykörökben még mindig reménylik, hogy a bécsi tárgyalások kielégitő eredménynyel fognak végződni. Ezt azzal indokolják, hogy Szerbiában nem fog találkozni miniszterium, mely Ausztria-Magyarország követeléseinek elfogadásával megkösse a szerződést. De az ügy nem egészen igy áll. Nemcsak a politikai ellenzéki, hanem Szerbia kereskedői köreiben az a meggyőződés uralkodik, hogy egyrészről a kereskedelmi szerződés megkötése első sorban Szerbia érdekében áll és másrészről a bécsi kabinetnek sem lehet szándéka teljesithetlen(?) feltételek által megszakitani a politikai összeköttetést Szerbiával. Ha Risztics zsákutczába jutott — igy argumentálnak — az az ő saját hibája; ő annak idején minden józan tanács ellenére, az Angliával kötött kereskedelmi szerződést egy Ausztria-Magyarország ellen mért geniális coupnak tartotta. Az összes politikai és üzleti körök véleménye tehát az, hogy Risztitsnek vagy meg kell kötnie a szerződést, vagy le kell köszönnie. Egy Risztitsnek követő miniszteriumnak nemcsak az országban, de a külföldi kabinetekkel szemben is könnyebb álláspontja lesz, mint az intrigualó Risztics miniszteriumnak, melyet itt már nagyon megvontak."

⁂ **Az érték-kérdés Franciaországban.** Párisból irják: „Soha nem láttak annyi tiz frankost forgalomban, mint most. A franczia bank azoknak, kik aranyat kérnek, utóbbi időben ily pénzt ad, de a husz frankosokat, különös az uj, kevéssé kopottakat visszatartja, hogy az arany-exporteurök üzletüket megnehezitse. A tiz frankos nem kedvelt pénznem, mert kicsiny és a külföldön nem veszik el szivesen, mig a Napoleond'or az egész világon járja. A vidéken ötven-frankos bankjegyeket kérnek, minek kiadására a bank kötelezte magát, de most azon kifogás alatt, hogy ez által az országban az arany-forgalom czökkenik, megtagadja ennek kiadását. Azt állitják, hogy az uj bankjegyek kiadására nem akar költekezni, mert a forgalomban volt előbbi ötven-frankos bankjegyeket mind megsemmisitették. Öt-frank tallérosokat is ad ki, de ezek többnyire visszamennek pénztárába. Az értékkérdés nálunk nemsokára felszinre vergődik. A bank ugyan csak arra van kötelezve, hogy ezüstben fizessen, s ha nagyon is sok aranyat követelnek tőle, jogát érvényesiteni fogja; ennek következtében az üzérkedés óvakodó. A banknak azonban, hogy jegyei értékét ne nyomja nagyon, ez intézkedéshez csak a legvégső esetben szabad nyulnia. Hatalmas kincskészletének tudvalevőleg nem egész két ötöde arany, a többi ezüst, különös olasz ezüst, mi, ha Olaszország valutáját helyreállitotta, piaczra is hozhat. Mindazonáltal még nagyon sokja marad, mitől áldozat nélkül nem szabadulhat. Befolyással lesznek erre a legközelebbi évek kereskedelmi mozgalmai. A bank aranykészlete az utóbbi években a gabona- és borszükséglet folytán nagyon is igénybe lett véve. A mostani aranykivitel is ez áruk fedezésére lett felhasználva ez évben ugyan kevesebb gabonát kell majd behoznunk, de bevitelre mégis lesz szükségünk. A borral ez évben is rosszul állunk. A phylloxera rohamosan terjed és azok, kik a pillanatnyi kiirtasnak ellenszegültek, hogy a rovar tovább terjedése megakadályoztassék, ültetvényeiket mindazonáltal elpusztitva látják. Az egyedüli segély amerikai szőlőtőkék ültetésében állana, melyre, mint látszik a rovarnak nem terjed ki a hatalma; de ily átalakitásokhoz elszántság és pénz kell. Igy tehát a jövő években sok aranyt veszitünk és ugy a banknak, miat a kormánynak oly intézkedésekről kell gondoskodniok, mely által a bank ezüst készletét csökkentik és a kétfémü rendszer helyett az egyedüli aranyértéket kell behozniok, mely de facto ugy is már fennáll.

⁂ **Az osztrák-államvasut keleti vonalai.** Bukarestből irják a régi Pressének f. hó 21-ről: A fellegek, melyek a Balkánfélsziget egén aggodalmas mérvben szaporodnak, a bulgáriai és keletrumíliai politikai üzelmek és hadi készülődések, az osztrák államvasutat is gyorsabb eljárásra birták a keleti vasutakat illetőleg. Itt Romániában az államvasut tisztában van, a müszaki előkészületek és kereskedelmi előmunkálatok be vannak fejezve és a kormánnyal létre jött az elvi megegyezés. — Másképp áll az ügy Bulgáriában. A Balkánszorosok megszállása török csapatok által az egész tervezetet meghiusithataná és ha ez még a müszaki előmunkálatok befejezése előtt következik be, akkor az épitendő vasut előmunkálatai is hosszabb időre meg lennének akadályozva. Az államvasutnak Bulgáriában időző mérnökei tehát a munkálatok gyors befejezésére utasittattak.

⁂ **Kun-Szent-Miklósról** irják nekünk: Dunai gőzhajózási állomásunkat Szalk és Tassnál a Duna ár tönkre tette; s a dunai utazás reánk nézve fenakadt.

⁂ **Magyar vasuti bank.** Az uj Pressének irják Budapestről, hogy a magyar vasuti bank teljesen befejezte már a szervezkedést. A társulat élén álló Lónyay gróf a főbb ügyek vezetését magának tartotta fen, mert nem akar csak névleges elnök lenni. A bank tudvalevőleg csak vicziális vasutak épitésére alakult, de most már nagyobb vállalatokra is szándékszik működését kiterjeszteni. A rendes banküzlet már folyamatban van. Az intézet üzletei alapján czimzeteket szándékszik kiadni, melyekkel a hatóságok és községek vállalatait akarja fedezni.

⁂ **Bankhirek.** A nemzetközi bankról legujabban ismét azt jelentik, hogy az alapitók szept. elején Bécsben értekezletet fognak tartani. A bank — ugy mondják — állami bank lesz a szó legkitünöbb értelmeben. — A boroszlói váltóbank 8 százalék tiszta jövedelmet ért el. — Nagy kiviteli társulatot alapitanak Németországban 30 millió márka alapitókével. Főszékhelye Berlinben lesz, de fiókok fognak felállittatni. Hamburgban és Brémában. Az alapitók előkelő szász czégek.

⁂ **A keleti marhavész állása** augusztus hó 18-tól augusztus hó 22-ig. 1. Magyarország. 2. Horvát Szlavonország teljesen vészmentes. 3. A horvát-szlavon katonai határőrvideken uralg a marhavész az ogulin szluini kerület Ogulin nevü községében és a rakovicai kerület Brezovac nevü községében. 4. Fiuméból érkezett távirati jelentés szerint Fiume és vidék teljesen vészmentes

Iparügyek.

— **A brüsszeli és düsszeldorfi kiállitások** tanulmányozására indult el ma Posner Károly Lajos ismert iparosunk, kit a földm.- ipar és kereskedelmi miniszterium nevezett kiállitások tanulmányozására, illetőleg azokról szóló jelentések beterjesztésére kért fel. Posner ur, mint értesülünk ez utjában főleg a nevezett kiállitások tervezetét és létesülésének módozatait is fogja tanulmányozni, hogy, mint a kiállitási ügy terén tapasztalt szakférfiu ezen ismeretét annak idején a budapesti kiállitás rendezése alkalmával érvényesithesse.

— **A budapesti ipariskolák** mult évi működéséről szóló jelentést most rendezte sajtó alá az országos m. iparegyesület és remélhető, hogy ez érdekes jelentés már legközelebb áttekinthető képét fogja nyujtani a fővárosi iparos-tanonczok iskoláztatási viszonyainak.

— **A bécsi iparkiállitás** tanulmányozására az országos m. iparegyesület legközelebb 8—10 ifju iparost vagy iparossegédet fog kiküldeni. A földm. ipar- és kereskedelemügyi miniszter ugyanis 800 frtot bocsájtott e czélból nevezett egyesület rendelkezésére, mely összeg főleg az asztalos-, bádogos-, lakatos-, szijgyártó-, bőrdiszmüves-, könyomdász-, esztergályos iparágakban foglalkozók között fog ösztöndijul kiosztatni oly kötelezettség gel, hogy a kiküldendő iparosok tanulmányaik eredményéről nevezett egyesület szakosztályaiban jelentést tegyenek. Az iparegyesület erre vonatkozó felhivása valószinüleg a holnapi lapokban fog megjelenni.

Borászat.

⁂ **A filloxera-vizsgálattal megbizott szakférfiutól** veszszük a következőket: Örömmel tapasztaltam, hogy a fővároshoz közel levő helységek szőlőterületei igen szépen diszlenek. Igy pl. a legközelebb fekvő Budakeszi 450 holdnyi szőlői még a legkisebb gyanut sem gerjesztik, hogy filloxerától lepettek volnának. Egyes szőlőkben idegen helyről hozott vesszők találhatók, de azok sokkal szebben állanak, mint a helybeliek. Az ottani németek majdnem mindegyike jól miveli szőlőjét és csak rosszabb minőségü talajban látható elhagyott szőlő; az alantabb fekvőket pedig a dér csipte meg.

Hasonlóan állanak Nagy Kovácsi 170 holdnyi szőlői; kivéve a köveses talajban levőket, melyek a mellette levő hegyek oldalairól nagy esőzések folytán oda hordott kövecsekkel vannak ellepve. Igy találjuk a szőlőket még Hidegkuton is, hol a 100 holdnyi területen elegge bőven terem a bor.

Az idei nagy esőzések miatt a még a szántóföldeken levő gabona nagy része teljesen elromlott. Visszamaradtak a cséplással vagy nyomtatással; sajnos körülmény ez, mert ép az idén meglehetősen jó aratás volt. Ez által más mezei munkák is későbbre hagyatnak; nevezetesen a szőlők is némikép elhanyagoltattak. A nép ugyan, helységei kedvező fekvése következtében, t. i. a fővároshoz vasi közellétnél fogva, könnyen és jól értekesitheti terményeit, legnagyobb a tejprodukczió, azután a vaj, turó. Továbbá szőlőt és más gyümölcsöt visznek a piaczra.

Budapesti árú- és értéktőzsde.

Gabonatőzsde.

— aug. 25.

Buzában ma lanyhább volt a forgalom, mint a megelőző napokban. Tulajdonosok a csekélyebb behozatalok következtében gyéren ajánlottak ugyan, de ennek ellenében malmaink is mérsékeltebb vételkedvet mutattak, s olcsóbb árakat követelt-k. Eladók árleengedéseket tenni nem akartak, miért is az egész forgalom mindössze csak 8000 mmázsára ment csendes irányzat, és változatlan árakban. Az árak azonban inkább nevl-geseknek mondhatók.

Hivatalosan az alábbi kötések jegyeztettek:

Buza uj. Tiszavidéki 100 mm. 80 k. 11.60, 400 mm. 80·5 k. 11.50, 100 mm. 79·5 k. 11.50, 100 mm. 80 k. 11.50, 300 mm. 79 k. 11.57½, 100 mm. 79 k. 11.40, 100 mm. 79·8 k. 11.55, 200 mm. 80 k. 11·50, 100 mm. 79 k. 11.35, 100 mm. 78 k. 11.35, 300 mm. 78·5 k. 11.35, 100 mm. 78 k. 11.35, 200 mm. 77·5 k. 11.20, 100 mm. 77·5 k. 11.30, 300 mm. 77·2 k. 11.40, 200 mm. 79 k. 11.40, 100 mm. 79 k. 11.40, 100 mm. 78·5 k. 11.40, 100 mm. 76 k. 11.10 vegyülék, 200 mm. 76 k. 11.15, 100 mm. 76·5 k. 11.15, 100 mm. 76 k. 11.10 vegyülék.

M. é. vidéki 200 mm. 80 k. 11.40. 100 mm. 80 k. 10.30.

Pestvidéki 200 mm. 78·4 k. 11.20. 100 mm 78·5 k. 11.20, 200 mm. 79·5 k. 11.27½, 200 mm. 78·5 k. 11,20, 100 mm. 77·8 k. 11.25, 100 mm 79·8 k. 11.25, 400 mm. 76 k. 11.15, 200 mm. 74·6 k. 10.25, 200 mm. 74 k. 10.50 üszökös

Bánáti 100 mm. 77 k. 11.20.

Mind három havi időre adatott el.

Hivatalos árak készáruban:

Buza uj				—.—	frtól	—.—	frtig
„ Tiszavidéki	75	„	80	„	10.80	„	11.50 „
„ Pestvidéki	75	„	80	„	10.75	„	11.45 „
„ Fehérmegyei	75	„	80	„	10.75	„	11.45 „
„ M. é. vidéki	75	„	80	„	10.65	„	11.35 „

Rozs s nás gabonanemekben igen csekély volt a forgalom. B.-tengeri különösen keresett volt, de raktári készlet hiányában eladó nem igen találkozott.

Az irány igen szilárd az árak változatlanok.

Hivatalosan az alábbi kötésekről értesülünk:

Rozs 500 mm. 9.75.

B. Tengeri ó 800 mm. 8 frt.

Magánuton még az alábbi kötések jutottak tudomásunkra:

Rozs uj 400 mm. 9.70, 600 mm. 9.80, 100 mm. 9.75, 200 mm. 9.65, II. rendü.

Délután eladatott még 2500 mm. rozs Bécsbe szállitva 9.92½ frtjával.

Mind készpénzfizetés mellett adatott el.

Hivatalos árak készáruban:

Rozs uj 70 kitól 72 klig	9.50—9.80	frtig
Árpa uj 60—62 klig	6.20—6.40	frtig
„ „ 62—64 klós	6.75—7.25	frtig
„ „ 64—66 klós	8.00—8.50	frtig
Zab uj 37 kitól 40 klig	6.35—6.55	frtig
Tengeri bánsági	7.80—7.85	frtig
„ másvidéki	7.70—7.75	frtig
Köles	—.— —.—	frtig
Káposztarepcze	12.75—13.—	frtig
Bánsági repcze	12.25—12.75	frtig

Határidőüzletben ma is igen csekély a forgalom. Üzéreink a tulemelkedett magas árak következtében igen tartózkodnak a vételtől. Tavaszi buza megtartotta tegnap jegyzett hivatalos árát, őszi buza ellenben valamivel lanyhább.

B.-Tengeri 1881. máj.—junius 8 és zab őszre 5 krral esett.

Zab tavaszra ellenben 5 krral szilárdabb Káposztarepcze aug.—szept. ⅛ frttal csökkent.

Hivatalosan jegyeztetett:

Szokvány buza tavaszra	10.62—10.65
„ „ őszre	10.42—10.47
Zab tavaszra	6.00—6.05
„ őszre	5.70—5.75
B. tengeri 1881. máj.—jun.	5.67—5.70
Káposztarepcze aug.—szept.	12¾—13

Hivatalosan felmondatott 500 mm. Káposztarepcze augusztus hó 30-ára.

Délelőtt.

Eladatott:

Szokványbuza tavaszra 2500 mm. 10.57, 2500 mm. 10.58, 7500 mm. 10.60, és 2500 mm. 10.62, őszre 2500 mm. 35, 2500 mm. 10.36, 2500 mm. 10.38, 2500 mm. 10.40.

A déli tőzsdén

newyorki tudósitások után valamivel lanyhabbak lettek az árak, kötés nem fordult elő.

A délutáni tőzsdén

kezdetben, még a déli tőzsdei irány uralkodott, később azonban az idő lanyhult és borulni kezdett, s e mellett még Berlinből is magasabb árak érkeztek, mire ujjolag hausse állott be, kötés azonban igen kevés fordult elő.

Eladatott:

**

Terménytőzsde.

Változás nem fordult elő, kötés nem jegyeztetett.

—

Értéktőzsde.

Az üzlet ma is szilárd volt; a hangulat kedvező, mert külföldről is szilárd árfolyamok érkeztek. Főforgalom üzérkedési papirokban, majd ismét emelkedtek.

Az előtőzsdén

osztrák hitel 287.70-ről 291.50 re emelkedett, aranyjáradék szállításra 109.70—109.85.

—

A déli tőzsdén

osztrák hitel 290—292, magyar hitel 262.50, aranyjáradék 109.75, kassa-oderbergi vasut 132. Malmok közül Erzsébet 250—245, Lujza I. 237—235, Viktória 442—445, Drasche 129—134, Unio visszbiztosító 160 frt.

Váltók és valuták szilárdabbak: 20 frkos 9.37, b rod. márka 57.85.

A délutáni tőzsdén

hosszu realizálások folytán az hitelrészvény árfolyamai gyengültek. Megindultak 291 50-en és lementek 291-ig. — Magyar aranyjáradék 109.60-ról 109.32½-ig ment.

Az esti tőzsde.

szinte szerényen indult meg, de zárlat felé külföldi árfolyamokra osztrák hitel 289.10-ről 289.50-ig emelkedett és ez utóbbin maradt meg. Magyar aranyjáradék 109.32½-ről 109.50-ig emelkedett.

Drasche téglagyár 132.75-ön kerestetett.

—

Leszámitolási árfolyamok

Magyar aranyjáradék	109.75
„ hitelbank	262.—
„ leszámitoló	123.—
„ földhitel	—.—
„ jelzálogbank	—.—
Osztr. hitel	291.—
Angol-osztrák	137.—
Unio-bank	114.—
Tiszai sorsjegy	110

—

Szelvényekre esedékes kamat aug. 26-án.

Magyar államadósság:		
Magyar vasuti kölcs. 120 frtos darabonként	5%	0.91.67
Magyar gömöri államvasuti zálogly. darabonként	5%	0.52.69
Magy. 1869. kelet. v. áll. kötv elsőbbs. adom.	5%	2 29.17
Magy. 1873. kelet v. áll. kötv. elsőbbs. ar. v. czb	5%	0.76.39
Magyar 1876. kelet. v. áll. kötv. aranyb.	5%	0.76.39
Tiszai és szegedi kölcsön darbonként	4%	1.61.11
Magyar aranyjáradék 100 frt után	6%	0.91.67
Magyar földtehermentesitési kötv. 100 frt után	5%	1.55.96
Erdélyi földtehermentesitési kötv. 100 frt után	5%	0.74.60
Szőlődézsmaválts. kötv. 100 frt után	5%	0.71.04
Osztrák államadósság:		
Osztrák államadósság papirért 100 frt után		1.34.17
Osztr. államadós. ezüstben jan.—jul. 100 frt után	5%	0.64.17
Osztr államadósság ezüstben apr.—okt. 100 frt u.	5%	1.69.17
Osztrák államadósság kisorsolás 1860. egész	5%	6.38.99
Osztrák államadósság kisorsolás 1860. ötödrész	5%	1.27.78
Osztr. államadósság kisorsolás 1854. egész	5%	3.38.33
Osztrák aranyjáradék 100 frt után	4%	1.61.11
Pest város kölcsöne 1870. vagy 1871-diki	5%	0.91.67
Vasuti papirok:		
Alföld-fiumei	5%	drbként 1.52.78
Battaszék-dombovár-zákányi	5%	„ 1.52.78
Déli vaspálya	5%	„ 3.19.45
Északkeleti vaspálya	5%	„ 1.52.78
Erdélyi vaspálya	5%	„ 1.52.78
Kassa-oderbergi	4%	„ 1.22.78
Osztrák állami	5%	„ 1.52.78
Pécs-baresi	5%	„ 1.52.78
Tiszai	5%	„ 1.52.78
Záloglevelek:		
Magyar földhitelintézet papirértéke	5½%	100 frt után 1.75.70
Magyar földhi elintézet papirértéke	5%	100 frt után 1.59.72
Magyar földhitelintézet papirértéke	4½%	100 frt után 1.81.25
Magyar földhitelintézet ar. v. ezüst 120 frt után	5%	2.91.67
Magyar jelzálogbank	5½%	100 frt után 0.84.02
Magyar által. földh. részvény-társaság	6%	100 frt után 1.41.67
Magyar által. földh részv.-társaság	5½%	100 frt után 1.29.86
Osztrák-magyar bank	5%	100 frt után 0.76.39
Pesti magyar kereskedelmi bank	6%	100 frt után 0.41.67
Pesti magyar kereskedelmi bank	5½%	100 frt után 0:8.20
Elsőbbségek:		
Báttaszék-dombovár-zákányi vasut	5%	drbként 4.02.78
Dunagőzhajózási társaság	5%	„ 2.2.17
Északkeleti vasut	5%	„ 6.4.17
Magyar-galíciai vasut	5%	„ 4.86.10
Első erdélyi vasut	5%	„ 4.02.78
Kassa-oderbergi vasut	5%	„ 1.52.78

—

Sertés-kereskedelmi csarnok Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, aug. 25. (Az „Egyetértés" távirata.) Az üzlet lanyha, árak hátrálók. Magyar tulsulyu 58½, nehéz 59½, közép 60, könnyü szedett 57½—58, uraságí 60—61. Az árak kilogrammonként értendők.

—

Az aratás után.

P.-Péteri, aug. 23-án. (Hacker M. jelentése az „Egyetértés" részére.) Négy hét ota kevés szünettel folytonosan esik, s minden munka azóta szünetel Az eső a gabnákban már roppant károkat okozott, az asztagok teteje mind kivan csirazva, ugyszinte azon csomók, melyek a tarlókon kint maradtak és az esőzések következtében nem lehetett betakaritani, Legjobban meg van akadályozva a nyomtatás és cséplés, a nép nem tud miből pénzt csinálni, de még kenyérnek valót sem lehet nyomtatni.

Dohány és kukoricza az esőben szépen kifejlődtek, különösen a dohány, melyhez már mindsn reményt elvesztettünk olyannyira fe lődött miszerint ilyen termésre határunkban nem emlékeznek, azonban az eső, mely ennyire felnevelte ujra tönkre teszi, mután a tőkéjén már nagymennyiségben le is van szedve, összerodha d, hiányzik, a szép napos idő, hogy tökéletesen száradhasson.

Szt István napján határunkban nagy jégeső volt, s a dohányokban sok helyt szintén tetemes kárt okozott, a a jegesö szerencsénkre csak pár perczig tartott Szép időkre volna legnagyobb szükségünk, de minden arra mutat, hogy nem lesz, miután mindenfelől be van borulva es esik.

Csik-Szereda, aug. 23. (Az „Egyetértés" tudósitása.) Az ősz aratásnak vége s most javában foly a tavasziak vagása. Buza jó közepes termést, a rozs különösen az inkább északi fekvésü felsikon kitünö m g a délibb fekvésü utczákon nem oly kitünö termést adott. Arpa és zabnak az egész megyében idaig nem ismert jó terme e volt. Van eset rá, hogy egy veka vetés 15 vekát adott. Időjárásunk az aratás és hordásnak nem valami kedvező, a mennyiben a minden oldalról jövö esök mig egyrészt az aratást hátraltatják, másrészt a megázott kereszteket széjjelverésével nemcsak kettős munkával fáraztanak, de a betakarodást is akadályozzák. Egyedüli haszna a mostani esőknek csak a sarju termésre van, a mennyiben reményünk van, hogy több sarjunk lesz, mint szénánk volt.

—

A gabnakivitel Magyarországból.

Az idei gabnaüzlet forgalma csak julius hó vége felé nyert nagyobb lendületet, de miután a közlekedés az esőzések alatt a rossz utak miatt fennakadt, csak 10 nap óta lett a forgalom ismét élénkebbé. A forgalom az aratás után való 5 hétben következőleg mutatkozik: belföldi állomásokra 61.800 tonna szállittatott el. Ebben résztvett Budapest, Bécs és Csehország és pedig Budapest 31 százalékkal, Bécs 27 százalékkal és Csehor-ság 42 százalékkal. Északnémetországba 14. 00 tonna szállittatott, melyből a nagyobb rész Szászországra esik, habár Északnémetországnak többi részeire is nagy mennyiség juthatott, mert Drezdába és Elba rakpartjaira is nagy szallitmányok mentek. Déli Németországba eddig 13,420 tonnát szállitottak. Ha a mult évi, a mostani kivitel idejének megfelelő gabnakivitelt tekintjük, kitünik, hogy az idei kivitel a mult évit 43 százalékkal tulhaladja. Feltünő azonban a gabnaforgalom elnapolása, mig Északnémetország 3 éven át piaczunkat kerülte, az idén mint jelentékeny vevő lép fel és déli Németország és a Svájcz mellett — melyeknek szállitási mennyiségüknél minusz mutatkozik — a vevőcsoport élén all. Svajczot illetőleg megjegyezzük, hogy ott a gabona-szallitás minuszát a budapesti élénk kivitel fedi.

A gabnaforgalom százalékokban kifejezve a következő: Belföld 69 százalék, Észak-Németország 18 százalék és Svájcz 13 százalék. A vidék szerint az eddig elszállitott gabnának 51 százaléka a Tisza vidékéről, 32 százalék Nyitra- és Pozsony-megyéből és a maradék Közép-Magyarországból és a Bánátból származik. Bánátot illetőleg megjegyzendő, hogy Torontálmegyében és a Bácskában csak az itt várandó tengeri-termés bir jelentőséggel. A többi gabnanemekben a termés gyenge volt és azonfelül még az esőzések által minőségileg is szenvedett, mert a régi szokás szerinti mezőn való cséplésselet az esőzések meggátoltak. Általában véve azonban a gabnaforgalom lendülete jelentékeny.

—

A párisi főkonzul vetési és aratási jelentése.

— aug. 23.

Az aratás Franczia ország déli részében nagyobbára be van fejezve, a többi részében is már megkezdődött. A mennyire már most itélni lehet, az eredmény igen kedvező, különösen a minőség jobbnak mutatkozik, mint a mult évben és a szemek sulyosabbak. Mindazonáltal csak középszerü aratás várható és alig szenved kétséget, hogy külföldről ismét jelentekeny mennyiségü gabonát kell bevinni.

A rozs ⅔ jó, ½ közép-szerü, jó közé aratás várható. A buza gyenge középeredményt igér A zab és árpa állása többnyire igen jó, a tatarkáé kielégitő, ugyszintén a kukoriczáé is különösen a déli részeken. Jól állanak továbbá a hüvelyesek, a burgonya és takarmánynövenyek.

A szüret összes eredménye 28—32 millió hektoliterre becsülhető, a mely ugyan a mult évinél 3—7 millióval több, de még mindig jelentekeny bevitelt tesz szükségessé.

—

Különfélék a gazdaság és ipar köréből.

A patkányok és egerek ellen egyszerü és biztos szer: Vindisch János földbérlő ur által használt „kőszén-kátrány", mely minden tekintetben, a gazdasági és házi állatoknak artalmátlan.

A közönség érdekében köztudomás és használat végett ismertetni szükségesnek látom, mely szerint több havi tapasztalatok után beismertetett, hogy ez egyszerü eljárással sikerült a patkányokat és egereket következő módon kiirtani:

Középnagyságu, kátrányba mártott eczettel mindon hozzáférhető patkány és egérlyuk kivül-ről körben 2—6 centiméternyire, belülről pedig a lyuk gömbölyüsége és a járásukba eső házak betenkint kétszer jó temézoltatik, délután jobb mint délelőttl mert a kátrány később sürüsödik, a lyukak addig tart tnak nyitva, — 14 nap — mig a férgek nem fogynak, az időközben kapart lyukak is a fenirt módon kezelve, a jelzett idő mulva berakatnak.

Az állat élelemért kimenni kényszerültvén, a kátrányval érintkezik, magát vele tekeveri, a földre hever, a kátrány e közt lábaira tapad, menésben akadályozza, a bőrre ragad, keményessé lesz, sebeket és viszketegséget okoz, ekkor magát tisztogatni rágni kezdi és elpusztitható vagy magától is elvész.

Figyelembe ajánlván a kitartó és szorgalmas eljárást.

Szabó János.

—

Zombori augusztusi vásár.

Zombor, augusztus 24. (Bárány Zsiga tudósitása az „Egyetértés" részére.) Habár az augusztusi vásár azon körülménynél fogva, hogy röviden az aratás után esik, valamennyi vásáraink között a leglátogatottabb szokott lenni, az idén mégis nagy várakozással néztünk elébe, és pedig azért, mert a cséplést a sokszori esőzések által gátolván, a földmivelő eddig csak igen kevés gabonát hozhatott a piaczra és annálfogva még csak kevés pénz jöhetett kezébe. Hogy mily nagy azonban a pénzhiány a pórnépnél, azt legjobban tizonnyitja az, hogy vásár vasárnapján óriási gabnaszállitásaink voltak, daczára annak, hogy az ut nagyon rosz. A gazda felhasználta a három szép napot, mely a mult hét végén bekövetkezett, megcsépelte a gabnáját a mennyire birta és daczára annak, hogy az ut rosz volt, azonnal behozta eladásra. A nagy szállitások láttára már szebb reményekkel kecsegtettük magunkat, de azok be nem teljesültek, mert vasárnap este ismét esett az eső és hétfő reggelig szakadatlanul esett. Ily körülmények között nem csodálható, ha e vásár, a melyről sok kereskedő és iparos, legalább némi üzletjavulást remélt, nem volt élénkebb egy közönséges hetivásárnál. Ez vásárunk általános jelképe; nehány czikkben, a melyek nagyobb része már vasárnap eladatik, u. m termények és marha, volt élénk üzlet.

Az egyes czikkekre áttérve, következőket jelentbetek:

Kézműáruk. Az üzlet napról-napra rosszabb menetü, és különösen a vásár oly esekély forgalmat hozott, mint a minőre már rég nem emlékszünk. Sokat reméltünk az őszi üzlettől, mert az aratás kielégitő, és a gazda megint gondolhat a vásárlásra. És bekövetkezett az, amit reméltünk, s a mit csak istenesapásnak nevezhetünk. A gabna lekaszáttatott, egy része behordatott és valami már el is cséplettetett. Nem valami dus áldás volt a termésben, de mégis volt annyi, hogy meg lehetünk elégedve. De egyszerre az ég beborult, az idő, mely az aratásra oly kedvező volt, megváltozott, jött az eső, mely nem akar szünni Ha egy-két napi száraz idő a gabnát megszáritja és cséplhetővé teszi, akkor harmadnapra ismét esik, és ez ugy megy vég nélkül. És ennek következménye, hogy termésünk felét elvesztjük és megint ott vagyunk a hol taval álltunk. Ez a fökörülmény, hogy kézműáruk el vannak hanyagolva, egészen más gondja, szükségesebb kiadások terhelik a fogyasztót, mintsem hogy üzletbe menjen vásárolni. És annyi bizonyos, hogy az egész üzlet nem lesz nagyobb terjedelmü.

Más **czikkekben és iparosoknál** is csak gyenge vásár volt. Csupán harisnyagyárosok örvendenek jó üzletmenetnek, mert naponta érkeznek Budapestről és Bécsből a megrendelések, minek folytán daczára annak, hogy a gyapju nem igen drága, a harisnyák magas ára tartja magát. Mai ára nagyobb megrendeléseknél 11.50 forint tuczatszámra.

Terményekben élénk üzlet volt. Jegyzünk: Gyapju jó vételkedv mellett 60—62 frt, szücsgyapju, mémet 28—30, magyar 18—20 frt. Először hosszu 70—80 frt rövid 32—34 frt, 56 kilonként. Ökörszarvak 60—62 frt, tehénszarv elsőrendű 14—25 frt százanként.

Nyersbőrökre, lóbőr kivételével nagy vételkedv volt, és minekutána ezen czikk rendesen már vasárnap vé etik a forgalom nagy volt a következő árak mellett; Ökörbőr 25—30 frt, tehénbőr elsőrendü 18—18.50, másodrendü 14—16 frt. Lóbőr 7—8 ft, birkabőr 2.40—2.50, borjubőr 2.80—3 frt, bárányhőr rácz 2.60—3.20, német 2.30—3.60 páronként. Ezenkivül borjubőr 56 kilóként is vétetett 95—100 frttal

Toll sok volt a piaczon és jó vételkedv mellett el is adatott. Jegyzünk: közönséges parasztáru 150 160 frt, finomabb 170—180 frt, pehely 250—300 forint per 100 kilogramm.

Kenderre már rég nem volt vételkedv, de azon körülmény hogy egyrészt sma vidéken, ahol a legtöbb kendert termesztik Magyarországon, julius 31-én tudvalevőleg oly jégeső volt, hogy az idei kendertermést nagyobbrészt tönkre tette, másrészt pedig az, hogy az a kender, a melyet most az áztatóból vesznk, a folytonos esőzés miatt meg nem szárradhat, hanem mindinkább elromlik, ezek a körülmények okozzák, hogy tulajdonosok most magas árakat követelnek, melyeket nagyobb részt meg is kapnak Mai ára 24—26 frt mmként.

A marhavásár nagyon látogato t volt eladóktól. Szarvasmarha oly annyira el volt hanyagolva, hogy csak igen olcsón lehetett azokat eladni Igy például láttam 20 db szép 3 éves tinót 28 frtjával darabját eladni és e mellett még öt fiatal tehén is adatott el ez áron. A sertések nagyobbára visszahajtattak, mert nem lehetett azokat eladni. Jó csekély számban hajtatott fel. Az árak oly különbözők, hogy pontosan meg nem lehet állapitani.

Gabna. Vasárnap zabban nagy szállitásaink voltak, de nem adathatott el mind, mert sok oly nedves és oly fekete volt, hogy csak kárt okozhat, ha más zabbal vegyittetik. Buza nem volt a piaczon Árpából még csak kevés van megcsépelve, és ennélfogva az ami piaczra jön, magas árakon adható el helyi szükségletek fedezésére. Tengeri élénktelen. Jegyzéseim: Buza 9.50—10.40, csatornai zab 5.10—5.20, alárendelt 4.60—4.80, takarmányárpa 5.20—5.50, tengeri 6.50—6.80 100 kilókért kicsinyben.

—

Kunszentmiklósi vásár.

Kunszentmiklós, aug. 24. (Az „Egyetértés" tudósitása.) Országos vásárunk e hó 22. és 23-án tartatott, s ha a naponként rendesen megjönni szokott eső szét nem veri, s az adást-vevést meg nem gátolja, nagyon jól ütött volna ki.

Szarvasmarha, ló, sertés, birka temérdek volt, s távol vidékekről hajtottak eladásra. Iparosok, kézműárusok nagyszámban voltak, nagyon kár, hogy az alkalmatlan idő az árulást és vételt gátolta, mert különösen ez a vásár az, melyen e vidék lakossága elszokta magát látni téliruhával és más szükségesekkel, — meg a helybeliek is e vásárra számitnak, mert a városunkbeli kézművesek kevés kivételtel igen szakértők, jó munkások ugyan, de felette drágán adják áruczikkeiket, — a kiteheti Pesten vásárol s olcsóbb árért jobb portékát kap.

A lóvásár lanyha s nyomott volt s átalában kevés adatott el, párja a közönséges kocsilónak kelt 100—150 frtért.

A ruhavásár délután élénk volt, megszünvén a délelőtt folyton szakadó eső, meglehetős üzletet csináltak a szürszabók és szücsök, kötelesek és csizmadiák.

Szarvasmarha, jármos ökör alig adatott el, emlitésre méltó, a mi eladatott: páronként kelt a jobb minőségű 250—300 frt, a soványabb 180—200 frt.

Igen sok sertés hajtatott legtöbbnyire sovány, az árak következők: egy pár egy éves sovány 26—29—30 frt, 2 évesek 35—40 frt, feléves páronként 15—20 frt. Kövér disznó félig hizott, pecsenyének való darabonként 20—25 frt, egészen kihizott 50—60 frt.

Birka páronként 10—12, ürü 12—16, bárány dbja 3—4 frt jó minőségü.

—

Nisniy-novgorodi vásár.

— aug. 22.

A vásár első napjai üzlettlenül folytak le az orosz vevők tartózkodása folytán. Miután azonban a szibériai nyersáruüzlet már folyamatba jött, a kézműáruraktárok kivitetnek. Szövetekben a fővevő Szibéria, mert a Wolga-vidék a rosz termés miatt csak határidőre vásárol, de ilyen üzletbe csak kevesen bocsátkoznak. Orosz vas jól keresett, odesszai teában élénk a forgalom. Ausztria-Magyarország meglehetősen van képviselve. Bőr- és rövidáru-bizományosok, a varsói és lipcsei konkurrencia daczára meglehetős sokat árulnak. A franczia bizományosok nincsenek megelégedve a forgalommal. Angol cséplőgépek és pétervári apparatusok jól eladhatók. A borüzlet a mult évihez képest gyenge.

—

Vidéki piaczok.

Paks, aug. 24. (Az „Egyetértés" tudósitása.) A folytonos esőzés, mely a tavaszi ültetvényekre, valamint a gabna kikészitésre káros befolyással van, ez időszakban szokásos gabnaforgalom élénkségét nagyban gátolja. A mai heti vásáron, mely a kedvezőtlen idő daczára meglehetősen látogatott volt, a felhozott gabona jó vételkedvvel egy szemig megvétetett.

Az árak következők voltak: buza 10.80—11, árpa 6—6.20, mmázsánkint, rozs és zab tökéletesen hiányzott. Krumpli és kukoricza a mezőkön viz alatt van, miért is a gazdák nem a legjobb reménynyel kecsegtik magukat.

Kun-Szt.-Miklós, aug. 24. (Az „Egyetértés" tudósitása.) Piaczi árak: tiszta buza 9—9.50—10, keszeres 8—9, árpa 5—5.50, rozs 7—7.50, zab 4—4.80 mmázsánként. A készlet kevés a folytontartó esőzés miatt a cséplés, nyomtatás maig sem mehet, több módosabb gazda városunkban és a környékben eső pusztában már-már kétségbe esnek a roppant kár miatt, melyet a csirázás és rothadásnak indult gabonában szenvednek.

Napirend aug. 26-án.

Naptár. Csütörtök. Kath.: Sámuel prof. Prot.: Sámuel prof. Görög-Orosz: aug 14. I sz. anya f. h. v.

Muzeumban nyitva van a természetiek tára d. e. 9 órától d. u. 1 óráig.

Fővárosi tanács ülést tart d. e. 10 órakor.

Fővárosi közmunka tanács ülést tart d. u. 4 órakor.

Iparmuzeum d. e. 9—d. u. 4 óráig.

Orsz. gazd. és tanszermuzeum d. e. 10—12 d u. 2—4.

Margitszigeten reggel és este népzene.

Állatkert nyitva egész nap.

—

Árverés ma a fővárosban. Paloviesik József 1082 frtra b. ingatl. (torony-utcza 1. sz.)

—

Kivonat a hivatalos lap aug. 22-ik számából.

Árverések a fővárosban. Kovács János 18.357 frtra b. háza a Rákóczy-tér és a salétrom-utcza sarkán okt. 25. (torony-utcza, 1.) Starcz Éva 1450 frtra b. budai szőlője szept. 1. (I—III.) Ági István 2096 frtra b. budai szőlője szeptemb. 25. (I—III.)

Árverések a vidéken. Vidák Riszta 857 frtra b. ing, aug 31. Susano eczen (Temesvár) Pollák János 1163 frtra b. ingatl. szept. 16 Csárin. (Szenicz.) Holzinger Mihály 847 frtra b. ingatl. szept. 14. Csákóváron. Thudt Isván 431 frtra b. ingatl. szept. 27. Alvinczen (Nagyszeben) Rebits Erzse 456 frtra b. ingatl. szept. 25. Libiczko mán (Marczal.) Gruits Lejbutisa 903 frtra b. ingatl. szept. 9. Kisbecskereken (Temesvár.) Tettambel János 700 frtra b. ingatl. szept 17. Szakháházán (Temesvár.) Bodai Julia 1400 frtra b. ingatl szept. 15. Mindszentkállán (Topolcza,) Mehalyev Gyovics Brigya 450 frtra b. ingatl. okt. 3. Szontán (Zombor.) Kelemen József 1094 frtra b. ingatl. szept. 1. Zsadány (Eger.) Kira Mihály 328 frtra b. ingatl. szept. 23. Szentesen. Illiin Jován 1425 forintra becsült ingatlanaira szept. 10 Rekáson Meinheim David 1100 frtra b. ingatl. szeptember 13. Zentán. Jonis Imre 2665 frtra b. ingatl. szept. 11. Kujeden (Borosjenő.) Schett József 3615 frtra b. ingatl. szept. 24. Szentandráson (Temesvár.) Mladen Juon 604 frtra b. ingatl. szept. 28 Csebzán (Módos.) Stoicsin Szima 651 frtra b. ingatlana szept. 21. Franyován (N.-Becskerek) Reindl József 870 frtra b. ingatl. szept 25. Felső Eőrön. Freund József 23976 frtra b. ingatl. szept. 30. Csabain (Vaál.) Milos Trifu 877 frtra b. ingatl. szept. 9. N.-Semlakon (Versecz.) Eichinger Sebestyén 2560 frtra b ingatl. szept. 3. Gyarmathan (Temesvár.) Freczille Constantin 1492 frtra b. ingatl. szept. 29. Nagyszeben Szegedi Katalin 400 frtra b. ingatl szept. 13. Makón. Gömöri Sándor 461 frtra b ingatl. szept. 7. Kecskeméten Branko Jovan 1649 frtra b ingatl. szept. 20. Petrovoszellon (Temesvár.) Schreiber Moricz 800 forintra becsült ingatlana szeptember 20 Horvátgurabi (Pozsony.) Bihler András 1860 frtra b. ingatl. szept. 29. Gyimóthon (Pápa.) Mlinkovics Iván 1350 frt a b. ingatl szept. 1. Csurogon. Farkas George 533 frtra b ingatl. szept. 11. Vojlán Fogaras.) Körösfös István 450 frtra b ingatl szept. 16, B.-Monostor (Baja.) Bogdandy Árpád 1209 frtra b. ingatl. okt. 8. Kohánya (Nagyvárad) Morvay Mátyás 731 frtra b. ing. szept. 1. Dorogmán (Miskolcz.) Menyhart Lujza 2355 frtra b. ingatl. szept. 9. Sziglieteen (Tapolcza) Moldovan Toma 2065 frtra b. ingatl szept. 27. Nagyszeben. Rein Istvánné 1372 frtra b. ingatl. szept. 25. Pécs. Franz Andreas 2124 frtra b. ingatl. szept. 9 Beszterczebánya. Oszwald Anna 1240 frtra b. ingatl szept. 10. Sárfön (Bazin.) Urasch Gyorgye 670 frtra b. ingatl. szept. 22. Dentán (Versecz.)

Csődhirdetmény, Deutsch Ignácz tápió-bieskai kereskedő ellen bej. okt. 18. 19, 20, ideigl. tömeg. és perügyelő Tóth Gyula.

Czödmegszüntetés. Müller Károly helyb. pékmester ellen.

—

A kis lottó huzása.

— Aug. 25-én. —

Prága	83	42	71	32	25
Lemberg	74	47	63	87	28
Szeben	56	18	66	10	88

CSÁVOLSZKY LAJOS

felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos.

IDEGENEK NÉVSORA.

Angol királynő szálloda.

Oppenheimer D. W. fldb Stanisics.
Dr. Umlausch V. lov. ügyv. Bécs.
Dr. Milosavlyevics M. ügyv. és neje Szabadka.
Dr. Pozder K. tanár és neje Losonez.
Schrikker I. gazd. Alba.
Gaspár S. gazd. D.-Radvány.
Hacskásy A. gazd. és család. M.-Sziget.
Sztratimirovics G. ttsztviselő O-Becse.
Roxler I. tan. Rozsnyó.
Pollak B. kdő Parabuty.
Schück K. kdő Parabuty.
Bachler W. kdő Negotin.
Rosenthal M. kdő Bécs.
Stats N kdő Uj-Szőny.
Feist E. kdő Köln.
Petrovics G. kdő Zimony.
Holste H. kdő Hanover.
Pantelics G. kdő Zimony.
Hohenberg A. kdő München.
Buttenwieser W. kdő Hamburg
Mihailovics N. kdő N.-Becskerek.
Blumrich E. kdő Bécs.
Unger I. kdő Nyiregyháza.
Schnitz A. kdő Bécs.
Fuchs M. L. kdő Szeged.

Pannonia szálloda.

B. Flötnik A. birt. Jász-Alatján.
Gröber L. birt. Eger
Lövy A. birt Ocsa.
Szőke K. birt. D.-Tenyer.
Lauh I. tan. Kecskemét.
Győrffy I. tan. Esztergom.
Volf K. alk. ügyész Eger.
Berghoffer V. ügyv. M.-Sziget.
Ternajgó C. gyógysz Uj-Arad.
Dajka S. osendb. N. Kőrös.
Nadossy Gy. kdő Losoncz.
Donath I. kdő Jászberény.
Lustig I. kdő Jászberény.
Hanover A. kdő Jaszberény.
Engel Zs. kdő Abauj-Szántó.
Horovitz M. mgző Kassa.
Schönfeld M. utazó Bécs.

Erzsébet szálloda.

Tischler A. kanonok-esperes-plébános Csanálos.
Fertsek N. esperes-plébános Liszkofalu.
Lipesey M. és neje fldb. Tass.
Kovácsics I. urh. fldbné Pécs.
Steinberger F. kép. ig. Csanálos.
Dr. Ruzicska K. nevel. S.-A.-Ujhely.
Kucás I. pléb. Zágráb.
Molnár A. pléb Muraköz.
Urváry S jegyző Sol.
Martinelly S. mérn. Igló.
Feszti P. festő Kőlesd.
Hirschler I. kdő Muraköz.
Zomborszevits F. ügyv. Szabadka.

Arany sas szálloda.

Damankos L birt. Szolnok.
Mérey V. birt. Nyitra
Vietar I. birt. Kazáth
Vatta I. birt.-né Losoncz.
Böthi L. főisp. Heves.
Jankiszki M. ügyv Budapest.
Majsisovits V. és családja fő-mérnök Szolnok.
Farkas K. gyógysz. Gothárd.
Baranyai H. orvos Bécs.
Stäger V. mozdv Sopron

Nemzeti szálloda.

B. Wenkheim I. birt. Körös-Ladány.
Huszár A. szlg. Sz.-Fehérvár.
Zaborszky Gy. kjb. Felső-Eőr.
Galba L. k. jző Felső-Eőr.
Bodányi L. birt. Öreglak.
Szluha I. birt. Szegszárd.
Forray I. birt. Pécs.
Andrieu F. G. gyáros Grácz.
Láng M pléb. Csatolja
Buchwalder I. kdő Szirák.
Csik I. kdő Komárom.
Reich H. kdő D.-Földvár.
Kurländer I. kdő Nagyvárad.
Kohn E. kdő Veszprém.
Sternberg M. kdőné Nyitra.
Hess E. kdő Pécs.

Vadászkürt szálloda.

B Jeszenszky fldb. Tolna.
Zalay T. és neje fld. Visegrád.
Péterffy Z fldb. Deés.
Jurenák S. fldb. Ujkut.
Latinovics A fldb. Duka.
Szwoboda I. gazd. M.-ország.
Zorios L. hivtl. Zágráb.
Beiher K. kdő Bécs.
Denericcu K és családja kdő T.-Grulin

Orient nagy szálloda.

Stielly Gy. főm. Losoncz.
Mezey S fldb. Ujhely.
Várady I. fldb. Diós.
Müller C. fldb Würzburg.
Kovács J. gyógysz Nyitra
Grougruber E. főmér. Beszterczebánya
Matuska J. kereskedő. Gömör.
Schvartz Gy. kdő Gyöngyös.
Tóth J. lapszk. N.-Kőrös.
Hutton B. kdő Kula.
Bogatser J. kocsigy. Bukarest.
Czajaneky J. gy. Mistok
C. Bischof kdő M stek.

Europa szálloda.

Guttmann V. de Gelse fldb. Kanizsa.
Lamaiené mgző Páris.
Lamaiené mgző Rouen.
Thompson F. ügyn. London.
Cameron F. Ch. ügyn. London.
Ankershmit F. mgző Amsterdam
Vanni A. mérn. Padua.
Steinitz S. kdő Kozil.
Schlesinger F. kdő Szt.-Iván
Schaffer D. kdő Szeghegy.
König L. kdő Feketehegy.
Haas T. kdő Bács.
Bauer K. kdő Bács
Wisilikoff M mgző Pétervár.
Metropoff P. mgző Moskva.

Hungária szálloda.

Jungwirth Gy. hvl Magdeburg.
Themistosles D. kdő Braila.
Laub J. gy. Karánsebes.
Meiszel L major. Karánsebes
Finka J fldb. Szolnok.
Boenisch K. zong. k. Drezda.
Hass K. zong. k. Odesza.
B. Wimmersberg G. jog. Tolna.
Renaud L. mgző Páris.
Georgesku T. kdő Bukarest.
Kubin V. kdő München
Farkas L. tr. Szeged.
Maurer M. birt. Erdély.
Lövenstein F. kdő Belgrád.
Gothág F. kdő Orosháza.
Schrakant N. kdő Hollandia.
Abaffy J. kdő Szegszárd
Leebman J. kdő Páris
Stokinger J. ü. Szegszárd.
Boda V. biró Szegszárd.
Laukó Gy. hvtl. Szegszárd.
Szendrődy G. joggy. Szentes.
Schöner J. mgző Szegszárd.
Tothandorfy K. ü. Szegszárd.
Fried K. mérn. Bécs.
Vantyák S kdő Eperjes.
Löbl Zs. kdő Torza.
Lina Hess nevelő Dorsten.
Eik E nevelő Osnabrük.

NYILT-TÉR.

Dr. GROSSMANN kórházi főorvos

utazásából visszatért; **szem- és fülbetegek** számára ezentul is naponkint rendel Budapesten váczi-utcza a „Koronához" czimzet házban. 640

Központi levelezési-intézet

Budapesten, sugár-ut 67. sz. a.

kereskedelmi-, ipar- és hitelviszonyok, kölcsönök, továbbá **bérletek, földbirtokok eladása** és **vétele** valamint minden egyéb ügyletek iránt jutányos dij mellett a **legmegbizhatóbb felvilágositást** nyujt, s ezekre vonatkozó, valamint minden egyéb bizományt ugy a bel- mint külföldre nézve készséggel vállal el. Kivánatra dijszabás küldetik

Ezen intézet azonkivül **levelek, ajánlatok, folyamodványok** s mindennemü **okirat** szerkesztését, ugyszintén as **országban divó** és minden **élő nyelvre** való forditást is elvállalja. 642

BUDAPESTI SZINLAPOK.

Csütörtök, aug. 26-án.

Nemzeti szinház.

ALT JENNY k. a. vendégjátékául:

ALVAJÁRÓ.

Opera 3 felv. Irta Romani. Zenéjét szerzette Bellini. Forditotta Deáki Fülöp Sámuel. Személyek:

Rudolf gróf	Ódry L	Lina	Kordin M.
Teréz	Saxlehner E.	Alessio	Szalai
Amina	Alt Jenny	Jegyző	Törzsök
Elvino	Pauli		

Az opera után:

PEREGRINA.

Eszményi ballet 1 felv. Szerzette és betanitotta Campilli F. balletmester. Zenéjét irta Verdi.

Személyek:

Fehér gyöngy Weiner J.	Királyné	Éger F.
Rózsaszin gyöngy Zzsuzsanics	II. Fülöp	Esti E
Fekete gyöngy Kürti H.	Halász	Weisz R.

Kezdete 7 órakor.

Népszinház.

Dráma a tenger fenekén.

Nagy látványosság 7 képben, zenével. Irta Dugue Ferdinánd, forditotta Huszár Imre. Diszleteit festette néhai Lehmann Mór, s részben az elhunytnak tervei után fia és tanitványa ifj. Lehmann Mór.

A darabban előforduló képek czime:

1-ső kép: A Vessingt-hajó kabinja. 2-ik kép. Az égő hajó elsülyedése. 3-ik kép: Az irlandi falusi lak. 4-ik kép. A Gret-Isztern födélzete, a huzal lesülyesztése, vihar a tengeren. 5-ik kép: A buvárok leszállása a tengerbe. 6-ik kép: A vizsgáló biró irodája. 7. kép. A kiséretet.

Az 5-ik képben a következő átváltozások lesznek u. m. a) a tenger viharos felszine. b) a vizek félhomálya. c) A villótartalmu hullámok. d) A tenger állat- és növényvilaga. e) A korállpaloták. f) A tenger alatti világ g) A feneketlen mélység. h) Tengeri szörnyek. i) Tüzokádók a tengerben. k) Gyilkosság a tenger fenekén: az elsülyed Vessingt ronesai és áldozatai:

Személyek:

Bedzsinál	Tihanyi	Jeremia	Klárné
Ellen neje	Lukácsiné	Czárténé	Pártényiné
Emilia	H. Lancz N.	Pirgosz	Komáromi J.
Czártén Henrik	Egri	Tvszéki jegyző	Uj